

KAMIITHARI ÑAANTSİ JOSANKINATAKIRI LUCAS

Jiwithaitari Teófilo

¹ Ojyiki kowawitainchari josankinatiromi okaatzi awijyimotakairi.

² Ikowitzaki jothotyiitiro okaatzi jiyotaayitakairi ñaayitajaantakirori owakiraini tsika itzimi kamantakairori ñaantsi.

³ Ari nokimitakari iijatzi naaka Teófilo. Tima naakowintakawo iiintsikiryoini tsika okanta opoñaantanakari, irootaki nosankinatantzimirori iiroka okaatzi awisayitaintsiri.

⁴ Ari onkantya piyotakotantyaawori tyaaryoopiroini okaatzi jiyotaawitaitakimiri.

Ikinkithatakoitziro itzimantakari Juan

⁵ Pairani, ipinkatharitantari Herodes janta Judea-ki, ari isaiki Ompiratasorintsitaari jiita Zacarías, icharini Abías-ni jinatzi. Irooma iina oita Elisabet, isawo Aarón-ni inatzi iroori.

⁶ Kamiithashiri ikantaiyani apitiroiti ipinkathatziri Pawa. Imonkaatziniri okaatzi ikowakairiri, tikaatsi inkinakaashitapaintya.

⁷ Tii itzimimaita jowaiyani, tima maanirothaki inatzi Elisabet. Jantaripirotashitapaaka apitiroiti.

⁸ Okanta pashini kitiijyiri, monkaataa jantapi-intantawori Zacarías jompiratasorintsitiantari.

⁹ Tima iro jamitapiintaiyarini Ompiratasorintsitaari, ikimitakaantziro iñaaritaita, ari

iñaitakiro iri Zacarías tyaatsini tasorintsipankoki intainiri Pawa kasankainkari.

¹⁰ Piyotaiyachani atziri jikokiroki jamanaiyani, itagaitzirowa kasankainkari.

¹¹ Ari joñaagakari Zacarías imaninkariti Awinkathariti, ikatziyimotapaakari jakopiroriki itayirowa kasankainkari.

¹² Antawoiti ithaawanaki, iyokitzi ikantanaka jiñaaawakirira.

¹³ Ipoña iñaawaitanaki maninkari, ikantzi: “Zacarías, iiro pithaawi. Tima ikimaitakimiro pamanani. Ari piñaakiro piina Elisabet, owaiyanti. Iri piitiri Juan.

¹⁴ Aririka intzimaki pitomi, owanaa pinkimoshiriwintiri, ari inkimitsityaari iijatzi atziripaini.

¹⁵ Tima ñaapirori inkantakaiyaari Pawa. Iiro poitziri kachoyitatsiri ishinkiitari. Tima inampishiritantakari kitziroini Tasorintsinkantsi intzimakirika.

¹⁶ Inkinkishiritakaiyaari Israel-mirinkaiti inkimisantairi Awinkathariti Pawa.

¹⁷ Iriitaki iiwatapaakirini Awinkathariti. Inkantakaatyaaari ishintsinkani Elías, ari jaapatziyashiritakaiyaari owaiyantzinkariiti maawoni jowaiyaniiti. Ari jowamiithashiriyitairi katsimashiriri, ari onkantya jiwitsikashiritantatyaaari inkimisantaitiri Awinkathariti”.

¹⁸ Jakanakiri Zacarías maninkari, ikantziri: “¡Ari! ¿Tsikama onkantya niyotantyaawori jiroka? Tima antaripirotapaakina naaka, iijatzi okimitsitakari noina”.

¹⁹ Ikantzi maninkari: “Naakataki Gabriel,

poñaachari Pawaki. Jotyaantakina nonkaman-timiro Kamiithari Ņaantsi.

²⁰ Iro kantzimaitacha, okantakaantziro pithainkañaanitakina, kisopaanti pinkantya iroñaaka, irojatzi imonkaatantatyaaři okaatzi nokantakimiri”.

²¹ Saikaiyatsini pashini jikokiroki joyaawintayarini Zacarías, ipoña ikantawakaiyani: “¿litama josamanitantari Zacarías tasorintsipankoki?”

²² Ikanta ishitowawitapaa Zacarías, tii okantzi iñaawaitapai, jookojookowitzashitapaaka. Ari jiyotaitanakiri tzimatsi jiñaakiri tasorintsipankoki. Jashi jowanakiro ikisopaantitanaki.

²³ Irojatzi imonkaatantawori kitijyiri jantawaitzi tasorintsipankoki, jatai ipankoki irirori.

²⁴ Okanta Elisabet iina Zacarías, motzitaki. Antawoiti okinkishiritaka, tii oshitowai opankoki ikaatzi 5 kashiri omairintaka, okantashiriwaitzi:

²⁵ “Irootaki inintakaakinari Pinkathari naaka, ari onkantya iiro imanintawaitaitantana”.

Ikinkithatakoitziro intzimantyaari Jesú

²⁶ Okanta, awisanaki 6 kashiri, jotyaantairi Pawa maninkari Gabriel nampitsi iitachari Nazaret saikatsiri Galilea-ki,

²⁷ iñiilo mainawo kaari ñiirini shirampari, iitachari María, tima irootaki iinantyaari iitachari José, icharinini David.

²⁸ Ikanta ityaappaaki maninkari osaikira María, ikantapaakiro: “¡María! Niwithatzimi. Itsipataimi iiroka Awinkathariti. Panaakoyitakiro pashini tsinaniyitatsiri inishironkapirotaimi Pawa”.

²⁹ Okanta oñaawakiri maninkari, iyokitzi okanta okimiri ikantapaakirori jiwithatapaakawo.

³⁰ Ipoña ikantziro maninkari: “María, iiro pi-thaawi, tima inishironkataimi Pawa.

³¹ Ari piñaakiro pimotziti, intzimi piintsiti. Iri piiitiri JESÚS.

³² Iriitaki matironi iñaapirotya, jiiyiitiri Itomi Jinokijatzi. Tima Pawa Awinkathariti, iriitaki pinkatharitakairini ikimitaakiri pairani icharinini David ipinkatharitakaakiri.

³³ Irijatzsi pinkathariwintairini ikaatzi ichariniyitari Jacob-ni, ari inkantaitatyaaani impinkathariwintantai irirori”.

³⁴ Ari osampitanakiri María, okantziri: “¿Tsikama onkini nomotziti, tii noñiiri shirampari?”

³⁵ Jakanakiro maninkari, ikantziro: “Iriira kantakaiyaawoni Tasorintsinkantsi. Tima ipamankantakimiro ishintsinka Jinokijatzi, ojyapaatyaaawomi opamankantzi aamparyaaantsi. Irootaki jiitantlyaari powaiyani Tasorintsi Itomi Pawa.

³⁶ Ari okimitsitakari iijatzi pirintothori Elisabet, jiiwiitari maanirothaki, okantawitaka antawopirowitaka iroori, motzitai. Tzimakotaki 6 kashiri.

³⁷ Tima tikaatsi kompitzimotyaarini Pawa”.

³⁸ Opoña okantanaki María: “Naakataki jompiratani Pinkathari, jantinawo okaatzi pikantakini”. Iroatzi ipiyantanakari maninkari.

Iyaataki María ariityaawo Elisabet

39 Opoña pashini kitiiyiri, shintsiini iyaatanaki María, jataki tonkaariki Judea-ki osaiki nampitsi,

40 irojatzi ariitantakari ipankoki Zacarías, iwithatapaakawo Elisabet.

41 Okanta okimawakiro Elisabet iwithata-paakawo María, ijjiwatanaka omotzitakiri. Tima ikantakaanakityaawo Elisabet Tasorintsinkantsi,

42 oñaawaitanaki shintsiini iroori, okantanaki: “Iirokataki anairori pashini tsinaniyitatsiri itasonkawintaimi. Ari inkimityaari iijatzi powaiyani.

43 ¿Oitama pipokashitantanari inaanativityaari Nowinkathariti?

44 Tima nokimawakimi piwihatapaakina, ijjiwatanaka nomotzitakiri naaka, ikimoshiritanaki.

45 Kimoshiri pinkantaiya iijatzi iiroka pikimisantaki, tima aritaki imonkaataiya okaatzi ikowakaakimiri Awinkathariti”.

46 Opoña okantanaki María:
Antawoiti nowishiryaawintaiyaari Nowinkathariti,

47 Kimoshiri nonkantawintaiyaari Pawa tsika itzimi owawisaakoshiritainani.

48 Tima iñaakiro jompiratani ashironkaawaitaka, Aripaiti inkantayiitai: Antawoiti itasonkawintaitakiro.

49 Tima antawoiti jantzimotakinari matzirori otzimi ishintsinka.
¡Tasorintsi inatzi iwairo!

50 Ari inkantaitatyiiyaani inishironkayitairi inkaati inchariniyitaiyaari paata,
Tsikarika inkaati pinkathayitairini.

51 Iro ishintsinka imatantayitakari.

Japirotsitairi ikinkishiriwitari jantirimi kantakaapirowaitachari.

⁵² Ikaatzi pinkathariwitachari, ikantakaantakiro Pawa iiro jiyaatakaantawo impinkathariti, Iri jiñaapirotakaiya ikaatzi tsinampashiryaaaw-itachari.

⁵³ Jajyaagantakaayitaari ikaatzi tajyaaniintaw-itachari, Iriima ikaatzi ajyaagantawitachari jaapithayitairi tzimimowitariri jomishitowakiri.

⁵⁴ Inishironkatairи Israel-mirinkaiti, tima jompiratani jinayitaki.

Tii ipiyakotziri inishironkayitziri,

⁵⁵ Tima iro ikantayiitakiriri pairani achariniyyitakari, Jitakari Abraham-ni irojatzi inkaati inchariniyyitayaari.

⁵⁶ Ari osaikimowaitapaintziro María jiroka Elisabet ikaatzi mawa kashiri, irojatzi opiyantaari opankoki iroori.

Itzimantakari Juan owinkaataantanari

⁵⁷ Ikanta imonkaataka ontzimaanitantlyaari Elisabet, tzimaki otomi.

⁵⁸ Ari ipokaiyakini ojyininkapaini ikimoshiri-wintaiyironi, tima jiyotaiyakini antawoiti inishironkatakiro Pawa.

⁵⁹ Aritaki maakotapaaki 8 kitiiyiri iiintsi, jagaitanakiri intomishinataanitiri, ari ikowawitaka jiitaitirimi Zacarías, tima iwairo inatzi iwaapati.

⁶⁰ Irojatzi okantantanakari inaanati: “Iiro jiita Zacarías, jiitya Juan”.

⁶¹ Ari ikantaitanakiro: “¿Litaka? Tima tikaatsi pijyininka iitachani Juan”.

62 Ipoña jookotaitakiri iwaapati josampiitziri, tsika inintzi jiitiri.

63 Jookotaki Zacarías inchakota jamaitiniri, ari josankinatakiri, okantzi: “Juan jiitya”. Iyokitzi ikantanaka jaminanakiri ikaatzi osampitakiriri.

64 Jomapokashitanaa iñaaawaitanai Zacarías. Antawoiti ipinkathatanakiri Pawa, ipaasoonkitanakiri.

65 Pagaanka ikantaiyanakanani ijyininkapaini Zacarías. Tima ithonka ikimakoitakiro tonkaariki Judea-ki okaatzi awisaintsiri.

66 Pampithashiri ikantaiyanakanani ikaatzi kimakowintakiriri, ikantaiyini: “¿Tsikama jiityaaka paata jirika? Tima kimpoyaawinta jowanakiri Awinkathariti jirika iintsi”.

Ikamantantakiri Zacarías

67 Ikanta Zacarías, ashitarakiri iintsi, ikantakaanakari Tasorintsinkantsi, ikamantantanaki, ikantzi:

68 Kamiitha jinaki Awinkathariti Pawa, Iwawani-tari Israel-mirinkaiti,
Ipokaki impinakowintayitai.

69 Jotyaantakairi matzirori jowawisaakoshiritantzi,
Iriitaki icharinitakari David-ni, jompiratani.

70 Iro iñaaawaitakaakiriri pairani tasorintsitsatsiri Kamantantaniri.

71 Iri owawisaakoyitaini itzimawita kisanointaw-itairi.

72 Tima inishironkatairi ikaatzi achariniytakari, Iiro imaijantairo tasorintsitsatsiri ika-nyaakaawakaakari.

- 73** Irootaki jiroka ikajyaakaakiriri pairani
acharinini Abraham,
Onkaati jantzimotairi.
- 74** Jookakaawintai itzimawita kisaniintayitairi,
Tikaatsi anthaawantaiya ankimirisantairi.
- 75** Kitishiri ankantayitaiya.
Kamiithashiri ankantawintaiyaari kitiijyiriki.
- 76** Irooma iiroka notomi, jiiyiitimi iyamantaniriti
Jinokijatzi.
Tima iirokataki iiwatirini Pinkathari,
piwitsikaantiri tsika inkinyatanaki.
- 77** Iiroka kamantairini ajyininkapaini, iro jiyo-
tantlyaari iriitaki owawisaakotantaniri.
Iri piyaakotairini ikaaripiroshiriwaiwitaka.
- 78** Tima antawoiti okantaka inishironkatai Pawa,
Jotyaantakairi poñaachari inkitiki ikimitako-
tapaakawo okantaranki owakiraa
okitiijyitamanai.
- 79** Ikitainkatakotairi ikaatzi saikayitatsiri
otsinirikitzi.
Ikitainkatakotairi otsimankakowitari
jaamparyaa ashitawori sarinkawini.
Iri oñaagantaironi tsika ikantaita isaikaitzi kami-
itha.
- 80** Kamiitha ikimotatz iintsi, ñaapiroshiri ikanta.
Ari inintziro isaikawaitzi otzishimashiki, irojatzi
imonkaatantakari joñaagaiyaari Israel-mirinkaiti.

2

*Itzimantakari Jesús
(Mt. 1.18-25)*

- 1** Ikanta Pinkathari César Augusto, ikantakaan-
taki josankinatakota maawoni atziri.

² Aripaiti omapokaka josankinatakoitya ijiwatantari Cirenio janta Siria-ki.

³ maawoni atziri jiyaataiyakini josankinatakotya inampiki tsika ipoñaayita pairani icharinini.

⁴ Irojatzi itonkaantanakari José irirori, ipoñaanaka Nazaret saikatsiri janta Galilea, jiyaatiro nampitsiki tsika itzimaki pairani Pinkathari David, oita Belén saikatsiri janta Judea-ki. Tima jirika José icharini jinatzi David-ni.

⁵ Ari josankinatakotyaari irirori intsipatyaa wo iinathori María, tsika otzimi ikajyaakari jayiro. Aritzimaitaka motzitaki iroori.

⁶ Ikanta jariitaiyakani Belén-ki, irootaintsi ontzimaaniti María.

⁷ Ari itzimakiri itanakawori otomi. Oponatakiri, omaryaakiri jowamintoki piratsi, tima tii oñaapaaki tsika omaapaaki.

Maninkariiti ipoña aamaakowintariri oijya

⁸ Okanta jantyaatsikiini nampitsi, tzimatsi kakiwintziriri tsiniripaiti joijyati jaamaakowintari.

⁹ Ari joñaagakari imaninkariti Awinkathariti. Okitijiinkatakotapaakiri jowaniinkawo Awinkathariti, antawoiti ithaawaiyanakini.

¹⁰ Iñaanatapaakiri, ikantziri: “Iiro pithaawashiwaita. Tima namatziumi Kamiithari Ņaantsi, iro oimoshirinkairini atziriiti.

¹¹ Tzimataiki iroñaaka owawisaakotantaniri inampiki pairani pinkathari David-ni, iriitaki Cristo Awinkathariti.

¹² Jiroka piyatantyaariri: Ari piñaakiri imponaitiri iinchaaniki jomaryaitakiri jowamintoki piratsi”.

13 Iñaitatzi ikoñaatapaaki ojyiki inkitiwiri itsipatapaakari maninkari, ipampithaaawintapaakiri Pawa, ikantaiyini:

14 ¡Iro kamiithapirotatsiri otzimimotziri jowani-inkawo Pawa nampitawori ojinokipirotz iinkiti!

¡Isaikayitai kamiitha inishironkataniiti kipatsiki!

15 Ikanta ipiyaiyanaani maninkariiti inkitiki, ikantawakaanaka aamaakowintariri joijyati: “Thami aati Belén-ki, aminakitiro oita awisaintsiri. Ari añiro ikamantajaantakairi Awinkathariti”.

16 Shiyaiyanakaní, irojatzi jiñaantapaakawori María otsipatakari José, omaryaakiri iinchaanikiti jowamintoki piratsi.

17 Ikanta jiñaapaakiri, ikamantantapaakiro okaatzi ikantakiriri inkaanki maninkari.

18 Iyokitzi ikanta jaminaitziri aamaakowintariri oijya ikimaitziri ikinkithawaitzi.

19 Irooma María, antawo okinkishiritakotawo okaatzi ikantaitapaakirori.

20 Ipoña ipiyaiyanaani aamaakowintariri oijya, thaaminta ikanta ipampithaaawintanairi Pawa, tima jiñaayitakiro okaatzi ikamantaitakiriri inkaanki.

Jagaitanakiri Jesústasorintsipankoki

21 Ari maakotapaaki 8 kitiiyiri iinchaaniki, jagaitanakiri intomishitaaniitiri. Irojatzi jiitatakariri JESÚS tima ari jiitsitakari maninkari tiki-raamintha omotzitiriita María.

22 Okanta jimonkaatakiro kitiiyiri jomairintaiyani onkantantyaari inkitiwathayitai, tima iro

ikantakaantakiri Moisés-ni. Ari jagaitanakiri Jesús Jerusalén-ki jashitakaiyaari Awinkathariti.

²³ Iro jimonkaatantyaawori Osankinar-intsipirori ikantakaantziri Awinkathariti, kantatsiri:

Iriirika shirampari omapokani tsinani,
Jashitakaityaari Pinkathari, itasorintsiti jinatyi.

²⁴ Imatantyaawori jimonkaatiro ikantakaantani Pinkathari, ontzimatyii intainiri Pawa:

Apiti konthawo, iirorika apiti iryaani shiro.

²⁵ Tzimatsi janta Jerusalén-ki shirampari jiita Simeón. Tampatzikashiri jinatzi jirika shirampari, pinkathatasorintsitaniri jinatzi, tima iri inampishiritantakari Tasorintsinkantsi. Iriitaki oyaawintawori inkimoshiritakaitairi Israel-mirinkaiti.

²⁶ Jiyoshiritakaakiri Simeón Tasorintsinkantsi, iiro ikamita irirori irojatzi jiñaantatyaaariri Isaipatziitotani Awinkathariti.

²⁷ Ikantakaanakari Tasorintsinkantsi, pokaki tasorintsipankoki. Ipoña ashitariri Jesús jaanakiri tasorintsipankoki jimonkaatantyaawori ikantakaantaitani,

²⁸ ithomaawakiri Simeón jirika iinchaaniki, ipaasoontananakiri Pawa, ikantzi:

²⁹ Monkaatapaaka Pinkathari okaatzi pishinitakini, Pishinitaina iroñaaka nonkami, tima pompiratani powakina.

³⁰ Tima noñaakiri owawisaakotantaniri.

³¹ Iriitaki potyaantakiri owawisaakotairini atziripaini.

32 Iri kitainkatakoyitairini atziri kaari ajyininkata.

Iri kantakaiyaawoni impinkathaitantyaariri Israel-mirinkaiti.

33 Iyokitzi ikanta ashitariri, ikimakowintziri jiñaaantsikowintaitziri Jesú.

34 Ikanta Simeón itasonkawintakiri, ikantanakiro inaanati Jesú: “Jirika iinchaaniki iri kantakaiyaawoni jaminaashiwitantaiyaari ojyiki ajyininka Israel-mirinkaiti, kimiwaitaka imparyaatyimi. Iri kantakaiyaawoni iijatzi jawisakoshiritantaiyaari ojyiki, kimiwaitaka intzinagaatyimi iparyaawitaka. Tima ojyiki inkantaiti: ‘Kaari iroopirori ñaantsi iñaaniyitakari’.

35 Tima jirika iinchaaniki iri oñaagantironi okaatzi inkinkishiritaityaari. (Iro kantzimaitacha antawoiti powashiritanatyá iiroka kimiwaitakimi jowathagaitatyimi.)”

36 Ari osaiki iijatzi tsinani iitachari Ana, kaman-tantaniro inatzi iroori, irishinto Fanuel icharini-tanakari Aser. Antawokipirotaki iroori. Aitsi-witaka oimi owakiraa omainawotapaaki, 7 osar-intsi otsipawitakari oimi.

37 Ikamakira oimi, tzimakotaki okaatzi 84 osarintsi. Ari ashi owatziiro osaiki tasorintsi-pankoki, aakowintawo kitiijyiri iijatzi tsiniripaiti amana, otziwintakawo iijatzi.

38 Ari opokapaakiri jiroka tsinani, opaasoonkitapaakiri Pawa. Opoña okinkithatakotanakiri iinchaaniki, irojatzi ikimantaiyakarini ikaatzi oy-aawintawori impinakowintaitiri Jerusalén-jatzi.

39 Aritaki jimonkaatakiro okaatzi ikan-takaantziri Pinkathari, piyaa Galilea-ki osaikira inampi Nazaret.

40 Thaaminta ikanta ikimotatzsi iinchaaniki, iikiro jiyaatatzi ishintsitzi, yotaniri ikanta. Aamaakowinta jowakiri Pawa.

Isaiki Jesús tasorintsipankoki

41 Ari ikantapiintatya osarintsiki ashitariri Jesús jiyaatzsi Jerusalén-ki joimoshirinkiro Anankoryaantsi.

42 Ikanta Jesús aritaki tzimakotaki 12 josar-intsiti, jataiyakini Jerusalén-ki tima iro jamitapiintari joimoshirintya.

43 Aritaki kaataki joimoshirinkaiyani, piyaiyaani ashitariri, irojatzi isaikanaki Jesús Jerusalén-ki, tii jiyyotzi ashitariri.

44 Iñaaajaantaki iiwataki Jesús itsipatanaari ikaataiyini. Aniitaki apaani kitiiyyiri, ari ikowawitaari, josampiwitakari ijyininkapaini ikaatzsi jiyaataiyini.

45 Tii jiñiiri, ipiyaa Jerusalén-ki jaminam-natakiri.

46 Mawa kitiiyyiri jiñaantaariri isaiki tasorintsipankoki, ikinkithawaitakaayitziri yotakotzirori Ikantakaantaitani, josatikaitakiri niyanki, josampiminthatziri.

47 Iyokitzi ikanta jaminaitziri jiñaitakiri imapiro jiyanitzsi, jakayitakiro kamiitha okaatzi josampitakiriri.

48 Ikanta jiñaapairi ashitariri, iyokitzi jaminapaakiri, okantapaakiri inaanati: “Notomí, ¿tsikama pinkantinaka? Ojyiki

naminaminatakimi notsipatari piwaapati, antawoiti pominthaaawaniintakina”.

⁴⁹ Ipoña jakanaki irirori, ikantanaki: “¿Litama paminaminatantanari? ¿Tima piyotzi iro kowapirotachari nantiniri ikowakaanari Ashitanari?”

⁵⁰ Iro kantacha tii ikimathatziro ashitariri okaatzi ikantakiriri.

⁵¹ Jaanairi, jataiyaini Nazaret-ki. Jantziro maa-woni okaatzi jompiratariri iwaapati. Iro kantacha pampithashiri owakotakiri inaanati.

⁵² Iikiro ithaamintatya Jesús ikimotatzi, yotani ikanta. Kimpoyaawinta jowiri Pawa. Ari ikimits-tari ijatzi atziripaini inishironkatani jowiri.

3

Ikamantziri Juan owiinkaatantaniri (Mt. 3:1-12; Mr. 1:1-8; Jn. 1:19-28)

¹ Aritaki monkaataka 15 osarintsi ipinkathari-wintantzi Tiberio César. Ari ijiwatziri Poncio Pilato janta Judea-ki. Iriima Herodes ijiwatzi Galilea-ki. Iriima Felipe iririntzi Herodes, ijiwatzi Iturea-ki ijatzi Traconite-ki. Ipoña Lisanias, iji-watzi Abilinia-ki.

² Iriima Anás itsipatakari Caifás ijiwatziri Om-piratasorintsitaari. Aripaiti iñaanashiritakiri Pawa itomi Zacarías iitachari Juan janta otzishimashiiki.

³ Irojatzi ikinantanakari Juan intatsikironta Jordán, ikinkithatakotziro owiinkaataantsi, ikantzi: “Powiinkaawintaiyaari Awinkathariti, powajyaantairo pantayitziro kaaripirori, ari impiyakoitaimiro pikaaripiroshiriwaiwitaka”.

4 Tima iro josankinatakiri pairani Isaías Kaman-tantaniri, ikantaki:

Ikaimakaimatapaaki otzishimashiki, ikantanta-itzi:

Powamiithatainiri Pinkathari tsika inkinapaaki, Pinkimitakaantiro jotampatzikaitziro aatsi.

5 Onkamiithapathayitai otinkanaayitzi, Owintiniyitai otzishi.

Tampatzika onkantayitaiya aatsi okaatzi tzipi-witachari,

Mamiripankaa onkantaiya.

6 Ari jiñiiro maawoni atziri tsika ikanta Pawa jowawisaakotantzi.

7 Ikantayitawakiri atziri pokayitaantsiri jowiinkaatyat: “Tii pikamiithashiritaiyini iiroka, pikimitashitakari maanki. ¿Piñaajaantzi iiro jowasankitaitzimi?

8 Imapirorika powajyaantairo tsika pikantawita pairani, pinkamiithashiriyitai, pinkimityaawo pankirintsi kithokitatsiri. Iiro pikantashiriwaitashita: ‘Aña naaka icharinini Abraham, tii okowapirota nowajyaantairo nokaaripiroshiriwaitzzi’. Pinkimi nonkanti: ‘Iiro pikantakaapirowaita piñaajaanti iiroka ikowapirota Pawa, aña kantatsi jatziritakairo mapi, iro impoyaataimini incharinitaiyaari Abraham-ni’.

9 Iilorika pikimitawo pankirintsi kithokitatsiri, ichikakaitawo chacha pankirintsiponkitziki kaari kithokitatsini, ompoña jagaitiro intagaitiro”.

10 Ikanta atziripaini josampitanakiri, ikantziri: “¿litama nantairi?”

¹¹ Ari jakanakiri, ikantzi: “Tzimatsirika apiti piithaari, pimpiri apaani kaari otzimimotzi. Tzimatsirika powanawo, ari pinkimitaakiro iijatzi”.

¹² Ipoña ipokaiyakini kowakotziriri ijyininka kiriiki ikowi jowiinkaatyä, ikantapaakiri: “Pinkathari, ¿iitama nantairi naaka?”

¹³ Ikantakiri: “Iiro panaakairo ikantaitakimiri onkaati pikowakotantziri”.

¹⁴ Ikanta owayiriiti Roma-jatzi, josampitakiri iijatzi, ikantziri: “Naaka, ¿iitama nantairi?” Jakanakiri, ikantzi: “Iiro pasaryiimatanta, iiro pithiiyakotantzi iijatzi onkantya paapithatantyaariri atziri tsikarika oitya. Pinkimoshiriwintiri ikaatzi ipinayiitzimiri iiroka”.

¹⁵ Ojyiki atziri aamaakowintakariri Juan, ikantashiritaiyini: “¿Karima jirika Cristo?”

¹⁶ Ari ikantanakiri Juan maawoni atziri: “Naaka apa nowiinkaataantawo jiñaa. Iro kantzimaitacha, aatsikitaki mapirotzirori ipinkatharintsitzi, nopinkathatsitataikari naaka. Tii onkantaajaiti inkimitakaantina naaka jimpiratani onkantya nonothopaitantyaariri i-zapato-ti. Iriitaki kimitakaantironi jowiinkaataantatyimiri Tasorintsinkantsi, iijatzi paampari.

¹⁷ Tima aririka oyipatiro awankiri, otikakitziro, ompoña atayiro opintakiriki. Iro aaki okithoki, otikitakiro, owakoyitakiro. Ari inkimitagairi Awinkathariti iijatzi, jinashiyitaiyaari atziri. Inishironkayitairi inkaati kimisantanairini, irima kaari owajyaantironi ikaaripiroshiriwaitzi, intagairi paampariki kaari tsiwakanitatsiri”.

¹⁸ Ojyiki ikaminaantaki Juan

ikinkithatakotziniri atziripaini Kamiithari
Ñaantsi.

¹⁹ Ari ikimitaakiri iijatzi Herodes pinkathari-tatsiri, ikisawitakari, jaakiro Herodías iinawitari Felipe iririntzi. Tima tzimatsi iijatzi ojyiki pashini kaaripirori jantayitakiri.

²⁰ Iro owatsipirotakirori jantakiri Herodes jomontyaakaantakiri Juan.

Jowiinkaata Jesús

(Mt. 3.13-17; Mr. 1.9-11)

²¹ Ikanta jowiinkaayitziri Juan ojyiki atziri, ari jowiinkaatakari Jesús irirori. Jamanaminthaita Jesús, kimiwaitaka ashitaryaanakityaami inkiti,

²² iñaitatzi ipokashitakiri Tasorintsinkantsi ikinapaaki jinoki ikimitapaakari shiro. Ikimaitatzi inkitiki ikantaitanaki: “Iirokataki Notomi nitakopirotani. Owanaa nokimoshiriwintakimi”.

Ichariniyitari Jesús

(Mt. 1.1-17)

²³ Jitantanakawori Jesús jantayitakiri, ari tzimaki 30 josarintsiti. Ikantayiitziri iri tomintakariri José. Tomintanakariri José jiita Elí,

²⁴ tomintanakariri Elí jiita Matat, tomintanakariri Matat jiita Leví, tomintanakariri Leví jiita Melqui, tomintanakariri Melqui jiita Jana, tomintanakariri Jana jiita José,

²⁵ tomintanakariri José jiita Matatías, tomintanakariri Matatías jiita Amós, tomintanakariri Amós jiita Nahum, tomintanakariri Nahum jiita Esli, tomintanakariri Esli jiita Nagai,

²⁶ tomintanakariri Nagai jiita Maat, tomintanakariri Maat jiita Matatías, tomintanakariri

Matatías jiita Semei, tomintanakariri Semei jiita José, tomintanakariri José jiita Judá,

²⁷ tomintanakariri Judá jiita Joana, tomintanakariri Joana jiita Resa, tomintanakariri Resa jiita Zorobabel, tomintanakariri Zorobabel jiita Salatiel, tomintanakariri Salatiel jiita Neri,

²⁸ tomintanakariri Neri jiita Melqui, tomintanakariri Melqui jiita Adi, tomintanakariri Adi jiita Cosam, tomintanakariri Cosam jiita Elmodam, tomintanakariri Elmodam jiita Er,

²⁹ tomintanakariri Er jiita Josué, tomintanakariri Josué jiita Eliezer, tomintanakariri Eliezer jiita Jorim, tomintanakariri Jorim jiita Matat,

³⁰ tomintanakariri Matat jiita Leví, tomintanakariri Leví jiita Simeón, tomintanakariri Simeón jiita Judá, tomintanakariri Judá jiita José, tomintanakariri José jiita Jonán, tomintanakariri Jonán jiita Eliaquim,

³¹ tomintanakariri Eliaquim jiita Melea, tomintanakariri Melea jiita Mainán, tomintanakariri Mainán jiita Matata, tomintanakariri Matata jiita Natán,

³² tomintanakariri Natán jiita David, tomintanakariri David jiita Isaí, tomintanakariri Isaí jiita Obed, tomintanakariri Obed jiita Booz, tomintanakariri Booz jiita Salmón, tomintanakariri Salmón jiita Naasón,

³³ tomintanakariri Naasón jiita Aminadab, tomintanakariri Aminadab jiita Aram, tomintanakariri Aram jiita Esrom, tomintanakariri Esrom jiita Fares, tomintanakariri Fares jiita Judá,

³⁴ tomintanakariri Judá jiita Jacob,

tomintanakariri Jacob jiita Isaac, tomintanakariri Isaac jiita Abraham, tomintanakariri Abraham jiita Taré, tomintanakariri Taré jiita Nacor,

³⁵ tomintanakariri Nacor jiita Serug, tomintanakariri Serug jiita Ragau, tomintanakariri Ragau jiita Peleg, tomintanakariri Peleg jiita Heber, tomintanakariri Heber jiita Sala,

³⁶ tomintanakariri Sala jiita Cainán, tomintanakariri Cainán jiita Arfaxad, tomintanakariri Arfaxad jiita Sem, tomintanakariri Sem jiita Noé, tomintanakariri Noé jiita Lamec,

³⁷ tomintanakariri Lamec jiita Matusalén, tomintanakariri Matusalén jiita Enoc, tomintanakariri Enoc jiita Jared, tomintanakariri Jared jiita Mahalaleel, tomintanakariri Mahalaleel jiita Cainán,

³⁸ tomintanakariri Cainán jiita Enós, tomintanakariri Enós jiita Set, tomintanakariri Set jiita Adán, tomintanakariri Adán iriitaki Pawa.

4

Inkaaripiroshiritaitirimí Jesúś (Mt. 4.1-11; Mr. 1.12-13)

¹ Ikanta ipiyaa Jesúś ipoñagaawo Jordán, isaikashiritantakari Tasorintsinkantsi. Ikkantakaanakari Tasorintsinkantsi, jataki otzishimashiki.

² Ari isaikakiri okaatzi 40 kituijyiri, irojatzi ikowawitantakari kamaari inkaaripiroshiritakairimi. Tima tikaatsi jowaiya janta, owamaimatakiri itajyi.

3 Pokaki kamaari, ikantawitapaakari: “Imapirotatyaarika Itomintzimi Pawa, pimpiyiro tanta jiroka mapi, poyaawo”.

4 Ari jakanaakiri Jesús, ikantanakiri: “Tzimatsi osankinarintsi kantatsiri:

Tii apaniro okowityiimotari atziri joyaawo tanta, iro kowapirotaajantachari ankimisantairo maawoni ikantairi Pawa”.

5 Ipoña kamaari jaanakiri Jesús tonkaariki otzishiki, jookotakiniri okoñaatapaintzi maawoni nampitsi ipinkathariyitzi atziriiti.

6 Ikantziri: “Ari nonkantakaatyaawo impinkathayitaimi maawoni piñaayitakiri, ari nompakimiro ijatzi jowaniinkawo. Tíma irootaki jashitakaitakinari naaka maawoni, ari onkantaki nompiri itzimirika nokowiri.

7 Aririka potzirowashitakina pimpinkathatina, maawoni okaatzi piñaakiri, iirokara ashitanaiyaarini”.

8 Ari jakanaakiri Jesús, ikantziri: “Tzimatsi osankinarintsi, kantatsiri:

Ampinkathatiri Awinkathariti Pawa, iri ankimisanti apaniroini”.

9 Ipoña kamaari jaanakiri nampitsiki Jerusalén, isaikakaakiri jinoki otawantoki tasorintsipango, ikantapairi: “Imapirorika Itomintzimi Pawa, pimitai isaawikinta.

10 Tíma tzimatsi osankinarintsi, kantatsiri:

Jotyaantimiri Pawa imaninkariti aamaakowintimini,

11 Iri thomaawakimini,

Iiro pontajantapaaka mapiki”.

12 Ari jakanakiri Jesús, ikantziri: “Aritaki ikan-taitaki pairani:

Tii okamiiithatzi piñaantashiwaityaari Piwinkathar-ití Pawa”.

13 Ikanta kamaari tii ikitsirinkashitari Jesús inkaaripiroshiritakairi, jintainaryaapaintari.

*Jitanakari jantayitziri Jesús
(Mt. 4.12-17; Mr. 1.14-15)*

14 Ikanta ipiyaa Jesús Galilea-ki, otyaantanakari ishindsighta Tasorintsinkantsi. Othonka ikimakoi-tanakiri maawoni.

15 Jiyotaantayitaki maawoni tsika japatotapiintaita. Thaaminta ikantawintaitari maawoni.

*Ipiyaa Jesús Nazaret
(Mt. 13.53-58; Mr. 6.1-6)*

16 Ikanta Jesús piyaa inampiki Nazaret tsika jantaritaki. Okanta kitijiyiri jimakoryaantaitari, jataki Jesús japatotapiintaita, tima iro jamitapiintakari irirori. Ari ikatziyanakari iñaanatiro osank-inarintsi.

17 Iipayiitakiri josankinari Kamantantaniri Isaías-ni. Ikanta japidairyaakiro osankinarintsi, iñaatziiro josankinaitakiro, kantatsiri:

18 Isaikantana naaka Itasorinka Awinkathariti, Tima iri saipatziiotakinari okantantari nokinkithatąkotainiri ashironkainkari Kamiithari Naantsi.

Irijatzi otyaantakinari nowawisaakoyitairi okantzimoniintashiriwaitari.

Nonkamantayitairi jaakaantaitziri tsika inkantaiya jookakaawintaitziri.

Impoña naminakaayitairi kaari aminatsiri, Nosaikakaashiwaitaiyaari ikaatzi jompirayiitari.

- 19** Nokinkithatakoyitairo tsikapaiti jaapatziyantai Awinkathariti.
- 20** Ipoña japidanairo Jesús osankinarintsi, ipanairi kinkithatakaantapiintatsiri, saikanaki. Iyokitzi ikanta jaminanaki maawoni atziri ikaatzi saikaintsiri japatotapiintaita.
- 21** Ari jitanakawo ikantanakiri: “Imonkaatzimoyitakimi iroñaaka jiroka osankinarintsi okaatzi piki-makiri”.
- 22** Iyokitzi ikanta jaminaitanakiri Jesús, tima kamiitha okanta ikinkithatakoyitziri. Ojyiki kinkithatakoyitanakiriri kamiithaini. Ikantayiitzi ijatzi: “¿Kaarima jirika itomi José?”
- 23** Iroatzi ikantantanakariri: “Kimitaka ari pinkantakina: ‘Incha aawintantzinkari paawintya iiroka. Timo ojyiki nokimakowintakimi pantayitakiri Capernaum, incha pantapairo ijatzi pinampiki’”.
- 24** Iikiro ikantanakitzi Jesús: “Imapirotya nonkantimiri, ‘jashi jowatziiro kamantantaniri tii ipinkathaitziri inampiki tsika isaikayitzi ijyininka’.
- 25** Tima imapirotya jiroka, pairani iinta isaikawitani Elías, tii omparyaagairanki inkani Israel-ki anaaniintanakiro mawa osarintsi, antawoiti itajyaaniintaitaki. Ojyiki kamatsiri oimi tzimawitachari janta,*
- 26** iro kantzimaitacha, tii jotaantaitziri Elías-ni jiyaatashitiro kamatsiri oimi, apa jotaantaitakiri nampitsiki Sarepta saikatsiri Sidón-ki, osaikiranki

* **4:25** Kantakotachari jaka ‘anaaniintanakiro mawa osarintsi’ iroatzi ikantaitziri mawa osarintsi ipoña awisaniintaki 6 kashiri.

tsinani kamatsiri oimi kaari ijyininkata.

²⁷ Ari okimitakari iijatzi iiinta isaikawita Kamantantaniri Eliseo, tzimawitacharanki Israel-ki ojyiki mantsiyari pathaawaitatsiri. Iro kantz-imaitacha tii jotaantaitziri Eliseo joshinchagai apaani, apa jotaantaitakiri isaiki Naamán kaari ijyininkata poñaachari nampitsiki Siria, joshinchagairi”.

²⁸ Ikanta ikimaiyakini ikaatzi saikaintsiri japatapiintaita, antawoiti ikisaiyanakani.

²⁹ Ikatziyaiyanakani, jagaitanakiri Jesús iwiyaathapita nampitsi, ikinakagaitanakiri tsika osaiki impiita jotziryaitirimi.

³⁰ Iro kantzimaitacha Jesús, ishiyapithatanakari josatikantanakari niyankiniki, jatai.

Atziri piyarishitatsiri

(Mr. 1.21-28)

³¹ Ikanta Jesús oirinkanaa nampitsiki Caper-naum saikatsiri Galilea. Jiyotaantayitapai kitijiyiriki jimakoryaantaitari.

³² Tima tii omaanta ishintsinka jiyotaantzi, iyokitzi ikanta atziriiti.

³³ Okanta janta tsika japatapiintaita, ari isaikakiri atziri piyashiritatsiri, kaimanaki shintsiini irirori,

³⁴ ikantzi: “Piñaashitina Jesús Nazaret-jatzi, niyotzimi naaka iirokataki itasorintsiti Pawa. Iro pipokantari jaka papirotaiyinani”.

³⁵ Ikisanakiri Jesús, ikantanakiri: “Pimairiti piyari, piyaatai! Tyaanaki atziri jintainaryaanakari iwiyariti, tii jomantsiyiimaitari”.

36 Iyokitzi ikantaiyanakani, ikantawakaiyani: “¿ilitatyakama jirika? Joitsinampairi jomishiyiri piyari jiñaashinchiiinkatakiri”.

37 Ari ithonka ikimakoyiitanakiri Jesús maa-woni nampsiki okaatzi saikatsiri janta.

*Jesúsjoshinchagairo riyoti Pedro
(Mt. 8.14-15; Mr. 1.29-31)*

38 Ipoña ishitowanaki Jesús japatotapiintaita, tyaapaaki ipankoki Simón. Okanta iroori riyoti Simón, imatakiro antawoiti saawakitaantsi. Ikowakoitakiri Jesús joshinchaapairo.

39 Joiyotashitanakawo omaryaaka, kimiwaitaka iñaashinchiiinkatatyiyromi saawakitaantsi. Kaatakotanaki osaawawita, piriintanaka aminayitawakiniri oitarika ompawakiriri.

*Joshinchayitziri Jesús mantsiyariipaini
(Mt. 8.16-17; Mr. 1.31-34)*

40 Okanta otsiniriityaanaki, jamaitapaakiniri Jesús ojyiki atziri kantashiwaiyitachari imantsiyari. Ikanta iñaawakiri Jesús, apa jotirotanawakari kapichiini jako, shintsiyitanai.

41 Ojyiki jomishitowitakiri iijatzi iwiyariti, antawoiti ikaimayitzi piyari, ikantzi: “¡Itomi Pawa pinatz!” Iro kantzimaitacha Jesús, ikisayitakiri piyari, tii ishinitziri iñaawaiti, tima jiyotzi irirori piyari iriitaki Cristo.

*Jiyotaantzi Jesús maawoni Galilea-ki
(Mr. 1.35-39)*

42 Okanta okitijiyitamanai, ananinkanaki Jesús apaniroini ikinanaki otzishimashiki. Ojyiki aminaminatairiri tsikarika ikinaki. Ikanta jiñiitairi tsika isaiki, tii ishiniitziri jiyaatai.

43 Irojatzi ikantantanakari Jesús: “Ontzimatyii inkimaitiro ijijatzi pashiniki nampitsi Kamiithari Ñaantsi kinkithatakotziriri ipinkathariwintantai Pawa. Tima irootaki nopolantakari naaka jaka”.

44 Iikiro jiyaatakanakitziiro Jesús ikinkithatanaki pankotsiitiki japatotapiintaita okaatzi saikatsiri Galilea-ki.

5

Kaari jiñaitapiintzi shiryaaataantsi

(Mt. 4.18-22; Mr. 1.16-20)

1 Okanta kitijyiri, isaiki Jesús inkaarithapiyaaki Genesaret. Jawitsinaimatakiri atziri ikaatzi piyowintakariri ikimisantziro iñaani Pawa.

2 Ari jiñaaki Jesús apiti pitotsi opiryaaatakotaki opaayaaki. Tikaatsi otitantyaawoni, tima ikiwaiyatziironi ishiryaaminto.

3 Otitapaaka Jesús pitotsiki. Tima iri ashitawori Simón jiroka pitotsi, ikantakiri jotaantiro kapichiini niyanki. Ari isaikantanakawo Jesús pitotsi, jitanaawo jiyotaayitanairi atziri.

4 Ikanta ithonkanakiro jiyotaantzi, ikantzi: “Simón, paanakiro pipito niyanki inkaari, ari pishiryaatiri”.

5 Ari jakanaki Simón, ikantzi: “Ari noshiryaawitaka tsiniripaiti, tikaatsi nayiri. Iiroka kantanari, aritaki nimatakiro”.

6 Jimatakiro ishiryaatzi, jaaki ojyiki shima, irootaki onthatyiimatimi ishiryaaminto.

7 Ikaimawakotairi itsipatapiintari ishiryaatapiintzi jimitakotiri. Ikanta jiyaatashitanakiri, ikinakotaiyakini pashiniki pitotsi, ijaikitakiro apitiroiti, iroowitainchami intsitsiyakotaiyini.

⁸ Ikanta jiñaakiro Simón Pedro awisaintsiri, jotzirowashitanakari Jesús, ikantanakiri: “Pintainkapithatina pinkatharí, kaaripiroshiririni ninatzi naaka”.

⁹ Tima antawoiti ithaawanaki Simón jiñaaki jaaki ojyiki shima. Ari ikimitakari iijatzi maawoni itsipataiyarini.

¹⁰ Jimatsitanakawo Jacobo iijatzi Juan, itomipaini Zebedeo, tima iri itsipatakari Simón. Iro kantzimaitacha Jesús ikantanakiri Simón: “Iiro pi-thaawashiwita, onkimitaiyaawo iroñaaka iriimi atziri noshiryaatakagaimiri”.

¹¹ Ikanta jaatakotaiyapaani, jookawintanakiro maawoni, joyaataiyanakirini Jesús.

*Joshinchagairi Jesús imatziri pathaawontsi
(Mt. 8.1-4; Mr. 1.40-45)*

¹² Okanta pashini kitijyiri jariitaka Jesús nampitsiki, ari ipokakiri imatziri pathaawontsi. Ikanta jiñaapaakiri Jesús, jotzirowashitapaakari, ikantapaakiri: “Pinkatharí, pikowirika, poshinchagaina”.

¹³ Ipoña jakotanaki Jesús, jantantakari kapichiini jako, ikantziri: “Nokowi, pishintsitai”. Ishitakotanaki ipathaawita.

¹⁴ Ari ikantziri: “Tii nokowi pinkinkithatakotina. Apatziro powanakiro piyaatashitiri Ompiratasorintsitaari, pimonkaatiro josankinatakiri Moisés-ni, paanaki pinkitiwathatantaiyaari, onkantya jiyotantaityaari shintsitaimi”.

¹⁵ Iro kantzimaitacha ikimakoyiitanakiri intaina Jesús. Ojyiki atziri piywintakariri

ikimisantziri. Ikowaiyini joshinchaayitainiri iijatzi imantsiyaritipaini.

¹⁶ Iro kantacha Jesús joshitaapiintaka irirori otzishimashiki, ari jamanari.

*Joshinchagairi Jesús kisopookiri
(Mt. 9:1-8; Mr. 2:1-12)*

¹⁷ Okanta pashini kituijyiri jiyotaantzi Jesús, ari isaikaiyakini Fariseo itsipayitakari Yotzinkariiti, poñaayitachari nampitsiki Galilea, Judea, iijatzi Jerusalén-ki. Tima otyaantakari Jesús ishintsinka Awinkathariti, kantatsi joshinchaayitiri mantsiyari.

¹⁸ Ipoña jariitaiyapaakani atziri jinatakotakiri shitashintsiki apaani kisopookiri. Ikowawitaiyakani intyaakaapaakirimi pankotsiki, jomaryaakotirimi isaikaki Jesús.

¹⁹ Tii okantatzi intyaakairi, tima ojyiki atziri piyotaincha. Jatiitakaanakiri jinoki pankotsiki, jimoontakiro pankotsi, jowayiitakotakiri mantsiyari josatikantanakari piywintakariri Jesús.

²⁰ Ikanta Jesús jiyotakoshiritawakiri ojyiki jawintaakari, jiñaanatawakiri mantsiyari, ikantziri: “Ajyininká, ipiyakoitaimiro pikaaripiroshiriwitaka”.

²¹ Ikanta ikimawaki Yotzinkariiti itsipayitakari Fariseo, ikantashiritaiyanakini: “Ithainkatziiri Pawa jirikawí. Tima tikaatsi kantironi impiyakotantiro kaaripirori, apaniroini ikantakaawo Pawa”.

²² Iro kantzimaitacha Jesús jiyoshiritakotakiri, ari josampitziri: “¿Litama pikinkishiriwaitashitan-tari?

²³ ¿Tiima okamiithatzi nonkanti: 'Ipiyaakoitaimiro pikaaripiroshiriwitaka?' Irooma pikowiri nonkantiri: 'Pinkatziyi, piyaatai'.

²⁴ Iroñaaka piyotiri Itomi Atziri otzimimotziri ishindsighta, ari impiyakotairi kaaripiroshiriwitachari". Ipithokashitanakari mantsiyari, ikantziri: "Pinkatziyi, paanairo pishitashi, piyaatai".

²⁵ Piriintanaka kisopookiri, jaanairo ishitashi jomaryaatawitari. Iñaitawairi jiyaatai ipankoki, kimoshiri ikantawintanakari Pawa.

²⁶ maawoni atziripaini iyokitzi ikan-taiyanakan, ikimoshiriwintanakiri iriroriti Pawa. Ithaawankakiini ikantaiyini: "Tii añaapiintziro kimityaaawoni jiroka".

Jaantaitanakariri Leví (Mt. 9.9-13; Mr. 2.13-17)

²⁷ Ikanta ishitowanai Jesús, jiñaapaakiri iitachari Leví isaiki irirori ikowakotziri kiriiki ijyininka, ikantapaakiri: "Poyaatina".

²⁸ Katziyanaka Leví, jookanakiro maawoni, joy-aatanakiri.

²⁹ Ipoñaashitaka Leví, jaanakiri Jesús joimoshirintya ipankoki itsipataanakari jiyotaani. Ari jiyaatsitakari iijatzsi ojyiki kowakotziriri kiriiki ijyininka, ojyiki jatayitaintsiri pashini. Ari ikaataiyakini jowaiyani.

³⁰ Ikanta Fariseo itsipatakari Yotzinkari-iti, jiñaanaminthatakiri jiyotaani Jesús, ikantziri: "¿Litama pitsipatariri powaiyani kaaripiroshiriri, kowakotziriri kiriiki ijyininka?"

³¹ Ipoña jakanaki Jesús irirori, ikantanakiri: “Aririka imantsiyati atziri, ipokashitziri aaw-intantzinkari, iriima atziri kaari mantsiyatatsi tikaatsi inkowi irirori.

³² Tii apa nompokashitiri kamiithashiriri naaka nonkaimashiriyitairi, aña nopolashitatziri kaaripiroshiriri nonkaimashiritairi jowajyaantairo kaaripirori”.

Ikinkithatakotziro Jesús itziwintaita

(Mt. 9:14-17; Mr. 2:18-22)

³³ Ipoña josampiitakiri Jesús, ikantitziri: “¿Litama kaari itziwintanta piyotaani? Iriima jashi Juan, ipoña jashi Fariseo-paini, owanaa itziwintapiintaiyaní irirori, jamanaiyaní iijatzi. Noñiiri piyotaani iiroka, tii itziwintanita, owawayitacha, irawaitatsi imiri”.

³⁴ Ari jakanaki Jesús, ikantzi: “Aririka intspataityaari aawakaachari, ¿arima jowashiriniintaitaty?

³⁵ Aryaaajaini paata, aririka jagaitakiri iim-intaitari, aripaiti intziwintaitya”.*

³⁶ Ipoña jojyakaawintanakiniri Jesús, ikantziri: “Apaani paijatori ikithaataitari, aririkami jowapatankaitantyaawo osapi owakiraari, ari imapirotanatyá osagaanaki aririka amithatanatyá owakiraari. Tii okamiithapirotakairo paijatori ikithaataitari jowapatankaitantyaawomi owakiraari.

* ^{5:35} Iriitaki Jesús ojyakaawintachari jaka. Iriitaki kimitakariri jaawakaayita atziri. Kantakotachari iijatzi jaka, aririka jaayiitakiri iimintaitari, irijatzi kantakotacha aririka jowamaayitakiri, ojyiki jowashiriwaitanatyá jiyotaanipaini.

³⁷ Tii inkamiithati iijatzi pajatori mishinantsinaki jowantayiityaawo iiryaatatsiri imiritaitari. Aririka jowantayiityaawo, ari isanaryaanaki, apaawaitashitanatya imiritaitari, iijatzi inkimittaya mishinantsinaki irirori.

³⁸ Iri kamiithatatsi owakiraari mishinantsinaki jowantayiityaawo iiryaari imiriitari. Iro iiro japaawaitanta apitiroiti.

³⁹ Ikaatzi amitawori imiritawo poitatsiri, iiro jamitaawo imiritaiyaawo iiryaari. Inkantapiinti: ‘Iro kamiithatatsi amirityaawo poiri’ ”.

6

Ikinkithatakotziro Jesúus kitijyiri jimakoryaan-taitari

(Mt. 12.1-8; Mr. 2.23-28)

¹ Okanta kitijyiri jimakoryaan-taitari, ikinaki Jesúus pankirintsimashiki. Ikanta jiyotaanipaini joyikitanaki okithoki, jamirokakitakiro onkini joyaawo.

² Tii inimotziri Fariseo-paini, josampitakiri ikantziri: “¿Litama poiikitantawori? ¿Tiima piyotzi tii oshinitaantsitzi kitijyiriki jimakoryaan-taitari?”

³ Ari jakanaki Jesúus, ikantanaki: “¿Tiima piñaanatakotziri iiroka ikanta pairani David-ni itsipayitakari ikaataiyini owamaimawitantakariri itajyi?

⁴ Ityaaki tasorintsipankoki, jaakiro tasorintstanta, jowakawo irirori, ipayitakiri iijatzi ikaatzi itsipayitakari. Timo tii oshinitaantsiwiita jowaityaawo, apa jowapiintayitawo Ompiratasorintstaari”.

⁵ Ipoña ikantaki iijatzi: “Jirika Itomi Atziri ipinkatharipirotsi irirori, janairo jiroka kitiijyiri”.

*Atziri kisowakori
(Mt. 12.9-14; Mr. 3.1-6)*

⁶ Okanta pashini kitiijyiri jimakoryaantaitari, ityaaki Jesú斯 japatotapiintaita, jiyotaantapai iijatzi. Ari isaikakiri atziri kisowakotatsiri jakopiroriki.

⁷ Ikanta Yotzinkariiti itsipayitakari Fariseo, aamaani jowakiri Jesú斯 jiñiiri aririka joshinchagairi mantsiyari kitiijyiriki jimakoryaantaitari, onkantanyaari inkantakotiri.

⁸ Iro kantzimaitacha Jesú斯, jiyotaki irirori iita ikinkishiriyitakari. Ikaimakiri atziri kisowakori, ikantziri: “Pimpoki, posatitya niyanki”. Pokapaaki kisowakori, ikatziyapaaka.

⁹ Ipoña ikantzi Jesú斯: “Tzimatsi nosampitaiyimini: ¿Otzimikama shinitaantsitsatsiri antiri kitiijyiri jimakoryaantaitari? ¿Tiima okantzi anishironkatanti, irooma kamiithatatsi owamaanti? ¿Iroma okantzi antiro kamiithari, irooma kamiithatatsi ankaaripirowaiti?”

¹⁰ Ikimpoyaanakiri piyowintakariri, ipoña jiñaanatanakiri mantsiyari, ikantziri: “Pinthaaryaawakotai”. Matanaka, akotsitanai kamiitha.

¹¹ Iro kantzimaitacha jirikapaini, antawoiti ikisaiyanakan. Ikinkithawaitaiyakini tsika inkantiri Jesú斯.

*Jiyoshiitaki Jesú斯 12 Jotyaantapirotsi
(Mt. 10.1-4; Mr. 3.13-19)*

12 Ipoña itonkaanaki otzishiki jamañaari Pawa. Ari jaakowintakawo maawoni tsiniripaiti jamana.

13 Okanta okitijiyitamanai, japatotakiri maa-woni jiyotaani. Ari jiyoyaaki ikaatzi 12, iriitaki jiiyitakiri Otyaantapiroriiti.

14 Jirika ikaatzi jiyoyaakiri: Simón, iri jiitakiri Pedro. Ipoñaapaaka Andrés iririntzi Simón. Ipoñaapaaka Jacobo itsipataakiri Juan, Felipe, Bartolomé,

15 Mateo, Tomás, Jacobo itomi Alfeo. Ipoñaapaaka Simón jiitaitziri kisakowintantaniri,

16 ipoñaapaaka Judas iririntzi Jacobo. Ipoñaapaaka iijatzi Judas Iscariote, pithokashitaiyaarini paata.

Ikinkithatakairi Jesú斯 ojyiki atziri

(Mt. 4.23-25)

17 Ipoña joirinkaiyaani Jesú斯 itsipataari jiyotaani. Ari isaikaiyapaakini owintinipathatzzi. Ojyiki atziri piywintapaakariri, Judeajatzi, Jerusalén-jatzi, Tiro-jatzi iijatzi Sidón-jatzi. Ipokaiyakini jirikapaini inkimiro ikinkithatakotziri Jesú斯, ikowaiyatziini iijatzi joshinchaayitairi imantsiyaritipaini.

18 Tima ikaatzi piyarishiritatsiri, joshinchaayitairi.

19 Ikowaiyakini atziri jantantawatyaaari kapichiini jako, tima otzimimotziri Jesú斯 itasorinka, joshinchaayitakiri maawoni.

Ikinkithatakoitziri kimoshiritaatsini iijatzi ashironkaachani

(Mt. 5.1-12)

20 Ipoña Jesús ikimpoyaanakiri jiyotaani, ikantziri: “Kimoshiri pinkantaiya ashironkainkari, tima iirokataki ñagaironi impinkathariwintantai Pawa.

21 Kimoshiri pinkantaiya piñaawitawo iroñaaka pitajyaaniintawaitzi, tima irootaintsi piñiro pinkimaniintaiya. Kimoshiri pinkantaiya piñaayiwitawo piraaniintawaita iroñaaka, tima irootaintsi piñiro pishirontawaitaiya.

22 Kimoshiri pinkantaiya onkantawitatya piñaawitawo iroñaaka inkisaniintayiitimi, jookathaitimi, inkawiyawaitaitimi, imaintawaitaitimi, okantakaantziro poshritaari Itomi Atziri.

23 Thaaminta pinkantayitaiya, pinkimoshiriyitai, tima Pawa pinayitaimini inkitiki. Pinkinkishiritakotyaa wo tsika ikantayiitakiri pairani itayitakawori Kamantantaniri, irootaki awijyimotimini ijatzi iiroka iroñaaka.

24 ¡Inkantamachiitiri ajyaagantzinkariiti! Tima aritaki iñaayitakiro iroñaaka inintaawaiyitaka.

25 ¡Inkantamachiitiri ikaatzi ñiirori iroñaaka ikimaniintayita! Tima ari iñiilo paata irirori intajyaaniintai. ¡Inkantamachiitiri ikaatzi ñaayitzirori iroñaaka ishirontawaita! Ari iñiilo paata inkimaatswaitaiya, ari jiraawaitaiyaari ijatzi.

26 ¡Inkantamachiitiri ikaatzi jasagaawintaitari iroñaaka! Tima ari ikimitaawiitakari pairani kimitakowitariri Kamantantaniriiti”.

*Pitakotyaa ri kisanintayitzimiri
(Mt. 5.38-48; 7.12)*

27 “Iro kantzimaitacha pinkimi nokantzi naaka: Pitakotaiyaari ikaatzi kisaniintayitzimiri, paapatziyaiyaari.

28 Iiro pipiyatari kijyimawaitzimiri. Pamanakoyitaiyaari thiiyakowintzimiri.

29 Aririka impajaitimi kajyitapooki, pishinityaari japatiroryaapootimi impajatimi. Aririka inkowaiti jagaitiro piithaari posaawantapiintari, pishinitiniri jaanakiro pikithaatkari ijatzi.

30 Aririka inkantayiitimi: ‘Pimpina’, kamiithatatsi pimpimantaniti. Aririka jayitaitimiro pashitari, kamiithatatsi iiro pikiananikowintziro.

31 Pikowirika jitakoyiitimi, pitawatyaawo iiroka pitakotantya.

32 Iriirika pitakotashitatya ikaatzi itakoyitzimiri iiroka, ¿Kamiithatakima jiroka? Aña tii, tima iro jimatapiintakiri kaaripiroshiriri.

33 Iriirika paapatziyahitatyaari ikaatzi aapatziyimiri iiroka ¿Kamiithatakima jiroka? Aña tii, tima iro jimatapiintakiri kaaripiroshiriri.

34 Aririka inkantaitimi: ‘Pimpawakinawo, ari noipiylimi’, impoña pimpawakiri tima piyotzi ari jimataimi iiroka paata. ¿Kamiithatakima jiroka? Aña tii, tima iro jimatapiintziri kaaripiroshiriri.

35 Pitakoyitaiyaari iiroka kisayitzimiri, iiro pipiyatari. Pimpimantaniti aririka inkamitayiitimi, iiro poyaawinta jimayitaimi iiroka. Antawoiti impinayitaimi, itomitaimi Jinokijatzi. Imapiro jitakoyitakari irirori maawoni kaaripiroshiripaini.

36 Ikimita Ashitairi jitakotanta, ari pinkimi-

tanaiyaari iiroka”.

*Ikinkithatakotziro Jesús ookimotaantsi
(Mt. 7.1-5)*

37 “Iiro pookimotantzi, jimaitzimikari iiroka paata. Iiro piyakowintantzi, jimaitzimikari iiroka paata. Aririka pimpiyakotanti, ari jimayiitaimi iiroka paata.

38 Pimpimantanitai, tima ari jimayiitaimi iiroka paata, janaakaayitaimiro iiroka okaatzi pipiman-takiri. Tzimatsirika pantakiri, ari inkimiyyitaimi paata iiroka”.

39 Ipoña jojyakaawintanakiniri Jesús, ikantzi: “¿Kantatsima inkathatawakaiya kaari aminatsini? ¿Tiima ari imparyaaaki apitiroiti omoonakiki?

40 Tii iñaitzi apaani iihiro jiyotaitziri janaakotiri yotairiri. Irooma paata aririka jiyotaapiroitakiri ari inkimitaiyaari yotairiri pairani.

41 ¿Litama pikowantari pamininiri pashini tyak-itachari jokiki? Pitawatyaawo iiroka paawairo antawo inchapitoki tyakitatimiri.

42 Tima iiro okantzi pinkantiri pijyininka: ‘Pimpoki, nayimiro tyakitatimiri pokiki’. Aña tzimataitatsi pokiki iiroka antawo inchapitoki tyakitatimiri. ¡Thiiyinkarí! Pitawaiyaawo paawairo iiroka tyakitatimiri pokiki, inkini pamininiri pijyininka tyakitainchari kapichiini jokiki”.

*Ari jijoitzirori onkithokitanakirika
(Mt. 7.15-20)*

43 “Inchato saakanatatsiri ojyooki, tii iñaitziro onkaaripiroti okithoki. Irooma inchato

sampiyashitatsiri, tii kamiithaini iñaitiro onkithokiti.

⁴⁴ Tima okaatzi kamiithayitatsiri chochoki, tii okamiithawaitashita apaniroini, aña iro kantakaawori owaato okamiithatzi iroori. ¿Añiroma higo onkithokitantlyaawo owaato kitochii? ¿Kantatsima uva okithokitantawo kitochii ijatzzi?

⁴⁵ Ari ikimiyitanaari kamiithashiriri ikinkishiritapiintawo kamiiithari, irootaki okamiithatantari jantayitziri. Iriima kaaripiroshiriri tii ikinkishiritapiintawo kamiiithari, irootaki okaaripirotantari jantayitziri. Tima okaatzi ikinkishiriyitari, irootaki iñaaniyitari ijatzzi”.

*Ikinkithatakoitziri apiti owatzikirori ipanko
(Mt. 7.24-29)*

⁴⁶ “¿Litama ikantantayiitanari: ‘Pinkatharí, pinkatharí?’ Tiimaita jantaitanawo okaatzi nokantayitziri.

⁴⁷ Tzimayitatsi matanairori okaatzi nokantayitziri. Jiroka ikimiyitanaari:

⁴⁸ Ikimitakari atziri witsikatsiri ipanko, ikiyashitakiro itzinkami okisopathatzi kipatsi, jowatzikakiro. Opoña opokaki antawoiti amaani, ookantapaakawo shintsiini pankotsi, tii iiwokiro. Tima jowatzikaitakitziiro kamiithaini okisopathatzi kipatsi.

⁴⁹ Iriima piyakotzirori nokantayitziriri, kaari antanaironi. Ikimitakari atziri witsikawitachari ipanko, tiimaita ikiyashitziro inthomainta. Okanta opokaki antawoiti amaani, ookantapaakawo shintsiini, tyaanaki. Tii jiñaitairo”.

7

*Joshinchagairi Jesúsjotzikatani ijiwari owayiri-
iti*

(Mt. 8.5-13)

¹ Aritaki ithonkanakiro Jesúsjotzikatani ijiwari owayiri-iti, jatai nampitsiki Capernaum.

² Ikanta imantsiyataki jitakopirotani jotzikatani ijiwari owayiri-iti Roma-jatzi, irootaintsi inkamimi.

³ Ari ikimakowintakiri Jesúsjotzikatani ijiwari owayiri-iti, jotaantaki jan tarikipiroti Judá-mirinkaiti, inkaimiri Jesúsjotzikatani.

⁴ Ikanta jiyaatashitakiri Jesúsjotzikatani ijiwari owayiri-iti, “Okowapirotya pimitakotiri ijiwari owayiri-iti,

⁵ tima jaapatziyapiintakina, jiwitsikakina pankotsi tsika napatotapiinta”.

⁶ Ikanta Jesúsjotzikatani ijiwari owayiri-iti, irootaintsi inkamimi ipankoki, itonkiyotakari ijyininkathori ijiwari owayiri-iti, iriitaki pashini jotaantakiri, ikantapaakiri irirori: “Jesúsjotzikatani ijiwari, ikantzi: ‘Kaaripirori ninatzi naaka, iiro pityaapankotana.’*

⁷ Irootaki kaari niyaatashitantzimi noñimi naaka. Apa nokowi piñaani pinkantakaantawakiri nompiratani, aritaki ishindsightai.

⁸ Tima tzimatsi ompiratanari naaka, tzimatsi ii-jatzi owayiri nompiratari naaka. Aririka nonkanti: “Piyaati”, aritaki jiyaatagi. Aririka nonkanti pashini: “Pimpoki”, aritaki impokaki. Aririka

* ^{7:6} Jirika ijiwari owayiri kaari Judá-mirinka, pashinijatzi atziri jinatzi. Tima pairani Judá-mirinka, tii ityaapankotziri kaari ijyininkata.

nonkantiri nonampiri: “Pantiro jiroka”, jimatziro jantziro’ ”.

⁹ Ikimawakiri Jesús, iyokitzi ikantanaka, ikan-tanakiri itsipatakari: “Iriitaki matakirori jirika ikimisantzi, tii itzimi jaka Israel-ki ajyininka kim-ityaarini jirika. Imapiro”.

¹⁰ Ikanta ipiyaiyani pankotsiki jotyaantaitakiri, iñaapaatziri jotsikatani, shintsitai imantsiyawita.

JaÑaakagairi Jesús iiintsiti kamatsiri oimi

¹¹ Ipoña ikinanaki Jesús nampitsiki iitachari Naín, iri itsipayitaka jiyotaani. Ojyiki iijatzi atziri-paini.

¹² Iro jariitzimataka nampitsiki, itonkiy-otakotantaka jagaitziri kaminkari inkitaitiri, apintzi jinatzi otomitari tsinani kamatsiri oimi. Ojyiki atziri oyaatakirori jiroka tsinani.

¹³ Ikanta Jesús iñaawakiro tsinani, antawoiti jitakoshiritanakawo. Ikantziro: “Aritapaaki piraawaitaka”.

¹⁴ Ipokapaaki okaakiini, jotirotapaakiro jowantaitakariri. Katziyaiyapaakanai natakotziriri. Ikantzi Jesús: “Iwankari, iiroka noñaanatzsi, pimpiriintai”.

¹⁵ Piriintanaa kamawitainchari ñaawitanai. Ikathatanairi Jesús irojatzi inaanatiki.

¹⁶ Antawoiti ithaawaiyanakini ikaatzi ñaakiriri. Ikimoshiriwintanakiri Pawa, ikantaiyanakini: “Pokataiki ñaapirori Kamantantaniri”. Ipoña ikantaiyini iijatzi: “Pokataiki Pawa iri nishironkayitaini aaka”.

17 Ithonka ikimakoyiitanakiro jantakiri Jesúš maawoni Judea-ki, iijatzi pashiniki nampitsi okaatzi saikanampitatsiri janta.

*Jotyaantakiri Juan jiyotaani
(Mt. 11.2-19)*

18 Ikanta Juan ikimaki irirori okaatzi awi-saintsiri, ikamantakiri jiyotaanipaini. Ari jiyoshitaki apiti jiyotaani,

19 jotyaantakiri josampitiri Jesúš, inkantiri: “¿Iirokama jiitaitziri ‘Pokatsini?’ Kaaririka iiroka, ¿Tzimatsima pashini naamaiyaari?”

20 Ikanta ipokaiyakini, iñaapaakiri Jesúš, ikantapaakiri: “Jotyaantakina Juan owinkaataantaniri nosampitimi: ¿Iirokama jiitaitzi ‘Pokatsini?’ Kaaririka iiroka, ¿Tzimatsima pashini naamaiyaari?”

21 Tima iikiro joshinchaayitazzi Jesúš kantawaiyitachari mantsiyari, ikaatzi piyarishiritatsiri, jokiryaakaayitai ojyiki kaari aminatsini iijatzi.

22 Iroatzi ikantantanakariri pokaintsiri: “Aririka piyaatai, pinkamantapairi Juan maawoni okaatzi piñaayitakiri iiroka nantakiri, okaatzi pikimakinari iijatzi. Tima naminakaayitairi kaari aminatsini, naniitakaayitairi kisopookiri, nokimakaayitairi ashikimpitari, noshinchaayitairi imatziri pathaawontsi, nañaakaayitairi kaminkari, nokinkithatakoyitainiri ashironkainkari Kamiithari Ñaantsi.

23 Irootaki inkimoshiritantaiyaari inkaati kaari kisoshiriwintainani”.

24 Ikanta ipiyaiyanaani jotaantani Juan, josampitanakiri Jesúś ikaatzi apatowintakariri, ikinkithatakotziri Juan, ikantziri: “¿Litama pikinkishiritakotariri piñaakiri chapinki janta otzishimashiki? ¿Iriima piñaaki apaani kimitawori sawoo ojyiwatonkitakaawo tampiya okantakaantziro tii ithaamintashirita?

25 ¿Piñaakirima jowaniinkatyā ikithaataka? Timā maawoni ikaatzi nintaawaitachari, owani-inkapirowaitachari ikithaata, isaikapankotziri pinkatharintsi.

26 Aña iro piyaatashitakariri piyotaiyakini Kamantantaniri jinatzi. Timā jimapirotatziro irirori janaakiri Kamantantaniripaini.

27 Iriitaki josankinatakoyiitaki pairani, iñaanatziri Pawa itomi, ikantzi:

Notomí, ari notyaantaki ityaawoni inkinkithatakotimi,

Iriitaki witsikaantimini tsika pinkinapaaki iiroka.

28 Nokantzí náaka: Atziriiti ikaatzi tzimawitainchari, tikaatsi apaani Kamantantaniri anairini jiyotanitakari Juan. Iro kantzimaitacha inkaati ipinkathariwintairi Pawa inkitiki, tsinampashiritaatsiri janta, janaakotairi irirori Juan”.

29 Jirika atziriiti jowiinkaayitakiri Juan itsipataakiri kowakoyitziriri ijyininka kiriiki, jiyotanairi tampatzikashiriri jinatzi Pawa.

30 Iriima Fariseo-paini itsipatakari Yotzinkariiti tii jishinita jowiinkaayitiri Juan, ari japaatziro okaatzi jantzimotantiri Pawa.

31 Ipoña ikantzi Pinkathari Jesúś: “¿Litama nonkimitakaantiriri jirikaiti?

³² Nonkimitakaantiri owajyaantawairintzi iintsi aririka jojyakaantawaiti ikaatzi jiryaaanitaiyini, inkantawakaiyaani: ‘Thami ajyowiwaiti amajyiitantlyaari’. Iiromaita ikowi. Impoña inkantawitya iijatzi: ‘Incha amampaawaitya owashiritantyaari’. Iiro ikowimaita iijatzi.

³³ Iro jimayitakiri jirikaiti. Jiñaawitakari Juan, itzitapaakawo irirori owanawontsi, tii jimiritawo kachori, iro kantzimaitacha ikantakotaiyakirini: ‘Ipiyarishiritatzi’.

³⁴ Ipoña ipokaki Itomi Atziri, tii itziwaitapaakawo irirori owanawontsi, imiritawo kachori. Ikantakotaiyakiri: ‘Kaaripirori jinatzi, niyawairintzi jinatzi, shinkiryaantzi, jaapatziyari kowakotziriri kiriiki ijyininka, jaapatziyari iijatzi kaaripiroshiririri’.

³⁵ Tikaatsi oitya, tima apaani yotaniri ari jiyoitairi paata imapiro jiyotanita, aririka jiñaayitakiro onkaati awisayitaatsini”.

Jariitari Jesús Fariseo iitachari Simón

³⁶ Ikanta Fariseo jaanakiri Jesús jowakaiyaari. Ariitaiyakani ipankoki, saikapaaki Jesús jowapi-intaita.

³⁷ Okanta apaani kaaripiroshiririri tsinani nampitawori janta, okimakowintakiri Jesús ipokaki ipankoki Fariseo jowaiyaani, jataki iroori aakotanaki kasankaari owantawo onaki jiwitsikaitziro mapinaki.[†]

³⁸ Okatziyimotapaakari iitzikontaki Jesús, iraimotapaakari. Othaatanaka oyaaki okiki

[†] **7:37** Iro ikantakoitzi jaka mapinaki, jiititziri pashiniki nampitsi “alabastro”.

ajyitakiri iitziki, ojyitantzimaitari oishi. Ipoña onintaakiiwaitanakiri, osaitantanakari kasankaari.

³⁹ Ikanta jirika Fariseo amakiriri Jesús, ikantashiritanaki: “Imapirotatyiirimi jirika ikaman-taniritzi, ari jiyotakiromi tsika okantawaita jiroka tsinani otirotakiriri, tima kaaripiroshiri inatzi”.

⁴⁰ Ipoña Jesús ikantanakiri Fariseo: “Simón, tzi-matsi nokowiri nonkantimiri”. Ari ikantzi: “Incha pinkantinawo yotaanari”.

⁴¹ Ipoña ikantzi: “Apaani atziri, ipakiri iiriikiti pashini apiti atziri. Apaani ipaki 500 kiriiki, iri-ima pashini ipakiri 50.[‡]

⁴² Okanta osamanitaki, tii okantzi jirika apiti atziri joipiyairi kiriiki, ipiyakoitairi jiriwitani apitiroiti. Incha pinkantina, ¿Itzimikama itakopirotantachani?”

⁴³ Ikantzi Simón: “Nokantzi naaka iri itakopirotantacha atziri ipiyakopiroitakiri jiriwitani”. Ari ikantzi Jesús: “Ari pimatakiro pikantakiri”.

⁴⁴ Jaminanakiro Jesús osaikaki tsinani, ikantziri Simón: “¿Piñaakiro antakiri jiroka tsinani? Notyaa-pankotakimi iiroka, tiimaita pipana jiñaa nonki-wakiitapaatyari. Irooma jiroka tsinani, oki-wakiitantakinawo oyaaki shitowanaintsiri okiki, opoña ojyitantakinawo oishi.

⁴⁵ Tii pinintapootawakina piwithatawakina iiroka, irooma jiroka tsinani ojyiki onintaakiitakina.

⁴⁶ Tii pisapatziiotantinari iiroka yiinkantsi

[‡] **7:41** Ikantakoitziri jaka “kiriiki”, iriitaki ikantaitziri pairani “Denario”.

pimpinkathatina, irooma jiroka tsinani, osaitan-takinawo kasankaari noitziki.

⁴⁷ Ojyiki okaaripiroshiriwitaka jiroka tsinani, ipiyakoitainiro tima ojyiki itakotakina. Iriima tsika itzimi ipiyakoitziri kapichiini, kapichiini ji-takotanta”.

⁴⁸ Ipoña ikantanakiro tsinani: “Ipiyakoitaimiro okaatzi pikaaripiroshiriwitaka”.

⁴⁹ Ikantaiyanakini ikaatzi itsipataiyarini: “¿Iitatyaama jirika imatantyaawori impiyakotan-tiro kaaripirori?”

⁵⁰ Iikiro Jesús ikantanakitziiro tsinani: “Piyaatai kamiitha, tima iro pawisakoshiritantaari pikimisantanai”.

8

Tsinani imitakoyitakiriri Jesús

¹ Ikanta Jesús itsipayitakari 12 jiyotaani, ithonkakiro nampitsi ikinkithataki, ikinkithatakotakiri Pawa tsika ikanta ipinkathariwintantai.

² Ari itsipatakawo iijatzi tsinaniiti okaatzi josh-inchaayitairi opiyarishiriwitaka, iijatzi okaatzi mantsiyawitachari. Jiroka okaatzi oyaatakiriri: María jiiyiitziri iijatzi Magdala-jato ūiiriri ikaatzi 7 piyari,

³ opoñaapaaka Juana iina Chuza jompiratani Herodes, opoñaapaaka Susana. Ari itsipatakawo iijatzi pashinipaini tsinani okaatzi papiintakiriri kiriiki Jesús.

*Jojyakaawintziri Jesús pankiwairintzi
(Mt. 13.1-15, 18-23; Mr. 4.1-20)*

4 Ipoña ipiyowintapaakari Jesús ojyiki atziri poñaayitachari pashiniki nampitsi. Jojyakaawintatziiniri okaatzsi jiyotaayitziriri, ikantziri:

5 “Tzimatsi pankiwairintzi jatatsiri impankiwaiti. Ikanta jookakitakiro iwankiri, tzimatsi ookakitapainchari aatsiki, ithonka jaatzikakiitakiro, ipoña ipokaiyapaakini tsimiri, jowapaakawo.

6 Tzimatsi pashini ookakitapainchari omapipookitzi kipatsi. Okanta ojyookawitanaka pankirintsi, sampiyashitanaki, tima tii irinkapathatatyti kamiithaini kipatsi.

7 Tzimatsi pashini ookakitapainchari okitochimashitzi. Okanta ojyookawitanaka, kamanaki anaanakiro kitochiimashi.

8 Tzimatsi pashini ookakitapainchari okamiithawanikitzi kipatsi, saankana okanta ojyookapaaki, kithokitanaki. Apaanipaini jyookapaintsiri kamiitha tzimayitai 100 okithokiki”. Ipoña ikantanaki Jesús: “Kowirori inkimathatiro, jowakimpitatya inkimisanti”.

9 Ikanta jiyotaani Jesús josampitakiri iita ojyakaawintari okaatzsi jiyotaantakiri.

10 Jakanakiri Jesús, ikantziri: “Iirokaiti nonkamanti kaari piyowitaiyani, ontzimatyii piyotairo tsika ikanta Pawa ipinkathariwintantai. Irima pashinipaini, iiro nokamantziri irirori, apa nojyakaawintiniri. Ari onkantya jaminawitya jirikaiti, iiro jiñiimaitawo. Ari inkimawityaawo, iiro ikimathatawakiro nokantawitariri.

11 Jiroka ojyakaawintachari: Jiroka okithoki ipankiitakiri, iñaanira Pawa ojyakaawintachari.

12 Okaatzsi ookakitapainchari aatsiki, ojyakaaw-

intari kimawitawori ñaantsi, ipokapaaki kamaari imaijantakaapaakiri, tima tii ikimisantzi, iiro jaw-isakoshiritai.

¹³ Ari okimita ookakitapainchari omapipookitzi, ojyakaawintari kimawitawori ñaantsi thaankipiroini ikimisantawitanaka. Tii jiyotakopirotatyiro ñaantsi, jowajyaantanakiro ikimisantzi. Tii ikisashitawo jantakaitiri kaaripirori, ikimiwaitakawo pankirintsi kaari tyapirotatsini oparitha inthomainta kipatsiki.

¹⁴ Ari okimita ookakitapainchari okitochimashitzi, ojyakaawintari kimawitawori ñaantsi. Okantakaantziro okantzimoshiriwaitari, ikinkishiritakotawo jajyaagantya, inintawaitziro inthaamintawaitya. Iro anaanakiro ñaantsi ikimawitakari, ikimitakawo pankirintsi kaari kithokitatsini.

¹⁵ Irooma okithoki ookakitapainchari okamiithawanitzi kipatsi, ojyakaawintziri kimisantanairori ñaantsi, kamiithashiri ikantanaa, jojyakotanaawo pankirintsi saankana ijyookanaki, ojyiki okithokitanaki”.

*Onkoñaatakoyitai manakowitzainchari
(Mr. 4.21-25)*

¹⁶ Ipoña ikantaki iijatzi: “Ankowirika ootyaari ootaminto, ¿arima antatakotakiri kowitzinakiki? ¿Amanakotzirma otapinaki? Aña tii. Owakotziri jinoki inkini inkoñiinkatakoti akaataiyini.

¹⁷ Ari onkimityaari iijatzi, ontzimatyi onkoñaatakoyitai manakowitzainchari, oñaagantairo kaari ikimathawiita pairani.

18 Paamaakowintyaawo okaatzi pikimakiri. Tsikarika itzimi otzimimotakiri, ari ontzimi-mopirotairi ojyiki. Irima kaari otzimimotzi, iikiro jiyaatatyi iñiilo iiro otzimimopirotairi".*

Inaanati Jesús ipoña iririntzipaini

(Mt. 12.46-50; Mr. 3.31-35)

19 Okanta opokashitakiri inaanati Jesús otsipatakari iririntzipaini oñiilo. Tiimaita okantzi oñiilo jotzikaakiro atziri piyowintakariri.

20 Ipoña ikantaitakiri: "Ari opoki pinaanati otsipatakari pirintzipaini, okowi oñiimi".

21 Ikantanaki irirori: "Ikaatzi kimanairori iñaani Pawa, jantanairo okaatzi ikowakairiri, iriitaki nirintzitari, iro nonaanatitari".

Jomairintziro Jesús tampiya

(Mt. 8.23-27; Mr. 4.35-41)

22 Ipoña jotitanaa Jesús pitotsiki itsipatanaari jiyyotaani, ikantanairi: "Thami amontyi intatsikironta". Jataiyakini.

23 Ikanta jimontyaakotaiyini, maanaki Jesús. Ari omapokapaakari antawoiti tampiya, antawo otamaryaaatanaki inkaari, kitaatapaaka jiñaa pitotsiki, iroowitaincha intsitsiyakotaiyinimi.

24 Ari jowakiryaitanakiri Jesús, ikantaitziri: "¡Yotaanarí! ¡Antsitsiyakotaty!" Pirintanaka, iñaanatanakiro tampiya, ikantziro: "¡Aritapaaki pitampiyatzi!" Ipoña ikantziro inkaari iijatzí: "¡Pimairyatí!" Awisanaki tampiya, mairyaaatanai.

* **8:18** Okaatzi kinkithatakotachari jaka, jiroka okantakota: "Kapichiinirika pikimisantawakiro nokantakimiri, kapichiini piyotairo. Irooma pinkimisantapirotawakirika, ojyiki piyotawakiri, iikiro niyotakaapirotanakityimiro".

25 Ipoña ipithokashitari jiyotaani, ikantziri: “¿Tsikama okinaki pawintaani?” Antawoiti ipinkathatanakiri, ikantawakaiyani jiyotaani ithaawankakiini: “¿ilitatyakama jirika jomairintantawori tampiya, jomairintziro iijatzi inkaari?”

*Gadara-jatzi piyarishiritatsiri
(Mt. 8.28-34; Mr. 5.1-20)*

26 Ikanta jimontyaanakawo Jesús intatsikironta inkaari Galilea, ariitaka inampiki Gadara-jatzi.

27 Iro jaatakotapaakityaami, ishiyashitawakari piyarishiritatsiri. Pairanitaki ipiyarishiritaki tii ikithaataa, tii jamitaiya isaikai pankotsiki, ari isaikawaitzi kitataarimashiki.

28 Ikanta jiñawakiri jariitapaaka Jesús, ishiyapaaka, jotzirowashitapaakari. Kaimanaki shintsiini, ikantzi: “¡Jesús, Itomi Pawapirota! ¿Tsikama pinkantataitinaka? Tii nokowi powashironkaina”.

29 (Tima ikisawitawakityaari piyari jowajyaantairiita shirampari. Pairanitaki ipiyarishiritakaawitakari. Ojyiki joojowiitantari ashirotha, ithatyicro. Ishiyashiyawaita otzishimashiki ikantakaari piyari.)

30 Ipoña Jesús josampitakiri piyari, ikantziri: “¿Tsikama piitaka?” Jakanaki piyari, ikantzi: “Noita ‘Jykiyantzi’”. Tima ojyiki ikaataiyini.[†]

31 Iikiro ikantanakitzi piyari: “Tii nokowi papirotaiyinani”.

[†] **8:30** Jiroka wairontsi “Jykiyantzi”, irojatzi ikantsitaitari “legión”.

32 Ari ipiyotaiyani ojyiki chancho joshintagaiyini. Ikantaiyini piyari: “Potyaantina janta chancho-ki”. Ipoña ikantzi Jesús: “Pimatiro”.

33 Ikanta jyikiyantzi, jatanaki ipiyota chancho. Irojatzi ishiyantanakari tsika impiitatzi otzishi, mitaiyapaakini, ari ithonka ipiinkaki inkaariki.

34 Ithaawaiyanakini aamaakowintariri chancho-paini, shiyaiyanakan i kamantanta-paaki nampitsiki, ikamantakiri ijatzi maawoni saikayitatsiri jowaniki.

35 Pokaiyapaakini atziri jaminiro okaatzi awisaintsiri. Ipoña jjyaatashiitanakiri Jesús. Iñaitapaatziri piyarishiriwitachari isaikaki itsipatakari, ikithaataka, kamiitha ikantanaa. Antawoiti ithaawaiyanakini.

36 Ikaatzi ñaakirori inkaanki awisaintsiri, ikamantawakiri pokayitantsiri, ikantziri: “Piñiri piyarishiriwitachari, iriitaki Jesús owawisaakotairiri”.

37 Ikanta maawoni Gadara-jatzi, ikantakiri Jesús: “Piyaatai, tii nokowi pisaikimotina”. Iro ikantantari, tima antawoiti ithaawantanakari. Ipoña jotitanaa Jesús pitotsiki, jatai.

38 Ari ikantawitawaari jowawisaakotairi: “Nokowi noyaatanakimi”. Jakanaki Jesús, ikantanakiri:

39 “Iro poyaatana, piyaatai pijyininkaki pinkamantapairi, pinkantiri: ‘Jowawisaakotaana Pawa’ ”. Ari jimatakiro shirampari, jatai ikamantantapairo okaatzi jowawisaakotairi Jesús.

Irishinto Jairo opoña tsinani otirotsitakiriri

*iithaari Jesús**(Mt. 9.18-26; Mr. 5.21-43)*

40 Ikanta ipiyaa Jesús, thaaminta ipiyow-intawaari atziri, tima iri joyaakoniintakiri.

41 Tzimatsi shirampari jiita Jairo, iriitaki jiwatakaantatsiri japatotapiintaita. Ari iñaapaakiri Jesús, jotzirowashitapaakari, ikantapaakiri: “Nokowi piyaati nopankoki”.

42 Tima okamimatatzí japintoti irishinto. Ari tzimaki 12 osarintsiti. Ikanta joyaatziri atziripaini jirika Jesús, jawitsinaimatanakiri.

43 Tzimatsi iijatzi tsinani kimaatsiwaitachari osokaata, tzimakotaki 12 osarintsi ashironkaawaitaka, apirotakiro opimantziro tzimimowitawori opinatantariri aawintantzinkari, tikaatsimaita kantironi joshinchiiro.

44 Okinashitapaakiri itaapiiki Jesús, otirotsitakiri kapichiini opatziki iithaari. Apathakiro ishitanaki osokaawaita iraani.

45 Ipoña josampitananaki Jesús, ikantzi: “¿litaka otirotakinawori noithaari?” Tikaatsi kamantatsini iita otirotakiniriri. Ipoña Pedro itsipatakari ikaataiyini, ikantzi: “Yotaanarí, tima piñiiri jawitsinaimatakimi ojyiki atziri, iikiro pikantatzi: ‘¿litaka otirotsitakinawori noithaari?’”

46 Iikiro ishintsitanakitzi Jesús ikantzi: “Tzimatsi otirotsitakinawori noithaari. Tima nokimawakiro noshintsinka tzimatsi oshinchaashitakari”.

47 Okanta oñaakiro jiroka tsinani tii imanakota okaatzi antakiri, antawoiti othaawanaki, opokashitapaakiri Jesús, otzirowashitapaakari, maawoni ikimaitakiro okinkithatakota,

ikimaitakiro iijatzi tsika okanta omapokanaka oshintsitai osokaawawaiwita.

48 Ikantanakiro Jesú斯 irirori: “Tsinaní, oshinchagaimi pawintagaana. Kantatsi piyaatai, kimoshiri pinkantanaiya”.

49 Tikiraaminta ithonkiro Jesú斯 jiñaanatziro tsinani, ariitapaaka poñainchari ipankoki jiwatakaantsiri japatotapiintaita, ikantapaakiri: “Kamaki pishinto, aritapaaki poñaashirinkiri yotaantaniri”.

50 Ikanta ikimakiri Jesú斯 ariitapainchari, ikantanaki irirori: “Iiro pithaawashiwaita. Pawintaiyaana, aritaki oshintsitai”.

51 Ikanta jariitaiyapaakani pankotsiki, tikaatsi ishiniti intyaapaaki, apa Pedro, Jacobo, Juan, ashitarwori irishinto, onaanati.

52 Ojyiki iraakotaiyawoni kamaintsiri. Ikan-tapaaki Jesú斯: “Iiro piragaiyani, tii okami iiintsi, imakoryaatzi”.

53 Thainkashiri jowawiitakari Jesú斯, tima imapiro iñaitakiro kamaki iiintsi.

54 Ikanta Jesú斯 joirkawakotapaakiro, iñaanatzimaitawo shintsiini ikantziro: “¡Tsinaní, pimpiriinti!”

55 Piyashiritapaaka iiintsi, piriintanaa. Ari ikantzi Jesú斯: “Pimpiro oyaari”.

56 Iyokitzi ikantanaka ashitarwori iiintsi. Iikiro ikantanakitzi Jesú斯: “Tii nokowi pinkamantantiro okaatzi piñaakiri”.

9

*Jotaantaitziri 12 yotaari
(Mt. 10.5-15; Mr. 6.7-13)*

¹ Ipoña Jesús japatotakiri 12 jiyotaani ipasapiyaakari ishintsinka onkantya inkitsirinkantyaariri piyari iijatzi mantsiyarintsi.

² Jotyaantakiri inkamantantiro tsika ikanta Pawa ipinkathariwintantai, joshinchaayitiri mantsiyariiti.

³ Ikantawakiri: “Iiro paanaki tsika oitya, iiro paanaki pikotzi, pithaati, powanawo, piiriikiti, iiro okantzi paanaki iijatzi apiti piithaari.

⁴ Aririka pariitatya pankotsiki, ari pimaapiintatyti irojatzi pawisantanatyaaari.

⁵ Iirorika jaapatziyaitzimi janta, pawisapithatiri, potikanairo piipatsikiiti, iro jiyotantyaari tii ikimisantzi”.

⁶ Ikanta jiyaataiyakini jiyotaani, ithonka ikamantantakiro nampitsiki Kamiithari Ñaantsi, ojyiki mantsiyari joshinchaayitaki.

*Ikamantakari Juan owinkaatantaniri
(Mt. 14.1-12; Mr. 6.14-29)*

⁷ Ikanta pinkathari Herodes jiititziri iijatzi Tetrarca ikimakowintakiri Jesús okaatzi jantayitziri, okantzimoshiritanakari, tima tzimatsi kantatsiri: “Añagai Juan owinkaatantaniri”.

⁸ Pashini kantatsiri: “Elías jinatzi”. Ikantayiitzi iijatzi: “Aamaa pashini Kamantantaniri piriintaachari”.

⁹ Irojatzi ikantantanakari Herodes: “Aña nothatzinkakaantakiri Juan-ni. ¿Tsikama itzimi nokimakowintziri iroñaaka?” Ojyiki ikowaki iñiirimí Jesú.

*Jowaiyani 5000 shirampariitti
(Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-34; Jn. 6.1-14)*

¹⁰ Ikanta ipiyayitaa otyaantaari, ikamantapairi okaatzi jantayitakiri. Ipoña japatotawairi maa-woni, jaanakiri nampitsiki jiitatziro Betsaida.

¹¹ Iro kantacha yotaiyakini atziri tsika ikinaki joyaatzishitanakiri. Ikanta Jesús jaawakiri kamiitha, ikamantakiri tsika ikanta Pawa impinkathariwintantai, joshinchaayitakiri mantsiyayitatsiri.

¹² Aritaki tsiniriityaanaki, ipokashitapaakiri 12 jiyotaani, ikantapaakiri: “Potyaantairi atziripaini, jamine tsika jimayi, tsika joyaa ijatz, tima asaikatzi jaka otzishimashiki”.

¹³ Jakanaki Jesús, ikantanakiri: “Pimpiri iiroka joyaari”. Ari ikantaiyini: “Tikaatsi nompiriri, apa otzimi 5 tanta, apiti shima. ¿Pikowima niyaati namanantakiniri joyaari maawoni atziriiti?”

¹⁴ Kimitaka ikaataiyini 5000 shirampariiti apatotainchari. Ikantziri jiyotaani: “Papatoyitiri inkaati 50 atziri poosaikayitiri, ari pinkimitakiri maawoni”.

¹⁵ Ari ikantakiro, joosaikakiri maawoni atziri.

¹⁶ Jaakiro Jesús 5 tanta, apiti shima, jaminanaki inkitiki, ipaasonkiwintakiro owanawontsi, ipitoryaakiro ipakiri jiyotaani impayitiri maawoni atziri apatotainchari.

¹⁷ Jowaiyakaní maawoni, kimaniintaiyakaní shintsiini. Ijaikitai 12 kantziri okaatzi tzimagaantapaintsiri.

*Jiyotaki Pedro: Cristo jinatzi Jesús
(Mt. 16.13-20; Mr. 8.27-30)*

¹⁸ Ikanta isaiki Jesús jamanamanaata itsipatari jiyotaani. Ari josampitakiri ikantziri: “¿Itama

ikinkishiritakotanari atziripaini?”

¹⁹ Ari jakaiyanakini: “Ikantayiitzi Juan-ni owi-inkaataantaniri pinatzi, ikantayiitzi iijatzzi Elías-ni pinatzi. Tzimatsi kantatsiri iijatzzi: ‘Iri pashini piriintaacha itawori Kamantantaniri’ ”.

²⁰ Ipoña ikantzi Jesú: “¿Tsikama pikantaiyinika iiroka?” Ari jakanaki Pedro, ikantzi: “Iirokataki Cristo poñaachari Pawaki”.

Ikinkithatakotziro Jesú inkami

(Mt. 16.21-28; Mr. 8.31-9.1)

²¹ Ari ikantanakiri Jesú jiyotaani: “Iiro pikinkithatakotana”.

²² Iikiro ikantanakitzi: “Ojyiki inkimaatsitakaityaari jirika Itomi Atziri, imapiro inkisaniintina ijiwari Antaripiroriiti, ijiwari Ompiratasorintsitaari, iijatzzi ikaatzi Yotzinkariiti. Ari jowamaakaantakina. Iro kantacha awisawitatya mawa kitijyiri, ari nañagai”.

²³ Ipoña ikantanakiri maawoni: “Tzimatsirika kowatsiri intsipatina, jowajyaantiro ikowashiwaiyitari jantiri, onkantawitatya impaikakotaitirim joshiritaana, intsipatapiintaina kitijyiriki.

²⁴ Tima ikaatzi itakowitztachani apaniroini jantayitziro inintashiyitari, ari impiyaashitaiya. Iriima inkaati kamawintinani okantakaantziro ikimisantana, aritaki jawisakoshiritai.

²⁵ Aminaashiwaita otzimimotantzi ojyiki ajyaagawontsi jaka kipatsiki, impoña iñaitairo impiyashitaiya, apaniroini japirowaita.

²⁶ Tima inkaati kaaniwintinari naaka, iijatzzi noñaaniyitakari, ari jimatapairi Itomi Atziri

inkaaniwintapairi paata aririka impiyi jamairo jowaniinkawo, jashi Ashitariri, jashi maninkariiti tasorintsitsatsiri”.

²⁷ Ipoña ikantanaki iijatzi Jesús: “Tyaaryoo, tzimatsi pikaataki jaka, tikira ikamiita ari iñaanairo tsika inkantya Pawa impinkathariiwintanti”.

*Ishipakiryiimotziri Jesús jiyotaani
(Mt. 17.1-8; Mr. 9.2-8)*

²⁸ Okanta awisaki 8 kitiijyiri, tonkaanaki Jesús otzishiki jamanamanaaty, ari itsipatanakari Pedro, Jacobo ipoña Juan.

²⁹ Ikanta jamanamanaata, ari ipashinipootanaki Jesús, kitamaa okantanaka iithaari oshipakiryaanaki.

³⁰ Iñaitatzti apiti katziyapainchari itsipata-paakari Jesús, Moisés jinatzi itsipatakari Elías.

³¹ Ari ikatziyaiyapaakan otapotakiri jowani-inkawo, ikinkithatakotziro tsika inkantya Jesús impiyakaityaari Jerusalén-ki.

³² Ayimatakiri iwochokini Pedro iijatzi ikaatzi itsipatakari. Okanta awijyimotanakiri iwochokini, iñaatziiro jowaniinkawo Jesús itsipatakari apiti koñaatapaintsiri.

³³ Iro ipiyimatanaka apiti tsipatapaintariri Jesús, ikantzi Pedro: “¡Yotaanari, kamiithawaitaki asaiki jaka! Ari niwitsikimiri mawa pankojytantsi pashi iiroka, jashitya Moisés, jashitatya Elías”. Iñaawaitashitanaka Pedro, tii jiyotzi oita ikantziri.

³⁴ Iñaawaiminthatzti Pedro, opamankapaakiri minkori, ithawanaki.

³⁵ Ikimatzi iñaawaitaitanaki minkoriki ikantaitzi: “Notomi nitakokitani jinatzi jirika, iriitaki pinkimisantiri”.

³⁶ Okaatapaaki ñaantsi iñaawaitaitakiri, iñaitatzi apaniroini ikantanaa Jesús ikatziya. Tiira ikamantantsitawo jiyotaani tsika ikanta jiñaakiri, jimanani jowakiro.

*Joshinchirri Jesús iintsi piyarishiritatsiri
(Mt. 17.14-21; Mr. 9.14-29)*

³⁷ Okanta okitijiyitamanai, oirinkaiyaani Jesús ipoñagaawo tonkaariki otzishiki, ojyiki pokaintsiri intonkiyotawaiyaari.

³⁸ Ari josatikaka shirampari, kaimanaki shintsi-ini ikantzi: “¡Jesús, nokowi pamininari napintziti notomi!

³⁹ Ipiyarishiritatzi, owanaa ikaimakaawaitziri, ishimoripaantitakairi ikamimawaitzi, jompojakaawaitari, tii jowajyaantziri kapichiini.

⁴⁰ Nokantawitakari piyotaani jowawisaakotainari, tii ikantziri”.

⁴¹ Jakanaki Jesús ikantanaki: “Tiitya pikimanitzi iiroka. ¿Tsikama onkaati nosaikimotanaimi, noñiiro namawitakotimiro? Pamakinari”.

⁴² Ikanta jamaitapaakiri iintsi, ishinkiwintakaanakari piyari, tyaanaki isaawiki, antawoiti jompitawaitanaka. Ipoña Jesús ikisakiri piyari, shintsitanai iintsi, jaanairi ashitariri.

⁴³ Iyokitzi ikantaiyanakani atziri jiñaakiro ish-intsinka Pawa.

*Japiitairo Jesús ikinkithatakota inkamimotanti
(Mt. 17.22-23; Mr. 9.30-32)*

Ipoña japiitakiro Jesús ikantziri jiyotaani:

44 “Powakimpitatatyawaawo iiroka jiroka ñaantsi, iiro pipiyakotairo. Tima jirika Itomi Atziri impihokashiitattyaaari jaakaantaitiri”.

45 Iro kantzimaitacha tii ikimathataiyironi okaatzi ikantawitariri, tima jimanapithaitatziri iiro ikimathatantawo. Iro ithaawantaiyakarini tikaatsi osampitirini oita ikinkithatakotziri.

Tsika itzimi ñaapirotachani

(Mt. 18.1-5; Mr. 9.33-37)

46 Ikanta jiyotaani Jesús ikantawakaawintakawo iitakarika ñaapirotachani.

47 Iro kantzimaitacha Jesús jiyoshiritakiri ikinkishiritari. Jaaki iintsi, itsipatapaakari irirori.

48 Ipoña ikantzi: “Ikaatzi aapatziyariri kimitariri jirika iintsi okantakaantziro ipairyi iiro nowairo, kimiwaitaka naakami jaapatziya. Ari okimitari iijatzi, aririka jaapatziyina naaka, kimiwaapirotanaka iri jaapatziyaka tsika itzimi otyaantakinari jaka. Ikaatzi kaari ñaapirotachani iroñaaka jaka, iri ñaapirotaachani paata”.

Ari akaatziri kaari kisaniintairi

(Mr. 9.38-40)

49 Ipoña ikantanaki Juan: “Yotaanari, noñaaki chapinki atziri pairyi iorori piwairo, joshinchaakiri piyarishiritatsiri. Tii añairi ankaatiri jaka, nowajyaantakaakiri”.

50 Ari ikantanaki Jesús: “Iiro powajyaantakairimi, tima ari akaatziri kaari kisaniintairi”.

Ikisaitakiri Jacobo ipoña Juan

51 Aritaki monkaatzimatapaaka intzinaantaiyaari Jesús, tontashiri ikantanaka jiyaatzi Jerusalén-ki.

52 Jotyaantaki iitya aminaantirini janta Samaria-ki.

53 Iro kantzimaitacha tii ikowaiyini Samaria-jatzi inkinimotiri, tima jiyotaiyini jiyaatatyi Jerusalén-ki.

54 Ipoña Jacobo itsipatakari Juan, ikantanakiri Jesús: “Pinkatharí, thami ankaimakaanti paampari inkitiki, ikimitaakiro pairani Elías, japirotyaata intaiya maawoni”.

55 Ari ipithokashitanakari Jesús, ikisanakiri, ikantziri: “Tiitya pikamiihashiritzi iiroka.

56 Tii iro ipokantakari Itomi Atziri jakä impiyashiwaitaiya atziri, ontzimatyii jowawisaakoyitairi”. Irojatzi ikinantanakari pashiniki nampitsi.

*Kowawitachari joyaatirimi Jesús
(Mt. 8.18-22)*

57 Ikanta jiyaatanai Jesús, ikantawiitawaari aatsiki: “Pinkatharí, nokowi noyaatimi tsikarika pinkinayiti iiroka”.

58 Jakanakiri Jesús ikantziri: “Apaani otsitsiniro tzimatsi imoo tsika imaaapiintzi, iijatzi ikimitari tsimiri tzimatsi jomayiro. Iriima jirika Itomi Atziri tii otzimi ipanko jimaantapiintyaari”.

59 Ipoña Jesús ikantanakiri pashini: “Poyaatina iiroka”. Ari ikantzi irirori: “Pinkatharí, nokowawitaka noyaatanakimi, iro kantzimaitacha nokowi noñaanakiro nonkitatiri nowaapatitari, ari noyaatimiri”.

60 Ikantanakiri Jesús: “Poyaatina, pishinitiri ikaatzi kamashiriyatatsiri inkitatairi irirori kamayitatsiri. Ontzimatyii pikinkithatakotairo

iiroka tsika inkantya Pawa impinkathariwintantai”.

⁶¹ Ari ikantanaki pashini: “Pinkatharí, nokowi naaka noyaatimi, iro kantzimaitacha pishinitina niwitherapanaatyaaari nojyininka nonampiki”.

⁶² Jakanaki Jesús, ikantziri: “Apatziro paminapiintziro pikiyashitziro piwankiri, tikaatsi paminayitanai pashini. Ari ikimitari kaari owajyaantaironi jantayitapiintziri, tii opantapirota iñiilo impinkathariwintairi Pawa”.

10

Jotyaantaitakiri ikaatzi 70

¹ Ipoña Jesús jiyošiitaki pashini ikaatzi 70, apitipaini jotyaantakiri, jiiwatiri nampsiki tsika inkinanaki irirori.

² Ikantayitziri: “Ikimitakawo atziripaini pankirintsi osampainkatzi, iro kantacha tii itzimapirotsi iitya oyipataironi. Pamana-manaatyaaari iiroka Pinkathari jotyaantiita jatatsini atziriki, tima kowityaacha ojyiki kimisantayitaatsini.

³ Notyaantaiyatyiimini, nonkimitakaantimi jotyaantaitziri oijya tsika ipiyota piratsi katsimari.

⁴ Iiro paanaki pithaati, piiriikiti, pi-zapato-ti. Iiro piwitherapanta, iiro pinkinkithawaitakairi inkaati piñaanakiri aatsiki posamanitzikari.

⁵ Aririka pariyyitatya pankotsiki, piwitherapanaatyaaari saikatsiri. Pinkantapaakiri: ‘Inkaminta pisakawaiti kamiitha pipankoki’.

6 Tzimatsirika iitya aawakimini kamiitha, aritaki iñaakiro isaikai kamiitha. Irooma iilorika jaapatziyaitzimi, aminaashita piwithatapaakari.

7 Aritaki pimaapiintatyi pankotsiki tsika paritaka, iiro paminaminatzsi pashini pankotsi. Ari poyaari, piro onkaati impayiitimiri. Tima apaani antawaitatsiri ipinayiitziri.

8 Aririka aawakimi kamiitha nampitsiki, poyawo onkaati impayiitimiri janta.

9 Poshinchaayitiri janta mantsiyari, pinkantiri: ‘Irootaintsi impinkathariwintantai Pawa’.

10 Irooma pariwitattyi nampitsiki, iilorika jaawakimi kamiitha, pawisapithatiri, pinkantanaki:

11 ‘Notikanairo noipatsikiiti jakä, iro piyotantyaari tii pikimisantzi. Iro kantzimaitacha ontzimatyii piyoti irootaintsi impinkathariwintantai Pawa’.

12 Tima imapiroitairi paata jowasankitaitiri, anaanakiro inkantayiitairi Sodoma-jatzi. Imapiro”.

*Ikantamachiitziri kisoshiriri nampsiiutiki
(Mt. 11.20-24)*

13 “Ikantamachiitziri Corazín-jatzi, iijatzi Betsaida-jatzi. Iñaayiwitakawo notasonkawintantayitaki, tiimaita ikimisantaiyini. Iriimi ñaakinanimi Tiro-jatzi iijatzi Sidón-jatzi, aritakimi jowashiritakotatyami ikaaripiroshiriyitzi, jowajyaantakiromi. Inkimisantaimi maawoni

iriroriiti.*

¹⁴ Aririka jaayiitairi paata kamiithashiriri, iiro jimapiroitziri jowasankitaayiitairi Tiro-jatzi iijatzi Sidón-jatzi. Iriima Corazín-jatzi, iijatzi Betsaida-jatzi, iri jimapiroyiitai jowasankitaayiitairi.

¹⁵ Iijatzi inkimitagaiya Capernaum-jatzi, ikinkishiritaiyani irirori jiyaayitai inkitiki, iro kantzimaitacha owanaa ikisoshiritaki, jiyaayitai ikinayitzi kaminkari.

¹⁶ Tzimatsirika kimisantimini, naakataki ikimisantaki. Itzimirika manintashiritakimini, naaka imanintashiritaki. Itzimirika manintashiritakinari naaka, imanintakiri otyaantakinari jaka”.

Ipiyayitaa jotaantitakiri kaatatsiri 70

¹⁷ Kimoshiri ipiyaiyaani jotaantitakiri 70, ikantayitapai: “Pinkatharí, nopaairyiyo piwairo, nimatantakari piyari”.

¹⁸ Ikantzi Jesú: “Noñiitsitataikari pairani Satanás jowaryaitakiri inkitiki ikimiwaitakawo ookathawontsi.

¹⁹ Tima naaka pakimirori shintsinkantsi, ari onkantaki posatikantyaari maanki iijatzi kitoniropaini. Ari poitsinampaakiri piyari kisaniintzimirí, tikaatsimaita awijyimotimini.

²⁰ Iiro pikimoshiriwintashitawo pimatakiri piyari. Iro pinkimoshiriwinti josankinayiitairo piwairo inkitiki”.

* **10:13** Tima ikaatzi Corazín-jatzi ipoña Betsaida-jatzi Judá-mirinka jinayitzi. Iriima Tiro-jatzi ipoña Sidón-jatzi pashinijatzi atziri jinayitzi tii ijyininkatari Judá-mirinkaiti.

*Ikimoshiritzi Jesús
(Mt. 11.25-27; 13.16-17)*

21 Irojatzi ikimoshiritantanakari Jesús, ikantanaki: “Ashitanarí, iirokataki pinkathari-wintziriri inkitiwiri, iijatzi kipatsijatzi, antawoiti nopaasoonkitakimi. Tima iirokataki yotakaayitairiri tsinampashiriri kaari jiyoyitzi yotaniriiti jaka. Ari okantzimaita Ashitanari, irootaki inimotzimiri iiroka”.

22 Ikantzi Jesús: “Iri Ashitanari pasapiyaakinawori maawoni. Apaniroini ikanta irirori jiyopirotana naaka tima itomi jowana. Ari nokimit-sitakari iijatzi naaka apaniroini niyopirotziri. Impoña inkaati niyotakaayitairi naaka ari jiyoyitairi Pawa”.

23 Ipoña Jesús japatotakiri jiyyotaani, jaanakiri jantyaatsikiini, ikantakiri: “Kimoshiri inkantaiya inkaati ñaayitaironi okaatzi piñaayitairi iiroka.

24 Tima tzimawitacha ojyiki Kamantantaniri, iijatzi pinkathariiti kowawitainchari iñiromi okaatzi piñaakiri iiroka, iro kantacha tii okantzi iñiilo, tii ikimayitairo iijatzi”.

Aawakiri kamiitha Samaria-jatzi

25 Ari isaikakiri yotaantzirori Ikantakaantaitani, ikowaki inkompitakaiyaari Jesús, ikantaki irirori: “Yotaanarí, ¿iitama nantiri naaka noñaantaiyaawori kantitachariañaamintotsi?”

26 Ikantanaki Jesús: “¿iitama okantziri Ikan-takaantaitani? ¿Tsikama okantzi piyotakotziro iiroka?”

27 Ari jakanaki irirori, ikantzi: “Pitakoshiritaiyaari Awinkathariti Pawa, pitakopirotaiyaari, pitakoshintsitaiyaari, pampithashiri powairi. Ari

okimitari iijatzi: Ontzimatyii atakotawakaiya maawoni, akimita anishironkatziro awatha, ari ankimitanairi ajyininka”.

²⁸ Ipoña ikantzi Jesús: “Imapiro pikantakiri. Pantiro jiroka, aritaki pawisakoshiritai”.

²⁹ Iro kantzimaitacha jirika, ikowajaantzi jotzikaakowintanatya, josampitziri Jesús: “¿Litama nonkimitakaantiri nojyininka?”

³⁰ Ipoña ikantanaki Jesús: “Tzimatsi ajyininka poñaachari Jerusalén-ki ikowi jiyaatiro nampitsiki Jericó. Okanta niyanki aatsi, itonkiyotakari koshintzi, itsitokawaitakiri, jookanakiri aatsinampiki ikamimataki.

³¹ Ikanta pokaki Ompiratasorintsitaari, jiñaawitapaakari jomaryaa, jawisapithatanakiri.

³² Ari ikimitsitakari iijatzi Leví-mirinka, jiñaawitapaakari jomaryaa, jawisapithatanakiri.

³³ Ipoña ipokaki Samaria-jatzi, jiñaapaakiri jomaryaa, inishironkatapaakiri irirori.

³⁴ Jaawintapaakiri itziritantakari yiinkantsi, ipoña ityaakaanakari imoraniki, jaanakiri nampitsiki. Iriitaki aamaakowintariri.

³⁵ Okanta pashini kitijiyiri, jaaki apiti kiriiki, ipinakowintanakiri, ikantanaki: ‘Paamaakowintyaanari jirika, aritaki nompinatapaimi iijatzi aririka nompiyaki’”.[†]

³⁶ Ari ikantzi Jesús: “Mawa ikaatzi ñaakiriri ikoshiitziri. ¿Tsikatya itzimi kimitakaantakariri ijyininka?”

³⁷ Jakanaki yotakotzirori Ikantakaantaitani, ikantzi: “Iri matapaakiriri nishironkatakiriri”.

[†] **10:35** Kantakotachari jaka “kiriiki”, irijatzi ikantaitsitari iijatzi “denario”.

Ipoña ikantzi Jesús: “Piyaatai, irojatzi pimatiri iiroka”.

Jariitawo Jesú斯 opankoki Marta opoña María

³⁸ Ikanta jawisanaki Jesús ariitaka pashiniki nampitsi. Ari osaikiri tsinani iitachari Marta, iro isaikimotapaaki opankoki.

³⁹ Jiroka tsinani tzimatsi irinto oita María. Iro tsipatawakariri okaakiini Jesús okimisantziri ikinkithawaitzi.

⁴⁰ Iro kantzimaitacha Marta owanaa okantzimotakawo aminaminawaitzi oitya ompawakiriri Jesús. Irojatzi opokashitantakariri, okantapaakiri: “Pinkatharí, ookawintakina nirinto. ¿Pinkantinawo amitakotawakina?”

⁴¹ Ikantzi Jesús: “Marta, ¿iitama okantzimoshiritantzimiri okaatzi pantayitiri?

⁴² Pinkimi nonkantimi: Apaani okanta kowapirotachari, irootaki okowakiri María tima tikaatsi kantironi jaapithaitairo”.

11

*Ikinkithatakotziro Jesú斯 amanamanaataantsi
(Mt. 6.9-15; 7.7-11)*

¹ Ipoña Jesús jiyaataki jamanamanaaty. Ikanta apaani jiyotaani, ikantakiri: “Pinkatharí, piyotainawo jamanamanaataita, ikimitairo Juan-ni jiyotaantziro amanamanaataantsi”.

² Ari ikantzi Jesús: “Jiroka pinkanti pamana-manaatapiintya iiroka:
Ashitanarí, inkijatzi,
Tasorintsi pinatzi iiroka.
Pimpinkathariwintaina naaka.

Pantakainawo jakä kipatsiki okaatzi pinintakaanari iiroka.

Pinkimitakainari saikatsiri inkitiki, jantayitziro okaatzi pinintakairiri.

³ Pimpapiintinawo kowityiimotanari noyaari.

⁴ Pimpiyakotainawo nokaaripiroshiriwaitaki, Tima nimatakiro naaka iijatzi, nopiyakotairi ikaatzi owaaripiroshiritakinari.

Iiro pishinitana iñaantaitina, inkowaiti jantakaitinawo kaaripirori”.

⁵ Ipoña ikantanakiri iijatzi: “Aririka intzimi pitsipaminthari, impokaki niyankiiti, inkantimi: ‘Pimpawakina mawa tanta,

⁶ tima tzimatsi ariitachari nopankoki, tikaatsi tzimatsini nompawakiriri’.

⁷ Impoña pinkantawityaari: ‘Iiro poñaashirinkana nomaakaatziiri niintsitipaini, aritaki nashitanairo nopanko, irootaki iiro okantanta nompimi’.

⁸ Kimiwaitaka iiro pikowawita pimpiri onkantawitya iriimi pitsipaminthari. Iro kantacha iikiro ishintsitatzi ikamitzimi, ari pishiwintanakiro pimpirinti, pimpawakiri okaatzi ikowiri”.

⁹ Ikantzi Jesú: “Pinkamitanti, paminaminatiro, aritaki piñaakiro impayiitimo pikowiri. Pinkimitakaantiro pariitya pankotsiki, pishintsiwintapaakiri, pinkantiri: ‘Pashitaryiinawo. Aritaki jashitaryaitakimiro’.

¹⁰ Ari impayiitairi kamitantayitatsiri. Inkaati aminaminatiro ari joñaagaitairi. Aritaki jashitaryaitainiri inkaati shintsishintsitsatsini inkaimi.

¹¹ Tima aririka inkamitimi pitomi, inkantimi: ‘Paapá, pimpina tanta’. ¿Arima pimpakiri mapi? Aririka inkantimi: ‘Pimpina shima noya’. ¿Arima pimpakiri maanki joyaari?

¹² Aririka inkantimi: ‘Pimpina iithoki’. ¿Arima pimpakiri kitoniro?

¹³ Tima piyotzi pitakotari pitomipaini iiroka, kaaripirori pinawita. Iri mapirotzirori Ashitairi saikatsiri inkitiki, jitakotari irirori ikaatzi amanayitapiintariri, inampishiritakaayitari Tasorintsinkantsi”.

*Maamanitawakaachari pankotsiki
(Mt. 12.22-30; Mr. 3.20-27)*

¹⁴ Ipoña Jesús jowawisaakotakiri apaani kisopaantitatsiri piyarishiritatsiri. Ikanta joshinchagairi, ñaawaitanai kisopaantiwitachari. Antawoiti jiyokitziiwintaitanakiri Jesús.

¹⁵ Tzimatsi kantayitanaintsiri: “Ipas- apiyaatyari jirika ashitariri piyari, jiitatziri ‘Beelzebú’, irootaki jimatantawori jowawisaakotziri ikaatzi piyarishiritatsiri”.

¹⁶ Tzimatsi pashini kowatsiri iñiilo intasonkaw-intanti Jesús, iro jiyotantaityaari imapirotaty opona itasorinka inkitiki, tima iñaantaitatyari.

¹⁷ Ikanta Jesús jiyotaki okaatzi ikinkishiritari atziriiti, ikantanaki: “Aririka jantaminthatawakaiya atziri ipinkathariwintaitziri nampsitsiki, iñiilo jookawintawakaa. Aririka jantaminthatawakaiya iijatzi atziri isaikapankotawakaiyani, ari iñaakiro jookawintawakaiya.

18 Ari ikantari iijatzi piyari aririka jantaminthatawakaiyaami, ari jookawintawakaaty iiro iñiilo ishintsiti, ari inthontyaari. ¿Litama pikantantari iri oshinchaanari Beelzebú?

19 Iriirkami kamaari Beelzebú oshinchinani, ñirijatzima kamaari oshinchiriri piyotaaniyitari iiroka jowawisaakotantariri jaagayitziri? Aririka okanta, pikinkithatakotatziiri piyotaani, ari inkisantakimiro okaatzi pikantakiri.

20 Tima iriitaki Pawa kantakaawori noshinchaayitantariri piyarishiritatsiri, tima jomapokakimi Pawa iiroka ipinkathariwintantzi.

21 Atziri ñaapirori kamiitha, tikaatsi matirini intyaashitiri ipankoki jayitiri okaatzi jashitari.

22 Irooma impokashitakiri pashini atziri anairiri ishintsiti, jaapithatakiri jawintaawitari, jaapithatakiri jashitari, jantitatyaawo.

23 Tima ikaatzi kaari aapatziyanari naaka, iriitaki kisanaintanari. Inkaati kaari amitakotinari joyiipatakotina, japaatakotatyaaawo”.

*Ipiyashitanta piyari
(Mt. 12.43-45)*

24 “Kimiwaitaka piyari inampishiritantyaarimi atziri, ipankotsitatyaawomi jañaantari. Aririka jookawiitaytaari, awisakowita atziri isaikantari piyari. Jataki inkinawaiti otzishimashiki, iiro iñi tsika isaiki. Impoña inkanti piyari: ‘Nompiyi nopankoki tsika nopoñaaka’.

25 Piyaa piyari, iñaapairi atziri kamiitha opishitaka jañaantari, owaniinka okantaka.

26 Impoña piyari jiyaatashitakiri mapirotzirori ipiyaritzi, inkantapaakiri: ‘Thami aati nopankoki,

pintsipatina ampinkathariti'. Jamaki inkaati 7. Ari jashironkaapirotyaari atziri, iiro ikimitaa jashironkaawita pairani kapichiini ikanta".

Mapirotironi inkimoshiritai

²⁷ Tikira ithonkiro iñaawaitzi Jesús, okaimanaki tsinani osatikainchari ipiyotaka atziri, okantzi: "Thaaminta inatyi tsinani owaiyantakimiri, antaritakaakimiri othotaimi".

²⁸ Ipoña jakanakiro Jesús, ikantzi: "Iri thaamintapirotaachani inkaati mataironi inkimisantairo iñaani Pawa".

Ikowaiyakini kaaripiroshiriri intasonkawintanti Jesús

(Mt. 12.38-42)

²⁹ Ikanta ipiyotapaaka ojyiki atziri, ikantanaki Jesús: "¿Litama ikowantari iñiina kaaripiroshiriri nontasonkawintanti? Iiro noñaayimaitari, apa iñiiero kimitawori jiñaakiri pairani Jonás.

³⁰ Tima ikanta pairani Jonás jiñagaiyakirini Nínive-jatzi, ari inkimitaiyaari ijijatzi Itomi Atziri jiñiiri jirikaiti.

³¹ Paata aririka jaminakoyiitairo okaatzi jantayiitziri, ari iyakowintaimi tsinani pinkatharatatsiri pairani nampitsiki Sabá, tima opokashitakiri iroori yotaniri iitachari Salomón, okimisantairi. Jirika saikimotakimiri iroñaaka iiroka, janairi Salomón.

³² Iijatzi okimitari ari jiyakowintaimi paata Nínive-jatzi, tima ikimisantaiyakirini irirori pairani Jonás, jowajyaantanakiro jamiyiwitari. Jirika saikimotakimiri iroñaaka iiroka jika, janairi Jonás".

*Ikinkithatakotziri Jesúś ootamintotsi
(Mt. 6.22-23)*

³³ “Tima anintirika ootya ootaminto, ḡarima owakotakiri otapinaki? Aña owakotziri jinoki inkini onkoñiinkati maawoni.

³⁴ Kamiitharika poki, piñaantawo kamiithaini, okimitawo pinkoñiityaakotatyiimi. Tiirika opantawo poki, iiro piñaantawo kamiithaini, kimitaka pintsinirikitakotatyiimi.*

³⁵ Paamaakopirowintya poitsiwakirikari ootamintotsi saikantakimiri.

³⁶ Imapirotarika isaikantakimi ootamintotsi, tirika pantanairo kaaripirori, aritaki poñaagantairo iroopirori kamiithari, pinkimitanaiyaari apaani ootamintotsi jootantzi”.

Ikinkithatakota yotaantzirori Ikantakaantaitani

(Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 20.45-47)

³⁷ Ikanta ithonkapaakiro ikinkithataki Jesúś, ipokashitapaakiri Fariseo jiyaatakairi ipankoki joya. Ikanta jariitaka Jesúś pankotsiki, saikapaaki jowapiintaita.

³⁸ Owanaa okompitzimotakari Fariseo jiñaakiri Jesúś tii jimonkaatziro jamitapiintari, inkiwaakotapaatya jowantyaari.

³⁹ Iro kantzimaitacha Jesúś, ikantanakiri: “Pikimitakotakawo piraaminto ijatzi powaminto

* **11:34** Ojyakaawintachari oki kamiithari, apaani pimantaniri (kaari jyampitsatsini), iri ñiironi inkimathatairo okaatzi jantakairiri Pawa, tima isaikanaatzi okitijiyyiinkatzi. Ojyakaawintachari iirorika opantawo oki, apaani jyampitsi, kaari ñiironi inkimathatairo okaatzi jantakairiri Pawa, tima isaikatzi otsinirikitzi.

okitiwitá kamiithá jikokiroki, irooma inthomainta, kipatsi okantaka. Ari pikimiyitakari iiroka kantatsi iñaitimi kamiithashiri pinatzi, aña koshintzi kaaripirosririri pinatzi.

40 Masontzí. Tima tzimatsi witsikakimiri piwathaki koñaayitatsiri, ḡkaarima witsikashiri-takimiri iijatzi inthomainta pañaantariki?

41 Okowapirotya pimpashitantaiyaawo tzimimoshiritzimiri inthomainta pañaantariki, ari onkantya pinkitishiripirotantaiyaari.

42 ḡlkantamachiitzimi Fariseo! Pashitakaapiintari Pawa inchashimpoki. Iro kantacha tii pantanitiro ikowiri: Ontzimatyii pinkamiithashiritai, pitakoshiritaiyaari iijatzi. Tima iro kowapiro-witachari pantayitiromi jiroka, iiro powajyaantzimaitawo pashini.[†]

43 ḡlkantamachiitzimi Fariseo! Owanaa pikowapi-intziro posatitya niyankiniki japatotapiintaita, ari pikimitsitawo iijatzi pikowi pinkatha jiwithatapi-intaitimi aririka jiñaitimi.

44 ḡlkantamachiitzimi Yotzinkariiti ipoña Fariseo, thiiyinkari pinatzi! Pikimitashitakawo kaari jiyoitzi ari ikitaitziri kaminkari, tii jiyoitzi atziri jaatzikakotatziri kaminkari”.

45 Ari jakanaki apaani yotaantzirori Ikantakaantaitani, ikantanakiri Jesú: “Yotaanarí, pikimakaakinawo iijatzi naakaiti okaatzi pikantakiri”.

46 Jakanaki Jesú, ikantzi: “ḡlkantamachiitzimi iijatzi iiroka yotaantzirori Ikantakaantaitani!

[†] **11:42** Iro ikantaitziri jaka inchashimpoki: Menta, ruda, maa-woni okaatzi iwankiritari. Irootaki kimitawori pinitsi.

¿litama piñaatinatakan tariri atziriiti? Tii piñiimaitawo iiroka pinkimatinatyawo.

⁴⁷ ¡Ikantamachiitzimi iiroka, iitama piwitsikapiriyitantawori owaniinkatachari tsika ikitayiitakiri itayitakawori Kamantantaniri! Iriitajaantaki jowamaayitakiri pairani piwaijatziiitini.

⁴⁸ Tima iirokataki witsikashiyitakiriri tsika inkitayiitiri, ari okoñaatziri pakakotatziiri okaatzi janayitakiri piwaijatziiiti.

⁴⁹ Tima yotani jiñaawaitaki Pawa, ikantaki: ‘Ari notyaantaki Kamantantaniri intsipayitaiyaari otyaantaari. Apaanipaini imamaaniiti, jowamaitakiri pashini’.

⁵⁰ Ari onkantya jowasankitaantaitimiri iiroka, okantakaantziro powamaayitakiri Kamantantaniri itajaantanakawori pairani.

⁵¹ Iiroka atsipitaiyaawoni iroñaaka ikantakaantziro jowamaakaantaitakiri pairani, jitanakawo Abel-ni irojatzi Zacarías-niki jowamaitakiri ipiyawitanaawo tasorintsipankoki intaapainiri Pawa.

⁵² ¡Ikantamachiitzimi yotaantzirori Ikantakaantaitani! Tii pimataajaitziro iiroka piyotanitya, ari pikinakaakiro iiroka kaari ikimathatantawo pashinipaini”.

⁵³ Ikanta Jesús ithonkakiro ikantayitakiri. Ari jitanakawo Fariseo itsipayitapaakari Yotzinkarii, japatowintaari Jesús ikowaki inkompitakaiyaari onkantya inkimantyaariri oita inkantiri.

⁵⁴ Ishintsiñaaniwaitakiri, ikowi jiñaawaitakairi kaaripirori onkantya inkinkithatakotantyaariri.

12

Shiniyakairori itantani Fariseo

¹ Ipoña ipiyowintaitapaakari Jesúś, awitsinaapirinikiwaitanaka atziriiti. Irojatzi ikantantanakari jiyotaani: “Ontzimatyii paamaakowintyaawo shiniyakaawori itantani Fariseo, jamatawiminto inatzi.

² Tima ontzimatyii onkoñaatakoyitai okaatzi imanakowitainchari, onkoñaatakoyitai kaari ikimathawiita pairani.

³ Okaatzi pimanakaawitari, ari onkoñaatakoyitai. Okaatzi piñaawaitziri apaniroini pipankoki, ari inkimakoyiitairo inkinkithatakootiro shintsiini”.

¿Itzimikama ampinkathatiri?
(Mt. 10.26-31)

⁴ Ikantzi Jesúś: “Ajyininká, iiro pipinkawaitashitari matironi intsitokimi, tima ari iwiyappaakari jaawiyiri irirori.

⁵ Jirika pimpinkiri: Iri pimpinki Pawa matzirori jowamaantzi, impoña jotsyaantimi sarinkawiniki. Apa pimpinkathatairai apaniroini.

⁶ Tima tii ipinapirowita tsimiripaini, iro kantzimaitacha jiyotzi Pawa aririka inkamagaanti, tikaatsi imaakiti apaani.*

⁷ Jiyotsitawo Pawa okaatzi tzimayitatsiri aishi. Tima piñaakiro jaamaakotari tsimiripaini, iirokara jimapirotzi jaamaakotzimi, iiro pipinkantashiwaitari”.

* **12:6** Kantakotachari jakaa “tii ipinapirota tsimiri”, irojatzi kantakotachari jamanantamachiitaitari apiti kiriiki inkaati 5 tsimiri.

Inkaati kinkithatakotainani atziriiti

⁸ “Itzimirika kantirini ijyininka: ‘Jashitaana Jesúš’. Iijatzi inkimitaiya Itomi Atziri inkantairi imaninkariti Pawa: ‘Nashitaari jirika’.

⁹ Iriima kantairini ijyininka: ‘Tii jashitana Jesúš’. Ari inkimiitairi irirori, inkantaitiri imaninkariti Pawa: ‘Tii nashitaari jirika’.

¹⁰ Tsikarika intzimi ookimotakirini Itomi Atziri, kantatsi impiyakoitairi. Iriima intzimi ookimotakirini Tasorintsinkantsi, iiro iñiro impiyakoitairi.

¹¹ Aririka jaayiitimi japatotapiintaita isaikayitzi pinkatharintsi, iiro okantzimoshiriwaitzimi, pinkanti: ‘¿litama nonkantiriri?’

¹² Tima Tasorintsinkantsi yotakaimironi iitarika piñaawaitiri janta”.

Ikinkithatakoitziri masontzitatsiri ajyaagantzinkari

¹³ Ipoña jiñaawitanaki apaani piywintakariri, ikantzi: “Yotaanarí, pinkantinari nirintzi impainaata kajyitani jookanairi nowapatini”.

¹⁴ Ikantzi Jesúš: “Ajyininká, tii naaka aminakoyitironi tzimawintawakaantsi nonkantantyaariri pirintzi”.

¹⁵ Iikiro ikantanakitzi Jesúś: “Paamaakowintya pinintayitzirokari ajyaagawontsi. Tii iro añaakaashiritimini”.

¹⁶ Ipoña jojyakaawintanakiniri, ikantzi: “Tzimatsi ajyaagantzinkari kithokitaintsiri iwankiwairi jowaniki.

¹⁷ Ikinkishiriwaitaka, ikantzi: ‘¿Tsikatya nowiroka ojyikitaintsiri nowankiri?’

18 Ikantashiritanaki: ‘Jiroka nantiri. Notantoryiilo nowantapiintari nowankiri. Niwitsikakaanti antawoiti, ari nowiro okaatzi nowankiritari, iijatzi najyaagawo.

19 Ari inimotinari, tima ojyiki nowaan-takari. Ojyiki osarintsi nimakoryaaawaiti, nowapirowaitya, nirawaiti nomiri, noimoshirinkawaitya’.

20 Iro kantzimaitachari, ikantzi Pawa: ‘Masontzi, iroñaaka tsiniri jaashiritaitimi, tii piyotzi iitya agaironi okaatzi pashitari’.

21 Ari ikantakotari ojyiñaaawaitashitawori jajya-gawo, tii jojyiñiimaitawo okaatzi jashitari Pawa”.

*Ikinkithatakotziro Jesús kantzimoshiritaantsi
(Mt. 6.25-34)*

22 Ipoña ikantanairi jiyotaani: “Pinkimi nonkanti: Tii okamiithatzi onkantzimoshiriwaitimi, pinkanti: ‘¿Oita noyaari, oita nomirityaari, oita nonkithatyari?’

23 Tima tzimatsi ankinkishiritakotapiintiri añaantariki, iro kowapiro tacha anairo owayitapiintari, okaatzi akithaatapiintari iijatzi.

24 Pinkinkishiritakotiri tsimiri. Tii jiyotzi impankitaantya joyaari, tii jiwiitsiki ipanko jowaantyaari iwankiri. Iro kantzimaitachira Pawa, ipayitapiintakiri jowayitari. Aaka jimapiro tzi jitakotai Pawa.

25 Aririka paakowintyaawo onkantzimoshiri-waitimi, ¿arima pinkantakaatyaaawo powawini-intawairo posarintsiti kapichiini?

26 Tii okantzi powawiniintiro kapichiini, ¿iitama okantzimoshiriwaitantzimiri?

27 Pinkinkishiritakotiro inchatiya, tii añiro antawainiti, tii ontyaawinta onkithaatyaari. Iro kantzimaitacha tii okantzimoshiriwaitawo, onkanti: ‘¿Oita nonkithaatyaari?’ Aña owaniinkata kamiitha, anairi jowaniinkawita Salomón pinkathariwitachari pairani.

28 Iriitaki Pawa owaniinkatzirori, okantawitaka kapichi añaawitawo owaniinkatapainta, iro osamani, tikaatsi opantanaiyaawoni aririka onkamatiyatanaki, tima inchikayiitakiro, intaayiitakiro. Iiroka Jimapirotzi inkimpoyaawintimi Pawa, aritaki, iiro pikisoshiriwaitzi.

29 Aritapaaki okantzimoshiriwaitakimi iiroka, pikantzi: ‘¿Oita noyaari, oita niriri?’

30 Apatziro okantzimoshiriwaitari ikaatzi kaari kimisantsini. Irooma iiroka, jiyotakotzimiro Ashitairi oitarika kowityiimoyitzimiri.

31 Iro kowapirotacha paminaminatairi impinkathashiriwintaimi, piñaayitairo impayitaimiro okaatzi kowityiimotzimiri”.

*Ikinkithatakotziro Jesús inkijato ajyaagawontsi
(Mt. 6.19-21)*

32 “Irokaiti kimitakariri nopira, iiro pithaawashitaiyani, tima iriitaki Pawa kowaintsiri impinkathariwintaimi.

33 Pimpimantayitiro tzimimotzimiri, pim-pashitanyaawo. Iro kamiithatatsi pantayitairo jiroka piñaantaiyaawori pisakai kamiitha inkitiki. Kimitawaitaka powaagaantatyiiyaami inkitiki tsika tii opathaanitapai, tsika tii itzimapai koshintzi.

34 Tima janta tsika powaagaantaka, ari poshiri-tapiintyaawo ijatzi”.

Ompirataari aamaakowintantachari

35 “Powathakitanatyawa wo piithaari. Poonthoyitiri pootaminto.

36 Pinkimityaari ompirataari oyaawintariri jariitaiya iwinkathariti joimoshirinka, inkini jantawainiri thaankiini jompiratapaiyaariri.

37 Kimoshiri inkantaiya apaani ompirataari itzimi iñaapairi iwinkathariti aamaakowinta ikantaka. Imapiro nonkanti, aritaki joosaikairi jowapiintaita iriitaki oyitainirini jowanawo.

38 Kimoshiri inkantayitya, intzimi iñaitapairi aamaakowinta ikanta, onkantawitya tii jiyotzi tsikapaiti jariitya, niyankiiti tiirika okitijyitzimataki.

39 Pinkimiro jiroka. Aririkami jiyoti owaiyantzinkari impokatyi koshitirini, ari jaamaakowintatyaa mi, iiro ikoshitaagantaitzirim i.

40 Iro piyotiri iirokaiti, ontzimatyi paamaakowintayitya. Tima tii piyotzi tsikapaiti impiyantaiyaari Itomi Atziri”.

Kaaripirori ompirataari (Mt. 24.45-51)

41 Ari ikantanaki Pedro: “Pinkatharí. ¿Arima nokaatziri maawoni atziri pojyakaawintakina?”

42 Ikantzi Jesús: “Pinkimitakotaari ompirataari kamiithashiriri kinkishiritachari kamiitha. Jookanakiri ipankoki ompiratariri, ikantanakiri: ‘Pamininari ikaatzi saikatsiri pankotsiki’.

43 Kimoshiri inkantya jirika ompirataari, aririka impiyi iwinkathariti jiñaapairi imonkaatkiro ikantanakiriri.

44 Aritaki ishinitaakiniri jaamaakowintyaanari okaatzi jashitari.

45 Irooma inkantashiritakimi ompirataari: 'Iiro ipiyita nowinkathariti'. Jantawaitakiri ikaatzi jompiraitari, ari ikimitaakiro tsinani jompirataitari. Jataki jowapirowaitya, ishinkiwaitya.

46 Inimowitziri jirika ompirataari, jomapokashitaiyaari jariitaiya ompiratariri. Imapirotiri jowasankitaapairi, jookapairi ikajyaakaitakiri kisoshiriri.

47 Tima jirika ompirataari jiyowitakawo okaatzi inintakaawitariri iwinkathariti, tiimaita jaamawintaari impiyi. Irootaki impajapiroitantlyaariri.

48 Iriima itzimi kaari yotakotironi okaatzi inintakairiri, iiro ipajapiroitairi. Ikaatzi ishinitatziri jantapiroitiromi ikowitziri, ojyiki jompiraityaari. Intzimirika jawintaitari ojyiki, inkowakoitiri ojyiki irirori".

Ikinkithatakota Jesú

(Mt. 10.34-36)

49 "Iro nopolantari nowasankitairi kaaripiroshiriri, okimiwaitakawo iriimi paampari namakimi kipatsiki. Owanaa nokowataikimi itataitya jowasankitaayiiti, apirotaiyaami kaaripirori.

50 Iro kantacha ontzimatyii nitanatyawo nonkimaatsitanatya, irojatzi nimonkaatantatyaa-wori.

51 Piñaajaantaki iro nopolkantari iñaamachiitairo atziri isaiki kamiitha. Aña nopolkaki, namatziiro antaminthatawakagaantsi.

52 Iroñaaka iñaitiro jantaminthatawakaitya isaikapankotawakaiyani, apiti atziri jantaminthatiri pashini atziri kaatatsiri mawa.

53 Mainari ari impithokashitanyaari iwaapati, impiyatsityaari ijatzi iwaapati inkisanaintiri itomi. Ompithokashityaawo tsinani ishinto, impiyatsityaawo ijatzi onaanati. Ompithokashityaawo tsinani ayiro, impiyatsityaawo ijatzi iwatairo”.

¿Tiima piyotziro kantainchari?

(Mt. 16.1-4; Mr. 8.11-13)

54 Ipoña Jesús ikantziri atziri piywintakariri: “Tima aririka píñiilo minkori ityaapiintzi ooryaatsiri, pikantapiintzi: ‘Omparyaatyi inkani’. Mataka pikantakiri.

55 Tima aririka pinkimiro tampiya ompoñiiya katonka, pikantapiintzi: ‘Osaryaatyi kamiitha jiroka kitijyiri’. Mataka okaatzi pikantziri.

56 ¡Thiiyinkarí! Piyowitawo iiroka okanta piñaayitapiintziro inkiti, ijatzi kipatsi. ¿Litama kaari piyotakotantawo okaatzi kantachari iroñaaka?”

Paapatziyaiyaari kisanaintzimiri

(Mt. 5.25-26)

57 “¿Litama kaari paminantawo iiroka kamiithatatsiri?

58 Aririka intzimi kijyimini, impoña jaanakimi pinkatharintsiki, pinthaawakoti iiroka aatsiki, pinkantiri: ‘Tiro pikisawita, thami aapatziyawakaiya’. Tima aririka jariitakaakimi pinkatharintsiki, inkantaitakiri

aamaakowintaniri: ‘Paanakiri jirika’. Irojatzi jaantaitanakimiri jomontyaitzimi.

⁵⁹ Tima iilorika pipinatashitari okaatzi piriwitziri, iiro piñagairo joimishitowakaantaimi. Imapiro”.

13

Iilorika powajyaantairo pamiyitari, ari pimpiyaashitaiya

¹ Ari ipokaiyakini kamantziriri Jesús, tima Pilato jowamaakaantaki Galilea-jatzi janta itaapiintaitziniri Pawa piratsi.

² Ikantanaki Jesús: “¿Piñaajaantzima iro jantan takawori jiroka tsika ikantaitakiri jowamaitakiri, janaakitziiri ikaaripiroshiritzi pashini Galilea-jatzi?

³ Nokantzi naaka: Tii ari onkantya. Iilorika powajyaantziro pamiyitari iiroka, ari pinkimitakotaiyaari irirori.

⁴ Ari ikimitakari kaatatsiri 18 kamaintsiri awitsinaakiri pankotsi janta Siloé, ¿piñaajaantzima iri mapirotzirori ikaaripiroshiritzi janairi pashini Jerusalén-jatzi?

⁵ Nokantzi naaka: Tii ari onkantya. Tima iilorika powajyaantziro pamiyitari, ari pinkimitakotaiyaari”.

Jojyakaawintatziro pankirintsi kaari kithokittsini

⁶ Ipoña Jesús jojyakaawintanakiro, ikantzi: “Otzimi atziri iwankiri jowaniki. Okanta apaani kitijyiri jiyaataki jaminiro tzimakirika okithoki, tiimaita iñaapaaki.

⁷ Ikantakiri aamaakowintanariri: ‘Tzimaki mawa osarintsi nopokawita naminiro nowankiri onkithokiti, tiimaita noñi. Pinchikiro, aminaashiwaita okatziya jaka’.

⁸ Ari jakanakiri irirori, ikantzi: ‘Iiro nowinkathariti, añaawairo jiroka osarintsi iirorika okithokitzi, nonkiyashitawairo oponkitziki notyaakitiro onkithokitantyaari.

⁹ Aririka onkithokitai, kamiitha inatzi. Irooma iirorika, aripaiti pintowakaantiro’”.

Jowawisaakotziro Jesú tsinani kitiiyyiri jimakoryaantaitari

¹⁰ Ikanta jiyyotaantzi Jesús kitiiyyiri jimakoryaantaitari janta japatotapiintaita,

¹¹ ari osaiki tsinani tzimakotaantsiri 18 osarintsi opiyarishiritzi. Tsiyamitsitaki, tii okantzi onkatziyi kamiitha.

¹² Ikanta jiñaapaakiro Jesús, ikaimapaakiro, ikantziro: “Tsinaní, shintsitaimi pimantsiyawita”.

¹³ Jotirotakiro kapichiini otsiyamitzitaki. Tam-patzikatanai kamiitha. Ojyiki othaamintawintanakari Pawa.

¹⁴ Iro kantzimaitacha tii inimotziri jiwatatsiri japatotapiintaita, antawoiti ikisanaka, jiñaakiri joshinchantaki Jesús kitiiyyiri jimakoryaantaitari. Ikantanakiri atziriiti: “Tzimatsi 6 kitiiyyiri jantawaitantaitari, ari pimpokiri inkini joshinchagaitimi. Tii oshinitaantsitzi kitiiyyiri jimakoryaantaitari”.

¹⁵ Irojatzi jakantanakari Jesús, ikantzi: “¡Thiiyinkari! Kitiiyyiriki jimakoryaantaitari

pithataryaaakotapiintziri pipira pashitakoyitziri pirakairi imiri.*

¹⁶ Tima jiroka tsinani ajyininka inatzi, iro isawotari Abraham-ni tzimakotaki 18 osarintsi ikimaatsitakaakawo piyari. „Tiima okamiithatzi oshinchiiro kitiiyiri jimakoryaantaitari?”

¹⁷ Ikantanaki Jesús, antawoiti ikaaniwintanaka ikaatzi kisaniintziriri. Iro kantzimaitacha kimoshiri ikantaiyanakanati atziri ikaatzi ñaakirori jantakiri Jesús.

*Jojoyakaawintaitziro okithoki inchato
oryaanikitatsiri*

(Mt. 13.31-32; Mr. 4.30-32)

¹⁸ Ipoña ikantanaki Jesús: “¿Iitama ojyari ipinkathariwintantai Pawa? ¿Iitama nojoyakaawintimirori?

¹⁹ Aña ojyatyaawo aririka impankiitiro okithoki oryaanikitatsiri pankirintsi. Tima tzimatsi atziri pankitakirori jowaniki, anaanakiro pashini pankirintsi, antawo otewayitanaki, ari iminkoshiyitari tsimiri otsimankatapishitaki”.†

*Jojoyakaawintaitziro shiniyakairori tanta
(Mt. 13.33)*

²⁰ Ipoña japiitakiro ikantzi Jesús: “¿Iitama nojoyakaawintimirori ipinkathariwintantai Pawa?

²¹ Aña okimitatyawo shiniyakaawori tanta. Tzimatsi apaani tsinani, aakiro kapichiini, otsipataakiro tantapatha, tikira osamanitzi, shiniyanaki maawoni”.

* **13:15** Iri ipirayitari janta: buey ipoña asno. † **13:19** Iro ikantakoitzi jaka okithoki oryaanikitatsiri pankirintsi iitachari mostaza, iro jyookatsi inampiki pashini atziri.

*Ikinkithatakoitziro oryaanityinkakiini ityaapi-intaitzi
(Mt. 7.13-14, 21-23)*

²² Ithonka ikinayitaki Jesú斯 nampitsiki jiyotaantayitzi. Irojatzi ikinantanakari Jerusalén-ki.

²³ Arijosampitaitakiri, ikantaitziri: “Pinkatharí, ¿kapichima awisakotaatsini?” Ipoña ikantzi Jesú斯:

²⁴ “Ontzimatyii piñaashintsitya pinkimitakaantyaawo pintyagaatyiimi oryaanityinkakiiniki ityaapiintaitzi. Tima ojyiki kowawitachani intyaantaityaawo, iiromaita jimatziro.

²⁵ Aririka jashitanakiro ipanko ashitarwori, irojatzirika pisaikaki jikokiroki, pinkantawitya: ‘Pinkatharí, pashitaryiinawo’. Impoña jakanaki irorori, inkanti: ‘Tii niyotzimi tsika pipoña iiroka’.

²⁶ Impoña pinkantawitanatyá iiroka: ‘¿Tiima piyotina akaatziranki owaiyani, akaatziranki arawaitaiyini? Piyotaantapiintakina nonampiki’.

²⁷ Inkanti irorori: ‘Imapiro, tii niyotzimi tsika pipoña. Piyaatawiiti aakowintawori kaaripirori’.

²⁸ Ari piraawaityaari, patsikaikiwaitya, aririka piñaayitairi Abraham, Isaac, Jacob intsipataiyaari ikaatzi Kamantantanirriiti isaiki ipinkathariwintantai Pawa. Irooma iiroka jikokiroki pisaikai.

²⁹ Tima inkaati awisakoshiritaatsini impoñaayitaiya tsikarika iwiyaapaa kipatsi, isaikayitai jatyooyitairi Pawa tsika ipinkathariwintantai.

³⁰ Tima tzimatsi itayitawori iroñaaka, iri ñiironi jimpoiyitai. Tzimayitatsi iijatzi impoiyitatsiri iroñaaka, iri ñaayitaironi jitaiyaawo”.

*Jiraaniintakotawo Jesú斯 nampitsi Jerusalén
(Mt. 23.37-39)*

31 Ari jariiyitapaaka Fariseo, ikantapaakiri Jesús: “Piyaatai, aatsikitaintsi Herodes ikowi intsitokimi”.

32 Ikantzi Jesús: “Piyaati, pimpiyanaki, pinkantiri sagaritatsiri, noshinchaayitziri piyarishiritatsiri, noshinchaayitziri mantsiyari. Apa okaatapaaki mawa kitijyiri nonkaatakaantyaawori nantziri.‡

33 Iro kantzimaitacha, iikiro niyaatatyi irojatzi mawatapaintsini kitijyiri, tima iro kamithatatsi intsitokayiitiri maawoni Kamantanta-niriiti Jerusalén-ki.

34 ¡Jerusalén-jatzí! Oyyiki pitsitokaki Kaman-tantaniriiti. Pojimiyayitaki ikaatzi jotyaantaw-itakimiri. Tima nokowawitapiintaka nonkim-ityaarimi tsimiri josatitziri iryaani, ari nonkantirimi maawoni notomitaari. Iro kantacha tii pikowaiyini.

35 Jaka tsika pisakapiintawitaka iiro jiñaitai iitya nampitaiyaawoni. Tima iiro okantaitatya piñaapiintaina jaka, irojatzi paata pinkantantaiyaari:

Tasonkawintaari jinatzi, tima Pinkatharintsi aitziri otyaantakiriri”.

14

Joshinchagairi Jesús iiniyawaitatsiri

‡ **13:32** Ikantakoitziri jaka “sagaritatsiri”, iriitaki jojyakaawintaitzi Herodes. Jirika Herodes owanaa jiyotzi tsika inkinakairo jantayitziro kaaripirori, jojyakotari sagari jiyotzi jamatawiyaatantzii ikaamanitzi aririka intsitokawiityaari.

¹ Okanta kitiiyyiri jimakoryaantaitari, ikinaki Jesús ipankoki ijiwari Fariseo joya. Ojyiki kimpoy-aakiriri oita jantiri.

² Ari isaikakiri janta apaani mantsiyari iiniyawaitatsiri.

³ Ipoña Jesús josampitakiri yotaantayitzirori Ikantakaantaitani itsipataakiri Fariseo, ikantziri: “Kitiiyyiri jimakoryaantaitari inatzi iroñaaka, ¿tiima oshinitaantsiti oshinchaanti?”

⁴ Tii jakaiyini, iroatzi jimairitaiyakini. Jaakiri Jesús mantsiyari, joshinchagairi, jotaantairi.

⁵ Ipithokashitanakari jirikapaini, ikantziri: “Aririka jotitya pipira omooki kitiiyyiri jimakoryaantaitari, ¿tiima ari pinoshikairi thaankipiroini?”*

⁶ Tima tikaatsi inkanti jakanakiri.

Oimoshirinkachari aawakagaantsiki

⁷ Ari isaiki Jesús ikimpoyiiri inkaati atyootirini ijiwari Fariseo, thaawako ikantaiyani ikowi josatikayitya intsipatantyaariri jiware joya. Ipoña Jesús jojyakaawintanakiniri, ikantanaki:

⁸ “Aririka inkaimayiitimi poimoshirintya aawakagaantsiki, iiro pikowashita posatikasatikawaitya pinkowi pintsipatyaari jiware, tima tzimatsi pashini pokatsini anaakotzimiri iñaapirota irirori.

⁹ Aririka jariitapaatyat kaimakaantzimiri, inkantapaakimi: ‘Iiro posatikasatikata iiroka, piyaati pisaiki jantyaatsikiini’. Antawoiti pinkaaniwintanatya.

* **14:5** Iri ipirayiitari janta: buey ipoña asno.

10 Aña iro kamiithatatsi aririka piyaati iiro posatikasatikawaita, pisaikapaaki jantyaatsikiini. Ompoña impokaki kaimakimiri, inkantimi: ‘Ajyininka, pimpoki posatitya iiroka janta’. Aripaiti impinkathayiitimi.

11 Tsikarika itzimi kowashiwitachani impinkathayiitimi, aritaki iñaakiro intsinampashiritakagaitairi. Iriima tsika itzimi tsinampashiriwaitatsiri, iriitaki ñiironi ipinkathayiitairi”.

12 Ipoña ipithokashitanakari Jesús aanakiriri jowakaiyaari, ikantziri: “Aririka pinkaimi atziri powakaiyaari, iiro pikaimashitari pijyininkapirotari iiroka, pirintzi, ipoña ikaatzi auyaagantachari, tima ari onkantaki impiyataimi iiroka jatyootaimi.

13 Aririka poimoshirintya, iri pinkaimayiti ashironkainkari, kaari aminatsiri, pisaponthokiyitatsiri.

14 Ari piñiiro pinkimoshiritai, tima jirikapaini, iiro okantzi impiyataimi paata joimoshirintya. Iro kantzimaitacha ari impinayiitaimi pantakiri aririka jañaayitai kamiithashiriri”.

Jojyakaawintaitziro antawoiti jatyootawakaita

15 Ikanta ikimawaki ikaatzi isaiki jowaiyani, ikantanaki: “Kimoshiri inkantya inkaati owaachani impinkatharitanakirika Pawa”.

16 Ipoña ikantzi Jesús: “Tzimatsi atziri, ji-witsikakaantzi antawoiti oimoshirinkaantsi, ari jowaiyani. Ithonka ikaimakiri ikaataiyini.

17 Ikanta imonkaatapaaka jowantyaari jotaantakiri jompiratani inkamantiri ikaatzi ikaimakaantakiri, tima irootaintsi jowaiyaani.

18 Tii ikowi impokaiyini ikaatzi ikaimakaantawiitakari. Jitanakawo apaani, ikantzi: ‘Iiro okantzi niyaati, niyaatatyi naminiro owaantsi namanantakiri. Irootaki iiro okantanta niyaati’.

19 Ikantaki pashini: ‘Niyaatatyi noñaantyaariri namanantakiri nopirapaini, irootaki iiro okantanta niyaati’.†

20 Ari ikantaki pashini iijatzi: ‘Iiro okantzi niyaati, tima owakiraa naawakaaka’.

21 Ipoña ipiya ompirataari, ikamantapairi iwinkathariti. Antawoiti owatsimaanakiri, ikantanakiri jimpiratani: ‘Piyaati, paniitiro tsika iwiyaa nampitsi, pamakiri ashironkainkari, kaari aminatsiri, pisaponthoriiti inkaati piñiiri janta’.

22 Ari imatakiro jompiratani. Ipoña ikantairi iwinkathariti: ‘Nimatakiro okaatzi pikantakinari. Iro kantzimaitacha iihiro okaankitzi pankotsi’.

23 Ipoña ikantziri jimpiratani: ‘Pinthonkiro paniitiro aatsi, piyaayiti tsikarika, pishintsiwintiri inkaati piñiiri janta, impokiita ijaititiita nopankoki.

24 Pinkimi nonkanti: Ojyiki nitawitakari nokaimakaantziri, iiromaita iñaaajaitziro joya kapichiini niwitsikakaantakiri owanawontsi’”.

Pomirintsitachari ankimitakotyaari Cristo

† **14:19** Iri kantakotachari jika nopirapaini, kaatatsiri 5 buey.

25 Ojyiki ikaatzzi oyaatakiriri Jesús. Ipoña ipithokashitanakari, ikantziri:

26 “Aña iro inimotzimiri pitakoyitari piwaapati, pinaanati, piina, pitomi, pirintzi, pitsiro, pitakota iijatzi apaniroini iiroka. Iro kantacha iilorika pimapirotziro pitakotina naaka, tii pityaaryootzi pinkimisantaina.

27 Ontzimatyii pintyaaryoowintiro nokinkithatakoyitakimiri, onkantawitatya impaikakoitimi. Aririka powajyaantakiro, iiro nokimitakaantzimi iiroka niyotaani.

28 Apaani kowatsiri jiwitsiki pankotsipinthakii, jitawatyaaawo inkinkishiritya tzimatsirika imatantyaawori jiwitsikiro.

29 Ari onkantya inthonkatyaawori jitanatyaaawo jiwitsikiro, tima aririka jookawintakiro ari ishironwatintatyaaari inkaati ñiirini.

30 Inkantaiyini: ‘Piñaamachiitiri jirika, tii jaawiyiro, jookashitakawo’.

31 Ari ikimitari iijatzi, apaani pinkathari tzimatsiri 10 mil jowayiriti, jashiminthatyaawo jowayirityaari pashini pinkathari tzimatsiri 20 mil jowayiriti. Ontzimatyii jitawatyaaawo inkinkishiritatya, aririka inkitsirinkakiri.

32 Iñaakirorika iiro ikitsirinkiri, iiniro jiwya intaina pashini pinkathari pokatsiri jowayirityaari, jotyaantaki kantirini: ‘¿Tsikama ankantyaaka iiro owayiritawakaanta?’

33 Ari okimitari iijatzi ontzimatyii pitawatyaaawo pinkinkishiritatya iirokaiti, tima iilorika powajyaantziro pitakoyitawo okaatzzi pashiyitari, iiro nokimitakaantaimi niyotaani”.

*Kimitawori tziwi kaari katyotatsini
(Mt. 5.13; Mr. 9.50)*

³⁴ “Tima kamiitha okanta tziwi okatyotzi. Iro kantacha aririka intsipataitiro tsika oitya, iiro opantaawo inkatyokantaityaawo.

³⁵ Tikaatsi opantaiyaawoni tziwi, iiro okantaa-jaitzi iijatzi isaiponkitzitantaityaawo pankirintsi, ontzimatyii jookaitiro. Kowirori inkimathatiro jiroka, jowakimpitatya inkimisanti”.

15

*Ikinkithatakoitziri oijya piyawitachari
(Mt. 18.10-14)*

¹ Ojyiki kowakotziriri kiriiki ijyininka itsipatakari atziri kaaripiroshiriri, ikimisantzi jiyotaantzi Jesús.

² Ikanta Fariseo itsipatakari Yotzinkariiti, ikinkithatakotanakiri Jesús, ikantzi: “Paminiri jirika, itsipatakari atziri kaaripiroshiriri, itsipatari jowapiintaiyani”.

³ Ipoña Jesús jojyakaawintanakiniri, ikantanaki:

⁴ “Tzimatsi piratachari ikaatzi 100 joiyyati. Okanta apaani kituiyiri, ipiyaka joiyyati, jookanakiri pashini 99 oijya otzishimashiki, jataki jaminaminatairi piyainchari. ¿Tiima pimatziro iiroka jiroka?

⁵ Ikanta iñaapairi joiyyati, kimoshiri ikanta jinat-apairi.

⁶ Tima jariita ipankoki, japatotapairi ijyininka, ikantapairi: ‘Pimpoki pintsipatina oimoshirintya, tima noñagairi noiyyati piyawitainchari’ ”.

⁷ Iikiro ikantatzi Jesús: “Ari onkimitagaiya inkiti, antawoiti inkimoshiriwintaitiri atziri owa-nyaantairori ikaaripiroshiriwitá. Janaanakiri 99 kamiithashiritatsiri”.

Jojyakaawintaitziri kiriiki piyawitachari

⁸ Ipoña ikantzi: “Apaani tsinani tzimatsi 10 oiriikiti. Okanta apaani kitijyiri ipiyapithatakawo oiriikiti, owaampataki ootaminto, opishitakiro maawoni opanko aminaminatairi oiriikiti.*

⁹ Okanta oñagairi, okaimakiri ojyininka, okantakiri: ‘Pimpoki, pintsipatina noimoshirintya, tima noñagairi noiriikiti piyawitainchari’”.

¹⁰ Iikiro ikantanakitzi Jesús: “Ari inkimitagaiya imaninkariti Pawa antawoiti inkimoshiriyyitai iñaakirika atziri jowajyaantairo ikaaripiroshiriwaitzi”.

Ikinkithatakoitziri itomiitari apaawaitatsiri

¹¹ Ipoña ikantanaki ijatzi Jesús: “Apaani atziri tzimatsiri apiti itomi.

¹² Ikanta iyaapitsi itomi, ikantakiri iwaapati: ‘Paapá, pimpinawo onkaati pookanairi nashitaiyaari pinkamakirika’. Ari ikantakiro, ipayitakiri itomi onkaati jashitakaiyaariri paata.

¹³ Tikira osamanitzi, jataki iyaapitsi itomi intaina pashiniki nampitsi. Ari japaawaitakiri iiriikiti.

¹⁴ Ikanta ithonkatakiri japaatakiri maawoni, iñaitaki antawoiti tajyitsi janta nampitsiki. Ari ikowityaanakiri ikaatzi japaawaitakiri.

* ^{15:8} Ikantakoitziri jaka “kiriiki”, irijatzi jiitatziri “dracma”, kiriiki jinatzi jashiyitari Grecia-jatzi. Iriitaki ipinatantitariri antawaitatsiri apaani kitijyiriki.

¹⁵ Ipoña jiyaatashitakiri nampitawori janta ikowi antawairintsi, jotyaantaitakiri jaamaakowintyaari chancho.

¹⁶ Antawoiti itajyaaki, ikowaki jatyootiri chancho, tima tikaatsi pirini joyaari.

¹⁷ Ipoña ikantashiritanaki mainari: ‘Owanaa inintaawaita jowapirowaita antawaitatsiri ipankoki nowaapati, ¿iitama nashironkaawait-antari naaka jakä notajyaaniintzi?

¹⁸ Ontzimatyii niyaatai ashitanariki, nonkantapairi: “Paapá, tzimatsi kaaripirori nantzimotakimiri, iijatzi nokimitaakiri Inkijatzi.

¹⁹ Tii okantzi pinkimitakaantaina pitomi, apa nokowi pinkimitakaantinari ikaatzi antawaitzimiri”.

²⁰ Ari ipoña ikatziyanaka, pokai ashitaririki. Ikanta ashitariri, aminawookitatsi irirori iñaaawairi ipokai, ishiyashitawaari, jawithakitawairi, ithopoctawairi.

²¹ Ikantapaaki itomi: ‘Paapá, tzimatsi kaaripirori nantzimotakimiri, iijatzi nokimitaakiri Inkijatzi. Tii okantzi pinkimitakaantaina pitomi’.

²² Iro kantzimaitacha ashitariri, ikantakiri jimpiratani: ‘Pamaki iroopirori kithaarintsi, pinkithaatwairi notomi. Powiniri jakoki poriryaatatsiri, pintyaantakairi iijatzi zapato.

²³ Impoña paminaki iwonkiri vaca kamiitha iwathati, powamairi. Nokowi oimoshirintya.

²⁴ Tima jirika notomi kamawitaka, iro kantzimaitacha añagai iroñaaka. Pairani ipiyaka, iñaitairi iroñaaka’. Ari jitanakawo joimoshirinkaiyani.

²⁵ Ikanta jantariti iririntzi saikatsi jantawaitzi

owaantsiki. Pokai pankotsiki, ikimapaatzi joimoshirinkaiyani.

²⁶ Josampitapaaki apaani jompiratani jiita ikimoshiritantaitari.

²⁷ Ari ikantanakiri: ‘Ariita pirintzi, irootaki jowamaakaantantakari piwaapati iwonkiri vaca, tima kamiitha jariita pirintzi tikaatsi awijyimotirini’.

²⁸ Ari ikisapaaka, tii ikowi intyaapai pankotsiki. Ipoña jiyaatashitakiri iwaapati, owanaa jowomirinchaakiri intsipatantyaariri joimoshirinka.

²⁹ Irojatzi ikantanakariri iwaapati: ‘Piñaawitana naaka osamani nosaikimotzimi, tikaatsi nantzimotimiri. Tiitya pipaajaitana piratsi noimoshirintya.[†]

³⁰ Iro kantzimaitacha ipokai iyi thonkitakimiriri piiriikiti ipiro mayimpilo, iri powamainiri wathatatsiri poimoshirinkawairi’.

³¹ Ari jakanaki iwaapati, ikantziri: ‘Notomí, ari pashi powiro pisakimotakina iiroka, maawoni okaatzi nashitari, iiroka ashitawo maawoni.

³² Irootaki ankimoshiritantyaari iroñaaka, tima jirika pirintzi, kamawitaka, iro kantacha añagai iroñaaka. Ipiyawitaka iñaitairi iijatzi’ ”.

16

Jojoyakaawintatziri kaaripirori ompirataari

¹ Ipoña Jesús ikantakiri iijatzi jiyotaani: “Tzimatsi atziri ajyaagantachari. Itzimi irirori jompiratanipaini. Okanta apaani kitiiyyiri tzimatsi

[†] **15:29** Ikantakoitzia jaka “piratsi”, iriitaki cabra.

pokaintsiri, ikantaitakiri ajyaagantachari: ‘Jirika ijiwari pompiratani, japaatakimiro pajyaagawo’.

² Ikanta jirika ajyaagantaniri ikaimakiri jompiratani, josampitakiri: ‘¿litama pantakiri? Nokimaki ikantaitana. Nokowi poñaayinawo okaatzi pantawaitakinari. Tima ari okaatapaaki pijiwatziri nompiratanipaini’.

³ Ari ikantashiritanaki jirika ompirataari: ‘¿Tsikaty nonkantyaaka iroñaaka? Jomishitowatyiina ompiratanari. Tii okantzi nompankiwaiti, aririka nonkamitanti impashitaitina, owanaa nonkaaniwintya’.

⁴ Ipoña ikantashiritzi: ‘Niyotaki iita nantiri jaapatziyantaitinari pankotsiki aririka jomishitowaitakina’.

⁵ Japatotakiri ikaatzi iriiwitziriri iwinkathariti, ikantakiri itakawori: ‘¿Tsikama ikaatzi piriowitziri nowinkathariti?’

⁶ Ikantzi irirori: ‘Niriiwitziri ikaatzi 100 inchatonaa jowaitzi yiinkantsi’. Ipoña ikantziri: ‘Jiroka piriowitziri, thaanki posankinati, apa inkaatai 50 inchatonaa piriowitziri’.

⁷ Ipoña josampitakiri pashini ikantziri: ‘¿Iroka tsikama ikaatzi piriowitzi?’ Ikantzi: ‘Niriiwitzi okaatzi 100 ipiyotakoitziro trigo’. Ipoña ikantziri iijatzi: ‘Jiroka piriowitziri, posankinati, apa onkaatai 80 ipiyotakoitziro’.

⁸ Ikanta jirika pinkathari, joñaagantakiri jompiratani tima iñaakiri imapiro jiyyotzi tsika inkinkainkairo kantainchari. Ari ikantayitari atziripaini iroñaaka, imataty jiyyotzi tsika inkinkainkairo jaapatziyantyaariri iyyininka, janairi tsika ikanta kimisantzinkariiti”.

9 Irojatzi ikantantanakari Jesús: “Ontzimatyii piyoti paapatziyantyaawo pajyaagantayitari iroñaaka onkantawitya tii opantapirotawo, iro onkantantaiyaari jaapatziyaitaimi paata iiroka janta inkitiki.

10 Itzimirika tyaaaryootaintsiri kapichiini, iriitaki tyaaaryoopiotaatsini. Itzimirika kaaripiroshiritatsiri kapichiini, iriitaki mapirotaironi inkaaripirotai.

11 Tiirika ptyaaryooowintziro ajyaagawontsi kaari opantapirotawo jaka, tikaatsi amiintimini iroopiroriki.

12 Tiirika ptyaaryooowintziro ashinintsi, tikaatsi pimini pashityaari iiroka.

13 Tikaatsi matironi jantawaitiniri apiti ompiratantaniri. Apaani inkowapiroti imonkaatiniri jompiratariri, iriima pashini, inkisaniintanakiri. Ari okimitsitari iijatzi: Tikaatsi matironi jantiniri Pawa ikowakaantziri irirori, aririka inkinkishiritakoitiro ajyaagawontsi inkimitakaantanakiro iroorikami ompiratyaaarini”.

14 Ari ikaatzi ikimaiyakini Fariseo, tima irijatzi ashiminthatawori ajyaagawontsi, ishironaminthatakari Jesús ikimiri ikantayitakiri.

15 Ipoña ikantanakiri: “Piyotzi potzikaawintaiyani iiroka iiro jiyotantzimi atziri, iro kantzimaitacha jiyotzimiro Pawa okaatzi pikinkishiritari. Tima okaatzi iroopirotzimotziriri atziri, ipinkimatziro Pawa”.

Ikantakaantaitani ipoña ipinkathariiwintantai Pawa

16 “Tima pairani ikinkithatakoitakiro Ikantakaantaitani ipoña josankinari Kaman-tantaniriiti. Ipoña ikinkithataki iijatzi Juan. Ikimatziiro iroñaaka atziriiti Kamiithari Ņaantsi tsika ikanta ipinkathariwintai Pawa. Antawoiti ikowi iñiilo okimitawo ishintsitaitzi aririka jowayiritaitya.

17 Tii opomirintsita apirotaiya paata kipatsi ii-jatzi inkiti, iro kantzimaitacha iiro apirotzimaitaa Ikantakaantaitani”.

Jiyotaantzi Jesús ikantzi: “tii opantawo pookiro piina”

18 “Itzimirika ookironi iina, aririka jagai pashini tsinani, imayimpiriwintakiro itawitawori. Ari ikimitari iijatzi agaironi tsinani jookiri oimi, imayimpiritaki irirori”.

Ajyaagantachari ipoña Lázaro

19 “Tzimatsi atziri ajyaagantachari, owaniinka ikithaatapiinta. Jaakowintawo kitijyiriki joimoshirinka owaniinka jowapirowaita.*

20 Tzimitacha iijatzi apaani ashironkaawait-achari jiita Lázaro, ithonka ipathaawaitaki jirika. Ari jomaryaapiinta jakakiroki ipankoki ajyaagantzinkari.

21 Iriitaki kowatsiri jaayitiro jowaryaayitziri jowanawo ajyaagantachari. Pokatsi otsitsi ithotziniri iwathaawo.

22 Ikanta paata kamaki ashironkainkari, jaanakiri imaninkariti Pawa, jataki isaiki

* **16:19** Iro ikantakoitziri jako “owaniinka”, kithaarintsi pitzirishimawotatsiri. Ojyiki owinawo jiroka. Apa ikithaayitawo ajyaagantachari.

Abraham. Ipoña kamitaka iijatzi ajyaagantachari, ikitaitakiri.

²³ Ikanta janta sarinkawiniki, ojyiki ikimaatsiwaitaka jirika ajyaagantawitachari. Jaminakotakiri intaina iňaatziiri Abraham itsipatakari Lázaro.

²⁴ Ari ikaimanaki irirori, ikantzi: ‘Chariní, Abraham, pinishironkatina. Potyaantiri Lázaro jamaajitakina kapichiini jiňaa nomiritawatyaaari, tima itaaniintatyaana shintsiini paampari’.

²⁵ Ikantanaki Abraham: ‘Nochariní, poshirityaawo pajyaagawo pairani, iijatzi ikimita Lázaro joshiritawo jashironkaawaitakari. Iro kantzimaitachari kimoshiri ikanta irirori jaka, irooma iiroka ontzimatyii pinkimaatsiwaitaiya.

²⁶ Tikaatsi pinkini pimpoki, tzimatsi antawoiti impiita otzikakairi, iiro okantzi iijatzi niyaatashitimi iiroka’.

²⁷ Iikiro ikantawitatya irirori: ‘Pinkimi nokantzimi chariní, potyaanti jatatsini isaiki nowaapati.

²⁸ Tzimatsi janta ikaatzi 5 nirintzi, pinkamantiri iiro ipokanta irirori jaka, ojyiki jashironkaita’.

²⁹ Ari ikantzi Abraham: ‘Tzimatsi Ikantakaantakiri Moisés, tzimatsi iijatzi ikantayitakiri Kamantantaniri, iro inkimisantiri’.

³⁰ Ipoña ikantzi iijatzi: ‘Iirotyaami, Chariní, Abraham. Tzimatsirika apaani kamatsiri kamantairini aňaatsiri atziri, ari jowajyaantairo kaaripirori jamiyitari’.

³¹ Iikiro ikantanakitzi Abraham: ‘Tima tii ikimisantziro ikantayiwitari Moisés iijatzi ikantayitakiri Kamantantaniri, iirotya

ikimisantaajaitziri
kaminkari' ”.

inkamantawityaari

17

Iiro pantakaantziro kaaripirori

¹ Ipoña Jesús ikantanakiri jiyotaani: “Ari intz-imapiintatyi antakaantironi kaaripirori. Inkanta-machiitiri jirika.

² Tsikarika itzimi antakaakirini kaaripirori iintsi awintaanari, ari jowasankitaayiitairi. Iro kamiithatatsimi inthayiitiniri mapi ikintsiki, jowiinkaitakiri inkaariki, ari onkantya iiro ikaaripirotakaantzimi.

³ Ontzimatyii paamaakowintya iiroka. Tima intzimirika antzimotimini kaaripirori, pinkaminairi. Aririka jowajyaantanairo jantayiwitakari, pimpiyakotiro jantzimowitakimiri.

⁴ Ari okimitari ijatzi. Tzimatsirika atziri ojyiki jantzimotapiintakimiri, okimiwitattyawo onkaati 7 japiipiintiro kitijyiriki, ontzimatyii papiipiintiri pimpiyakotiri aririka impokashitapiintakimi inkowakotimi pimpiyakotairi”.

Pawintaapirotakaina

⁵ Ikanta Otyaantapiroriiti, ikantanakiri Jesús: “Nokowi poshiritakaapirotina”.

⁶ Ipoña ikantzi Awinkathariti: “Onkantawitatya iiro antawoititzi poshiritaina, onkimityawo okithoki oryaanikitatsiri pankirintsi, aritaki pimatakiro antawoiti inchato katziyainchari,

pinkantiro: ‘Pishirinki, piyaati pinkatziyi janta inkaariki’. Nonkanti, ari imatatyva’.*

Jantayitairijompiraitari

⁷ “Aririka intzimi pompiratani, piñaawairi jari-itaiya jojiyawaitzi powaniki, jaamaakowintari pipira ¿arima pinkantawairi: ‘Patyootapaina?’

⁸ Aña iiro, apa pinkantawairi: ‘Ponkotsitapai owanawontsi. Powathakitya inkini poyiitina, iro-jatzi nowantatyaari, niraki nomiri ijatzi. Impoña pimpoiti iiroka powaiya’.

⁹ ¿Arima pimpaasoonkitakiri okaatzi jantakiri pompiratani? Aña iiro.

¹⁰ Ari pinkimityaari ijatzi iiroka, aririka pi-monkaatakiro okaatzi inintakaimiri Pawa, om-poña pinkanti: ‘Iiro asagaawintawaita jompi-rayiitai, tima apa amonkaamachiitiro okaatzi ikowakaitakairi antiro’ ”.

Joshinchaitziri 10 pathaawaitatsiri

¹¹ Ipoña jawisanaki Jesús jiyaatiro Jerusalén-ki, ikinanakiro Samaria-ki ipoñaanakawo Galilea-ki.

¹² Ikanta jariitapaaka nampitsiki, ari itonkiy-otawakari 10 shirampari pathaawaitatsiri, intaina ikatziyaiyapaakani.

¹³ Ikaimaiyini, ikantzi: “¡Yotaanarí Jesús, pinishi-ronkataina naaka!”

¹⁴ Ari jaminanakiri irirori, iñaatziiri ikatziyaiyani, ikantziri: “Piyaatashitiri Ompiratasorintsitaari jaminawakimiro

* ^{17:6} Iro ikantakoitzia jaka “okithoki iryaanikitatsiri pankirintsi”, iitachari “mostaza”, iro jyookatsiri inampiki pashini atziri. Iro ikantakoitzia jaka “antawoiti inchato”, iitachari “sicómoro”, irojatzi jyookatsiri pashiniki inampi atziri.

pipathaawo". Ikanta jiyaataiyanakini,
omapokashitaka opiyanaka iwathaawo,
shintsiyitanai.

¹⁵ Ikanta apaani jiñaakiro jishitakotanai ipathaawaitzi, thaaminta ipiyaa irirori, ikimoshiriwintanakiri antawoiti Pawa.

¹⁶ Jotzirowashitapaakari iitziki Jesús, ipaasoonkitapaakiri. Jirika piyaachari Samaria-jatzi jinatzi.

¹⁷ Ipoña ikantzi Jesús: "¿Tiima 10 ikaatzi shintsi-taatsiri, tsikama ikinakika pashini?

¹⁸ Tikaatsi nojyininka piyaatsini inkimoshiri-wintairi Pawa impaasoonkitiri, apa ipiya pashini-jatzi atziri".

¹⁹ Ari ikantanakiri Jesús pathaawaiwitachari: "Pinkatziyi, piyaatai. Iro oshinchagaimiri poshir-itaana".

*Itanatyaaawori impinkathariwintantaiti
(Mt. 24.23-28, 36-41)*

²⁰ Ipoña Fariseo josampitakiri Jesús, ikantziri: "Tsikapaiti itanatyaaawo impinkathariwintantai Pawa". Ari jakanaki irirori: "Omapokashitaiya impinkathariwintantai Pawa".

²¹ Iiro ikantaitzi: 'Jiroka jaka. Jironta janta'. Tima aritaki pinkatharishiriwintantai Pawa".

²² Ipoña ipithokashitanakari jiyotaani, ikantziri: "Ari pinkowawitaiya paata piñiirimpi kapichiini jirika Itomi Atziri, iiro okantzimaita.

²³ Ari pinkimaki inkantaiti: 'Jirika jaka'. Pashini kantatsini: 'Jirinta janta'. Iiro piyaatashitziri, iiro poyaatziri ijijatzi.

24 Aririka impiyi Itomi Atziri, inkimitapaiyaawo oporiki ookathawontsi, ompoñaanatyatsika iwiyaa kipatsi irojatzi othapitapaa.

25 Aña itawatyat iñiitawakiro inkimaatsitaitya antawoiti, inkisaniintawaitaitiri jirikaiti atziriiti tzimayitatsiri iroñaaaka.

26 Tima onkimityaawo tsika okanta pairani iiniro isaikawita Noé. Ari onkimitsitaiya iijatzi aririka impokimatai Itomi Atziri.

27 Inimotziri atziri jowawaiyita, jirawaitaiyini, jaawakaayita iijatzi. Irojatzi ityaantanakari Noé shintsipaaki jiwitsikakiri. Okanta oonkanaka kipatsiki, apirotaka maawoni atziri ipiinkaki.

28 Ari onkimityaawo iiniro isaikawita pairani Lot. Inimotziri atziri jowaiyani, jirawaitaiyini, jiyomparitaiyani, ipankiwaitaiyini, jiwitsikaiyini ipanko iijatzi.

29 Iro kantzimaitacha imonkaatapaaka kitijyiri ishitowantanakari Lot nampitsiki Sodoma, omapokashitaka iparyapaaki antawoiti paampari, ari japirotaakari maawoni atziri itaga.

30 Aritaki onkimitagaiyaari iijatzi aririka impiyi Itomi Atziri.

31 Tzimatsirika saikatsiri jikokiroki ipanko, ari impoñaanatyat ishiyi, iiro ityaapanaaatzi jaapanaati tsika oitya. Itzimirika saikatsini jowaniki, ishiyi tsika ikanta, iiro ipiyapanaaata.

32 Pinkinkishiritakotiro okaatzi awijyimotakirori iina pairani Lot.

33 Ikaatzi itakowitzachari apaniroini jantayitziro inintashiyitari, ari impiyaashitaiya. Iriima inkaati kamawintinani jantanairo nokowakairiri naaka, aritaki jawisakoshiritai”.

³⁴ Iikiro ikantatzi Jesús: “Tzimatsi tsipatawakaachani imayi. Jagaitai apaani inkitiki, iriima pashini jookaitanairi.

³⁵ Tzimatsi apiti tsinani tsipatawakaachani otoonkawaitzi. Jagaitai apaani inkitiki, irooma pashini jookaitanairo.

³⁶ Isaiki apiti atziri jowaniki. Jaagaitai apaani inkitiki, iriima pashini jookaitanairi”.

³⁷ Ipoña josampitanakiri ikantzi: “¿Tsikatya janta Pinkatharí?” Ikantzi Jesús: “Tsikarika isaiki kaminkari, ari impiyowintyaari amimpori”. †

18

Ikinkithatakoitziro kamatsiri oimi ipoña kaaripirori pinkathari

¹ Ipoña jojyakaawintanakiro Jesús onkantya jamanaitantyaariri kitiiyyiriki, iiro jowajyaantantitawo.

² Ikantzi: “Tzimatsi apaani nampitsi, ari isaikiri kaaripirori pinkathari, tii ipinkathatziri irirori Pawa, iri owatsipro tii ipinkathatziri atziri.

³ Ari osaikiri iijatzi tsinani kamatsiri oimi. Opokashitakiri kaaripirori pinkathari, okantziri: ‘Nokowi pinkaiminari kisaniintanari, piwitsikainawo awijyimotanari’.

⁴ Tii ikowawita pinkathari. Ipoña ikantashiritanaki: ‘Tii nopinkathatziri Pawa, iijatzi nokimitairi atziri.

† **17:37** Ikimita añaapiintziri amimpori jiwtaiyani, ayotzi tzimatsi kamaintsiri. Ari okimitari iijatzi aririka añaayitakiro okaatzi ikinkithatakoyitakiri jika Jesús, ayotzi irootaintsi impiyimatai.

5 Iro kantacha jiroka kamatsiri oimi, ontzimatyii nantiniro kamiithari okowiri. Nosamawokari aririka oñaashirinkina ompiyapiyatashitina’”.

6 Ikantzzi Jesú: “Piñaakiro ikantashiritakiri kaaripirori pinkathari.

7 Iri mapirotzirori Pawa irirori, iiro ijyinkaa jantainiri kamiithari jiyoshiitairi, aakowintanaawori jamanari kitijyiriki”.

8 Iikiro ikantatzi Jesú: “Iiro ijyinkaita jantantaityaawori kamiithari. Iro kantacha aririka impiyapaaki Itomi Atziri, ¿iikiroma jiñaapaakityi awintaapiintyaarini kipatsiki?”

Jojyakaawintaitziri Fariseo ipoña kowakotziriri kiriiki ijyininka

9 Tzimayitatsi kinkishiritachari kamiithashiri jinatzi. Ipoña imanintashiriwaitziri pashini atziri. Irootaki jojyakaawintantanakariri Jesú, ikantziri:

10 “Tzimatsi apiti atziri jiyaataki tasorintsi-pankoki jamaña. Fariseo jinatzi, iriima pashini iri kowakotziriri kiriiki ijyininka.

11 Ikanta ikatziyapaaka Fariseo jamana, ikantzzi: ‘Pawa, antawoiti nopaasoonkitzimi, tima tii nokimitari naaka pashini atziri, koshintzi jinatzi, tzipinashiri ikanta, mayimpiri jinatzi, ari ikimitakari jirika kowakotziriri kiriiki ijyininka.

12 Apitijatzi notzitapiintawo nowanawo awisayitzi kitijyiri jimakoryaantaitari, nookapiintzi kiriiki ikaatzzi ipinaitanari’.

13 Ipoña irirori kowakotziriri kiriiki ijyininka, ikatziyapaaka jantyaatsikiini, oiyotapaaka

jamana. Tima okatsitzimoshiryaanakiri, ikantzi: ‘Pawa, pinishironkataina naaka, kaariapiroshiri ninatzi’ ”.*

¹⁴ Ikantzi Jesú: “Iriitaki jaayiitakiri kamiitha jirika, kamiithashiri ikanta jiyaatai ipankoki, tii ikimitari pashini. Tima tsikarika itzimi ñaapirowaitachari iroñaaka, ari intsinampashiritakaitairi. Iriima tsika itzimi tsinampashiriwaitatsiri iroñaaka, ari iñiilo iñaapirotakagaitairi”.

*Itasonkawintziri Jesú iintsipaini
(Mt. 19.13-15; Mr. 10.13-16)*

¹⁵ Ipoña jamayiitapaakiniri Jesú iinchaaniki, ikowitzi jotirotantawatyaaari kapichiini jako. Iro kantacha jiyotaani Jesú, ikisawakiri amayitziriri iintsi.

¹⁶ Irojatzi ikantantanakari Jesú: “Pishinitiri iinchaaniki impokashitina. Iiro pithañaana. Tima inkaati kimitaiyaarini irirori, iriitaki ñaagaironi ipinkathariwintantai Pawa.

¹⁷ Imapiro, iirorika ipinkathaitziri Pawa inkimitakoityaari ikanta iintsipaini, iirora iñaitairo ipinkatharitai”.

*Mainari ajyaagantachari
(Mt. 19.16-30; Mr. 10.17-31)*

* **18:13** Kantakotachari jaka “okatsitzimoshiryaanakiri”, iro kantakotajaantachari jompojashipaniyyita jirika atziri. Tima irootaki jamiyitari Judá-mirinkaiti aririka onkatsitzimoshiritiri tsikarika oitya. Inashita amitari aakapaini aririka ampojashipaniyyta, tima asagaawintawaitatyta.

18 Ikanta apaani pinkathari josampitakiri Jesús, ikantziri: “Kamiithari Yotaanari, ¿iitama nantiri noñaantaiyaawori kantitachani kañaanimintotsi?”

19 Ipoña jakanaki Jesús, ikantziri: “¿litaka pikantanari: ‘kamiithari pinatzi?’ Apaniroini ikantakaawo Pawa ikamiithatzi, tikaatsi pashini.

20 Piyotakotakiroma Ikantakaantaitani, kantatsiri:

Iro pitsitokantzi.

Iro pimayimpiritzi.

Iro pikoshitzti.

Iro pithiiyakotanta.

Iro pamatawitantzti.

Pimpinkathatiri ashitzimiri”.

21 Ari jakanaki mainari, ikantziri: “Yotaanari, nothotyaakiro maawoni irojatzi nitanakawo pairani iiniro niryaanitapaaki”.

22 Ikanta ikimakiri, ikantziri Jesús: “Tzimatsi apaani kowityaapainchari kaari panti. Pimpimantiro okaatzi pashitari, pimpashiyityaari ashironkaachari. Tima ari piñagairo pinintagaiya inkitiki. Pimpokanaki, poyaatina”.

23 Ikanta ikimawaki, owashiri ikantanaka, tima ajyaagantzinkari jinatzi.

24 Tima iñaakiri Jesús antawoiti jowashiritanaka, ikantanaki: “¡Imapiro opomirintsita jiyaatai ajyaagantzinkari impinkatharitai Pawa!

25 Tima iiro okantzi intyi piratsi camello imooki kithapi, iro owatsipiro ompomirintsitya intyi ajyaagantzinkari ipinkatharitai Pawa”.

26 Ikantayitanaki ikaatzi kimakiriri ikantaki Jesús: “¿ilitatyakama awisakoshiritaatsini?”

27 Ipoña ikantzi Jesú: “Tzimatsi oitayita pomirintsitzimotaarini atziri, iriima Pawa tii opomirintsitzimotari”.

28 Ari ikantanaki Pedro: “Jirika nokaataiyakini naaka, nookayitanakiro tzimimoyitanari, noy-aataiyakimini”.

29 Ikantanaki Jesú: “Imapiro, tzimatsirika kowanairori impinkathariwintairi Pawa, irootaki jookawintantanakawori ipanko, ashitariri, iririntzi, iina, ipoña jowaiyaniiiti,

30 tima ojyiki impayitairiri Pawa jirika, ari anaanakiro okaatzi jookawintantanakiri. Ari inkimitagairi iijatzi paata aririka iñiilo añaanimintotsi”.

*Japiitairo Jesú ikinkithatakota jowamagaitiri
(Mt. 20.17-19; Mr. 10.32-34)*

31 Ipoña Jesú japatotairi kaatatsiri 12 jiyotaani, ikantziri: “Aatatyi iroñaaka Jerusalén-ki. Ari imonkaatyaaari onkaati awijyimotirini Itomi Atziri, tima irootaki josankinatakoitakiriri pairani Kamantantaniri.

32 Ari jaakaantaitiri, jayiri atziri kaari ajyininkata. Antawoiti ishirontaminthawaitaityaaari, inkimaatsitakaityaaari, jiiwapoopwaitaitiri.

33 Aririka onkaataki impajawaitaitiri, ari jowamagaitiri. Iro awisawitatya mawa kitijyiri, ari jañagai iijatzi”.

34 Iro kantzimaitacha, tii ikimathatziro jirikapaini ikaatzi kimawitainchari, tima tii ikowitzi inkimathatakaitiri.

*Jaminakaitairi Jericó-jatzi
(Mt. 20.29-34; Mr. 10.46-52)*

35 Ikanta Jesús ariitzimataka nampitsiki Jericó. Ari isaiki kaari aminatsiri aatsinampiki ikamitantzti impashiityaari.

36 Ikimaki kaari aminatsini, josampitakiri awisayitatsiri atziri, ikantziri: “¿Iita pokatsiri?”

37 Ikantitanakiri: “Ipokatzi Jesús, jiitaitziri Nazaret-jatzi”.

38 Irojatzi ikaimantanakari, ikantzti: “¡Jesús, icharinitari David-ni, pinishironkataina naaka!”

39 Ojyiki ikisawiitanakari jimairitantyaari. Iikiro ikaimanakitzi shintsiini, ikantzti: “¡Icharinitari David-ni, pinishironkataina naaka!”

40 Ari ikatziyapaaka Jesús, ikantzti: “Pamakinari jaka”. Ikanta jamaitapaakiniri, josampitawakiri.

41 Ikantziri: “¿Tsikama pikowi nonkantaimi?” Jakanaki kaari aminatsiri, ikantzti: “Nokowi nokiryagai, Pinkatharí”.

42 Ikantzti Jesús: “Kantatsi pokiryagai, iro oshinchagaimi pawintaana”.

43 Omapokashitanaka jaminanai, joyaatanakiri Jesús, kimoshiri ikantawintanakari Pawa. Ikanta atziriiti jiñaakiro okaatzti jantakiri Jesús, jimatanakiro iriroriiti ithaamintawintanakari Pawa.

19

Jesús ipoña Zaqueo

1 Ikanta jariitapaaka Jesús Jericó, janiitapaakiro nampitsi.

2 Ikanta apaani shirampari ijiwari kowakotziriri kiriiki ijyininka jiita Zaqueo. Ajyaagantzinkari jinatzi.

³ Ikowapirotaki irirori jiñiiri Jesús. Iro kantacha tii okantzi tima ojyiki atziri otzikakiriri, ikaaporthyakitziini iijatzzi.

⁴ Ipoña jiiwatanaki Zaqueo, atiitapaaki inchatoki inkini iñiiri Jesús, tima ari inkinapaakiri.*

⁵ Ikanta jariitapaaka jatiitaki, jaminapaaki jinoki, jiñaapaakiri, ikantziri: “Zaqueo, payiitanaki thaankiini, tima ari noshiritawo nomayimotimi pipankoki”.

⁶ Thaankipiroini jayiitanaki Zaqueo. Kimoshiri jaanakiri ipankoki.

⁷ Ikanta jiñaitakiri, ñaawitanaki atziriiti ikantziri: “¿Litama ityaapankotantariri Jesús kaaripiroshirittatsiri?”

⁸ Ari ikantaki Zaqueo: “Pinkatharí, kantatsi nompiri ashironkainkari kajyitani najyaagawo. Tzimatsirika iita namatawitakiri nokoshitziri, ari noipiyanirri onkaati 4 nayitakiriri”.

⁹ Ikantanaki Jesús: “Iroñaaka piñiro pawisakoshiritai. Tima pimatanairo pikimitakotanaari Abraham-mirinkaitipirori.

¹⁰ Tima iro ipokantakari Itomi Atziri jaminaminayitairi ikaatzi piyaashiwitainchari jowawisaakoshiriyitairi”.

Jojoyakaawintaitziri 10 kiriiki

¹¹ Irojatzi ikimisantaiyakini atziriiti ikinkithatakotakiri Jesús. Ipoña jojoyakaawintanakiniri, tima iñaaajaantaki atziriiti koñaawoini impinkathariwintantai Pawa, tima jiñaakiro irootaintsi jariitzimataiyaani Jerusalén-ki.

* **19:4** Kantakotachari jaka inchato, irootaki jiitatziri pashiniki nampitsi sicómoro.

¹² Ikantanaki: “Tzimatsi apaani jiwari jiyaataki pashiniki nampitsi, impinkatharitakaitiri, impoña impiyi.

¹³ Japatotanakiri 10 jompiratani, ipanakiri 10 kiriiki, ikantayitanakiri: ‘Pantawaitakairi kiriiki nopenakimiri, irojatzi nompiyantapaatyaaari’.[†]

¹⁴ Iro kantacha tzimatsi kaari kowirini impinkathariwintanti. Jotyaantaitaki kantatsini: ‘Tii nokowaiyini impinkathariti’.

¹⁵ Ikanta ipiya, aritaki ipinkatharitakaitakiri. Japatotapairi jompiratani ipayitanakiri kiriiki, ikowi iñiiri tsika ikanta jantawaitakaakiri iiриikit.

¹⁶ Jitapaakawo ipokaki apaani, ikantapaaki: ‘Pinkathari, nojyiaakiri piiriikiti, nagai pashini ikaatzi 10’.

¹⁷ Ikantanaki irirori: ‘Kamiithataki nompiratani, kapichi pityaaryootaki, aritaki piñaakiro pijiwawintiro onkaati 10 nampitsi’.

¹⁸ Ari ipokapaaki pashini jompiratani, ikantapaaki: ‘Pinkathari, nojyiaakiri piiriikiti, nagai pashini ikaatzi 5’.

¹⁹ Iijatzi ikantanakiri irirori: ‘Ari pinkimityaari iiroka, ari piñaaki pijiwawinti onkaati 5 nampitsi’.

²⁰ Ipokapaaki pashini, ikantapaaki: ‘Pinkathari, jirika piiriikiti kamiitha nopenatakimir.

²¹ Tima antawoiti nothaawantakimi imapirotatziimi pimashirinkatzi, tii piñaakonita pojyiaantariri piiriikiti’.

²² Ikantanaki irirori: ‘Kaaripirori nompiratani pinatzi. Iiroka apishityaawoni okaatzi pikantak-

[†] **19:13** Ikantakoitziri jaka kiriiki, iri jiitatziri pairani “mina”. Iñaantaityaari iraayiitiri mina, ontzimatyii jantawintaitiri inkaati mawa kashiri.

inari. Piyowitaka owanaa nomashirinkatzi, tii noñaakonita nojyiñaantariri noiriikiti.

²³ Piñawita iiro pimatziro iiroka, paminimi iitya antawaitakairinimi noiriikiti, ari ijyikiniintakimi iroñaaka, iri pimpawainarimi nopyaa'.

²⁴ Ari ikantziri atziri piyotainchari: 'Payiri kiriiki, pimpiri ojyiñaakiriri ikaatzi 10'.

²⁵ Ikantaiyanakini atziri: 'Pinkathari, ¿iitama impantaityaariri, tima tzimaki irirori 10 kiriiki pipakiriri inkaanki?'

²⁶ Iikiro ikantatzi ashitariri iiriikiti: 'Iitarika otzimimotakiri, ari ontzimimotakiri ojyiki. Iriima kaari otzimimotzi, iikiro jiyaatatyi iñiiro iiro otzimimopiroxitairi'.

²⁷ Ikantaki iijatzi: 'Pamakiri ikaatzi kisanintanari kaari kowatsini nompinkathariwintiri, nokowi noñiiri powamairi' ".

*Ariitaa Jesús Jerusalén-ki
(Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Jn. 12.12-19)*

²⁸ Ithonkanakiro ikantakiri Jesús, iiwatanaki jiyaatiro Jerusalén-ki.

²⁹ Ikanta jariitzimataka nampitsiki Betfagé otsipatakawo Betania omontinampitakawo otzishi Olivo. Ari jotaantakiri Jesús apiti jiyotaani.

³⁰ Ikantakiri: "Piyaati nampitsiki amontitakari. Ari piñiiri iwonkiri burro inthatakotya, tikira ityaakaitariita. Pintharyaakotiri, pamakinari jaka.

³¹ Aririka josampiitawakimi: '¿Pinkantirika pithataryaakotantariri burro?' Pinkantanakiri iiroka: 'Ikowatziiri Pinkathari' ".

³² Jataiyanakini jotaantaitakiri, jiñaakiro okaatzi ikantaitakiriri.

³³ Ithataryaakotapaakiri burro. Josampitakiri ashitariri, ikantziri: “¿Pinkantirika pithataryaakotantariri?”

³⁴ Ikantanaki irirori: “Ikowatziiri Pinkathari”.

³⁵ Irojatzi jamantakanariri. Jowankitaitakiniri manthakintsi imitzikaaki, ityaakotanakari Jesús jirika burro.

³⁶ Ikanta janitaakaanakiri Jesús burro, joomaankashiitanakiri manthakintsi aatsiki tsika inkinanaki.

³⁷ Ikanta jiyotaapiintakiri Jesús, oirinkimataka otzishiki Olivo, ikaimaiyini ithaamintawintanakari Pawa, tima iñaayitapiintakiro itasonkawintantaki Jesús.

³⁸ Ikantaiyini:

¡Aatsikitataiki awinkathariti! Tasonkawintaari jinazzi, tima Pinkathari jiitatziri otyaan-takiriri.

¡Isaikakaayitairi kamiitha nampitawori inkitiki!

¡Iro kamiithatataitatsi otzimimotziri jowaniinkawo Pawa nampitawori ojinokitajaantzi inkiti!

³⁹ Ikanta Fariseo saikayitaintsiri ijatzi janta, ikantakiri Jesús: “Yotaantanirí, pinkijyiri piyotaani”.

⁴⁰ Jakanaki Jesús, ikantzi: “Aririka nomairyaaakiri ikaatzi kaimayitaintsiri, kimitaka ari onkaimanakimi mapi iroori”.

⁴¹ Ipoña jariitzimatapaaka Jesús Jerusalén-ki, jiraakotapaakawo jiñaapaakiro.

⁴² Ikantzi: “¡Owa onkamiithatimi pinkimathataajaitawakiromi iroñaaka, iroora

kitiijyiri piñaantaiyaawori pisaiki kamiitha! Iro kantzimaitacha iiro okantzi tima tzimatsi ikantakagaitakimi kimiwaitaka pisoryaakitaytiimi.

⁴³ Tima irootaintsi impoki kisaniintzimir, ji-witsikashitapaakimi japirotaantimiri. Inthonka jotzikapaakimi iwiyaara potanto, iiro piñiro tsika pinkini pishiyi.

⁴⁴ Ari impookakoitakimi, jashiryaitimi maa-woni. Iiro jiñaitairo mapipaini okaatzi piwiryaayi-tachari iroñaaka, okantakaantziro tii piyotawakiri pokashitakimiri”.

Jomishitowiri Jesú斯 pimantayitatsiri tasorintsipankoki

(Mt. 21.12-17; Mr. 11.15-19; Jn. 2.13-22)

⁴⁵ Ipoña ityaapaaki Jesú斯 tasorintsipankoki, jomishitowapaakiri pimantayitatsiri iiyatzi ikaatzi amanantayitatsiri.

⁴⁶ Ikantayitziri: “Pairani josankinaitakiro kantatsiri: ‘Nopanko inatzi jiroka, ari jamanapiintaitinari’. Iro kantzimaitachari iiroka pamatawitantapiintaki janta pipimantayitzi, pikimitakaantakiro koshintzipango”.

⁴⁷ Ari ikantapiintatyá Jesú斯 jiyotaantzi kitijiyiriki tasorintsipankoki. Iro kantacha ijiwari Ompiratasorintsitaari, itsipatakari Yotzinkariiti ipoña Antaripiroriiti, jaminaminatanakiro tsika inkinakairi intsitokakaantiri.

⁴⁸ Tii okantzimaita iñiiro tsika inkinakairo, tima owakimpita ikantaiyakani atziriiti ikimisantziri Jesú斯.

20

*Ishintsinka Jesús
(Mt. 21.23-27; Mr. 11.27-33)*

¹ Ikanta Jesús jiyotaayitakiri atziri tasorintsipankoki, ikinkithatakairi Kamiithari Ñaantsi. Irojatzi ipokantapaakari ijiwari Ompiratasorintsitaari, itsipatakari Yotzinkariiti, ipokaki Antaripiroriiti ijatzi.

² Josampitapaakiri Jesús, ikantziri: “Pinkantina, ¿iitama otyaantakimiri poñaagantiro pishintsinka?”

³ Ipoña jakanaki Jesús, ikantziri: “Tzimatsi ii-jatzi nosampitimiri naaka, ontzimatyii pakina.

⁴ Tima jowiinkaataktaki Juan-ni, ¿iitama otyaan-takiriri? ¿Pawama? ¿Iriima otyaantakiri atziri?”

⁵ Ari ikantawakaiyanakani irirori: “Aririka ankantakiri Pawa otyaantakiriri, ari inkantanakai: ‘¿ilitama kaari pikimisantantari?’

⁶ Irooma ankantiri: ‘Atzirimachiini otyaan-takiri’, ari impichaitakai. Tima maawoni atziriiti ikantaiyini Kamantantaniri jinatzi Juan-ni”.

⁷ Irojatzi ikantantaiyakani: “Tii niyotzi iita otyaantakiriri”.

⁸ Ari ikantsitanakari Jesús irirori: “Iijatzi naaka, iiro nokamantzimiro iita otyaantakinari”.

*Kaaripiroshiriri antawairintzi
(Mt. 21.33-34; Mr. 12.1-11)*

⁹ Ipoña Jesús jojyakaawintanakiniri atziriiti, ikantzi: “Tzimatsi apaani pankitzirori chochokimashi. Ipoña jaminaki iitya aminironi iwankirimashi, jataki irirori intaina, osamani isaikaki.

¹⁰ Ipoñaashitaka jotaantai jompiratani jagaatimi okithoki iwankiri. Ikanta jiñaawakiri

antawairintzi, ipajawaitawakiri, joipiyairi tikaatsi jaanai.

¹¹ Jotyaantaki pashini. Ari ikimitaakiri, iksawaitawakiri, itsitokawaitakiri, joipiyairi iijatzi tikaatsi jaanai.

¹² Ipoña jotyaantaki mawatanaintsiri jompiratani. Ari ikimitaitakiri iijatzi, jantawaitawakiri, joipiyakiri.

¹³ Ikantzi ashitawori iwankirimashi: ‘¿Tsikatya nonkantyaaka? Iririka notyaantaki nitakotani notomi naaka, ari impinkathatakiri’.

¹⁴ Ikanta antawairintzi jiñaawakiri itomi ipokaki, ikantawakaiyani: ‘Jirika ipokaki ashitaiyaawoni paata pankirintsimashi. Thami owamairi, ayiroota aaka’.

¹⁵ Jaawakiri, jaanakiri othapiki pankirintsimashi, itsitokakiri. ¿Iitama jantiri ashitawori pankirintsimashi?

¹⁶ Tima ipokanaki irirori, intsitokakiri maa-woni aamaakowintawori jowani, jaminai pashini atziri”. Ikanta jirikaiti ikaatzi kimakirori ikantakiri Jesús, ikantaiyanakini: “¡Onkaminthia iiro imata!”

¹⁷ Ipoña Jesús ikimpoyaanakiri atziriiti, ikantanakiri: “¿Iitama okantziri osankinatainchari?

Imanintawitakawo mapi witsikirori pankotsi, Iro kantzimaitacha jowatzikaitairo mapi pankotsinampiki, ikimitakagaitaawo iroorikami tzinkamitsi”.

¹⁸ Jiroka okantakota mapi: Intzimirika paryaatsini osaiki iroori, ari jiñaakiro intankawaiti. Iriima inkaati awitsinagairi, ari jiñaakiro ompichiiri.

*Ikinkithatakota kiriiki impayiitiriri pinkathari
(Mt. 21.45-46; 22.15-22; Mr. 12.12-17)*

19 Ari ikowawitaka ijiwari Ompiratasorintsi-taari itsipatakari Yotzinkariiti jaakaantirimi Jesú, tima jiyotaki iriitaki ikinkithatakotzi. Tiimaita okantzi, owanaa ithaawantakari atziri piyotainchari.

20 Ipoña jotaantaitaki amawinawairintzi, inkimitapaatyaaari atziri kamiithashiriri, ikowaiyawitani inkompitakaiyaarimi Jesú, inthawitakotzimaityaaari pinkathariki.

21 Ikanta jariitaiyakaní, ikantapaaakiri Jesú: “Yotaantanirí, okaatzi piñaanitari iiroka iroopirori inatzí, kaari intintakaantashitari atziri. Piyotaantziro iiroka tyaaryoopiroini jinintakaantziri Pawa.

22 ¿Okamiithatzima ampiri kiriiki ikowakotantziri Pinkathari César?”

23 Iro kantzimaitacha Jesú jiyotawaki ikowatzi jamatawitiri osampitakiriri, ikantanakiri irirori: “¿litama piñaantashiwaitantanari?

24 Incha poñaayinari kiriiki. ¿Litama ashitawori ipoo ojyakaawintainchari? ¿Litama ashitawori iwairo ijatzi?” Ikantaiyini: “Jashi César”.

25 Iikiro ikantatzi Jesú: “Tima iri César ashitarí, pantantyaanari ikowakaimiri. Irooma jashitari Pawa, pantantyaanari ikowakaayitzimiri irirori”.

26 Tii ikitsirinkiri inkompitakaiyaari, iyokitzi ikanta ikimakiri, tikaatsi inkantanaki.

Josampitakowintaitziro aririka jañagai kamayi-tatsiri

(Mt. 22.23-33; Mr. 12.18-27)

²⁷ Ipoña ipokaiyakini Saduceo jiñiiri Jesú. Iritaki Saduceo kantayitatsiri iiro jañagai kamayitantsiri. Josampitapaakiri Jesú,

²⁸ ikantapaakiri: “Yotaantanirí, josankinataki pairani Moisés-ni, kantatsiri: ‘Aririka inkami shirampari, jookawintanairo iina. Iirorika jowaiyantakairo, okamiithatzi jagairo iririntzi iinantaiyaawo irirori. Aririka owaiyantai tsinani, kimiwaitaka iriirikami ashityaarini oimi kamaintsiri’.

²⁹ Thami ojyakaawintawakiro: Tzimatsi 7 shirampari, iririntzi jinayitatz. Itawori itzimi jaawitaka iina, tikira osamanitz, kamaki, tii jowaiyantakairo iina.

³⁰ Ipoña jaawitaawo pashini iririntzi apitatsiri itzimi. Ari ikimitsitakari irirori, kamaki, tii jowaiyantakairo.

³¹ Ipoñaawitapaaka mawatanaintsiri itzimi, iiyatzi ikimitakari irirori. Ari ikantakari maawoni ikaataiyakini 7 iririntzi. Tikaatsi apaani owaiyantakaironi tsinani.

³² Okanta osamanitaki kamai iijatzi iroori.

³³ Aririkami jañaayitaimi paata ikamayitaki, ¿uitama oimpiprotari tsinani? Tima ari ikaatzi 7 iinantawitakawo”.

³⁴ Ari jakanakiri Jesú, ikantanakiri: “Apa jaayitzi iina atziriiti añaayitziri iroñaaka jaka, jaakaawakaayitawo iina iijatzi.

³⁵ Iriima inkaati kitsirinkaironi jañaayitai paata ikamawitaka, iiro jaayitai iina, iiro jaakaawakaayitaa iina iijatzi.

³⁶ Tima iiro jiñaapairo inkaamanitapai janta, inkimitapaiyaari maninkariiti, tima itomi Pawa

jinayitaatzi jañaayitai.

³⁷ Irooma ikantakota jañaayitai kamayitaantsiri, ¿tiima piñaanatziro josankinari Moisés-ni tsika ikanta Pawa jiñaanatantakariri oota kitochiimaishi? Ikantakiri:

Moisés, Naaka Pawa, ipinkathatziri Abraham, Isaac, iijatzi Jacob.

³⁸ Ari ayotziri, añaayitatsi irirori, tima tii jimatziro kaminkari impinkathatiri Pawa, apa ipinkathatziri añaayitatsini. ¿Ñaakiro? Tima ikaatzi kamayiwitachari, irojatzi jañiimotziri Pawa”.

³⁹ Ari ikantanaki Yotzinkari: “Yotaantanirí, ari pimatajaantakiro”.

⁴⁰ Tikaatsi kowanaatsini josampitanairi.

*¿Iita charitariri Cristo?
(Mt. 22.41-46; Mr. 12.35-37)*

⁴¹ Ipoña josampitantaki Jesús, ikantzi: “¿Litama ikantantitari, ‘jirika Cristo-tatsini icharini jinatyi David-ni?’

⁴² Aña iri David-ni osankinatakiro kantatsiri: Jiñaaawaitaki Pinkathari, ikantawairi Nowinkathariti, ikantziri:

Pisaikapai nakopiroriki, ampinkathariwintanti,

⁴³ Irojatzi paata nowasankitaantaiyaariri ikaatzi kisanaintayitakimiri,

Ari paatzikairi pinkimitakaantairi pimakoryaaki-iminto.

⁴⁴ Ñaakiro, ikantsitataita David-ni irirori: ‘Nowinkathariti jinatzi Cristo’. ¿Tsikama inkini incharinityaari?’

*Ikinkithatakoitziri Yotzinkariiti
(Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54)*

45 maawoni atziriiti ikimaiyakirini Jesús ikan-takiri jiyotaani:

46 “Paamaiyaari Yotzinkariiti. Owanaa jinintziro jowaniinkapirowaitya, inkan-takaapirowaityaawo iithaarithanthanaa. Ikowi pinkatha jiwithatapiintaityaari aririka jiñaitiri. Aririka jiyaati pankotsiki japatotapiintaita, ikowapiintzirosasatyia niyankiniki. Ari ikimitari aririka jowaiyaani ijyininka, ikowapiintzi josatitya.

47 Jathaagayitawo iijatzi kamatsiri oimi jaapithayitziro opanko. Iro josamaninkantawori jamayitapiinta iiro jiyotantaitari. Iro kantzimaitacha ojyikira jowasankitaayiitairi”.

21

Ashironkainkawo tsinani (Mr. 12.41-44)

1 Ari jaminaminthatziri Jesús ajyaagantzinkari jotiyitziri iiриikitii jotiyitapiintziri.

2 Opoña opokapaaki tsinani kamatsiri oimi ashironkainkawo inatzi, otitapaaki iroori apipintyakiini kiriiki.

3 Ikantzi Jesús: “Imapiro anaantaki jiroka tsinani, anaakiri ikaatzi otwitainchari.

4 Tima ikaatzi otwitainchari ojyiki ikajyaakaawitariri Pawa, jotitashitakari tzimagaantatsiri iiриikitii. Irooma jiroka kamatsiri oimi, apintziryaakiri otitakiri oriikiti amanantantyaarimi owanawo”.

Ikinkithatakotziro Jesú斯 ompooki tasorintsi-panko
(Mt. 24.1-2; Mr. 13.1-2)

⁵ Tzimatsi kantayitaintsiri: “Kamiitha inatzi mapi jiwitsikantaitawori tasorintsipango, owaniinka okanta”. Ipoña ikantanaki Jesú斯:

⁶ “Okaatzi piñiiri witsikayitainchari, irootaintsi japiroitiro impookaitiro, iiro iñagaitairo piwiryaawitainchari mapi”.

Jiñaitiri aririka onthonkimataiya
(Mt. 24.3-28; Mr. 13.3-23)

⁷ Ipoña josampitaitanakiri, ikantaitziri: “Yotaa-narí, ¿tsikapaitima omatyá pikantakiri? Aririka imonkaatzimatatyá, ¿tsika onkantyaaka jiyotanta-ityaari?”

⁸ Ari jakanaki Jesú斯 ikantzi: “Paamaakowintya jamatawiitzimikari. Tima ojyiki kowatsini ja-matawitimi paata, impairyaaapaakiro nowairo, inkanti: ‘Irootaintsi imonkaatzimatatyá, Naakataki Cristo’. Iiro poyaatziri.

⁹ Ari pinkimakotakiro owayiritaantsi, maaman-itawakaantsi, paamaiya omapokimikari, tima ontzimatyyii imonkaayitya jiroka, iro kantacha iikiro iyaatatyi.

¹⁰ Jantaminthatawakaitya maawoni nampsitsiki inkaati jotyaantayitiri pinkathariyitatsiri.

¹¹ Jiñaitiro ojyiki ontziñaayitya kipatsi, intajyaaniintayiiti, imantsiyayiiti. Jiñaiti iijatzi ojyiki inthaawantaityaari, jiñaiti inkitiki kaari jiñaitapiintzi.

¹² Iro itanatyaaawoni jaakaantawaitanakimi atziri, jimaamaniwaitanakimi. Ompona

impajatakaantawaitimi japatotapiintaita,
 jomontyaakaantawaitimi. Jaayitanakimi
 isaikayitzi pinkatharintsipirori okantakaantziro
 pipairyanaa pikimisantaana.

¹³ Iro imayitanyaari jiroka onkantya
 pinkinkithatakotantyaanari janta.

¹⁴ Ontzimatyii pawintaina naaka, iiro pipomir-
 intsiwaitashitawo oitya pinkantapaakiriri.

¹⁵ Tima naaka yotakaimironi, ari onkantya iiro
 piñaantawo impiyatimi onkaati pinkantiriri.

¹⁶ Ari piñaaki jaakaantimi piwaapati, jaakaan-
 timi pirintzi, jaakaantimi pijyininkathori ijatzti.
 Tzimayitatsi jowamaakaantaiti.

¹⁷ Ojyiki piñiiro inkisanaintaitimi okan-
 takaantziro pipairyagaana pikimisantaana.

¹⁸ Iro kantzimaitacha iiro opiyagaanta piishi.

¹⁹ Aririka pamawitiro, iro piñaantaiyaawori paw-
 isakoshiriyitai.

²⁰ Aririka piñaaki jotzikapaakiro owayiriiti
 Jerusalén, ari piyoti monkaatapaaka
 japiroitantlyaawori.

²¹ Inkaati nampitaiyaawoni paata Judea-
 ki, ontzimatyii ishiyatitai otzishiki. Inkaati
 saikatsini nampitsiki, ari impoñiya ishiyanaki.
 Inkaati saikatsini jowaniki, iiro ipiyapanaata
 ipankoki.

²² Tima ipiyakowintaitanyaari jirkaiti, ari
 imonkaayityaari okaatzi josankinayiitakiri
 pairani.

²³ ¡Inkantamachiitiro paata onkaati motyaayi-
 tatsini, ijatzti onkaati tzimayitatsini iiutsiti iiniro
 ithoyitzi! Tima antawo onkantya jashironkaitya

aririka jowasankitaayiitairi.

24 Japiroyiitairimi Jerusalén-jatzi. Jompiratani jowayitairi atziri poñaayitachari pashiniki nampitsi. Iri oipatsitakirori nampitsi Jerusalén kaari ajyinkata, irojatzi imonkaatantaiyaari okaatzi ikowakaakiriri Pawa jirkaiti”.

*Impiyantaiyaari Itomi Atziri
(Mt. 24.29-35, 42-44; Mr. 13.24-37)*

25 “Ari jiñaitaki paata kaari jiñaitapiintzi inkikitiki, impashiniyitai ooryaatsiri, kashiri, iijatzi impokiro. Ari onkimityaari kipatsiki, antawoiti jashironkaayitaiya atziriiti, iiro jiyyotai oitya jantayitairi onkantakaantiro oyamininka otamaryaani inkaari.

26 Ari owamaimatakiri ithaawanka atziriiti inkinkishiritakotiro onkaati awisatsini jakä kipatsiki. Ari jimatsitatyaawo iijatzi inkitiwiri otzimimoyitziri ishintsinka, ojyiki inkantakantanatyä.

27 Aripaiti impokai Itomi Atziri, inkinapai minkoriki, jiñaitawairo ishintsinka, iijatzi jowaniinkawo.

28 Aririka piñaayitakiro itanatyaaawoni kantay-itachani, tzinaapanka pinkantya pamini jinoki tima irootaintsi jowawisaakoyiitaimi”.

29 Ipoña joyyakaawintanakiniri, ikantzi: “Pinkinkishiritakotiro tsika okanta piñaayitapiintziro inchatopaini.”*

30 Aririka piñaakiro iirishiyitzi, piyotzi irootaintsi osarintsitai.

* **21:29** Iro ikantaitziri jakä piñaayitapiintziro inchatopaini, pankir-intsi higuera jyookatsiri pashiniki nampitsi.

³¹ Iro piyotiri iirokaiti, aririka piñaayitakiro nokamantayitakimiri, irootaintsira im-pinkathariwintantai Pawa.

³² Imapiro nokantzi, iiro ikamita jirika ajyininkapaini, irojatzi jiñaantatyawori nokamantayitakimiri.

³³ Iiro okantaitatyaaani piñiro inkiti iijatzi kipatsi, irooma okaatzi noñaaniyitakari imapiroitaatyaaani iroori.

³⁴ Aamaakowinta pinkantaiya iirokaiti, iiro otyiimi piyaaripironka, ayimawaitimi iijatzi pishinkitya, onkantzimowaiyitimi. Naa jomapokaitzimikari.

³⁵ Inkimitaityaawo iwirintsi. Ari jiwitaiyaari ikaatzi saikayitatsiri kipatsiki.

³⁶ Paamaiya, aakowinta pinkantya pamaña, pinkanti: ‘Pookaakowintina iiro nokimaatsitawo kinkithatakotainchari. Piwtsikashiritakaayitaina nontonkiyotantawaiyaariri Itomi Atziri’ ”.

³⁷ Tima kitiiyyiriki jiyotaantzi Jesús tasorintspankoki. Irooma tsiniri, jiyaatzi otzishiki Olivo, ari jimayiri.

³⁸ Ananinkayitaki ojyiki atziri ikimisantziri Jesús jiyotaantzi tasorintspankoki.

22

Ikamantawakaita jaakaantaitiri Jesús

(Mt. 26.1-5, 14-15; Mr. 14.1-2, 10-11; Jn. 11.45-53)

¹ Irootaatsi joimoshirinkaitairo jowantapiintaitawori tantaponka jiitatziro kitiiyyiri Anankoryaantsi.

² Ari ikamantawakaari ijiwari Ompiratasorintsitaari itsipatakari Yotzinkariiti, ikantawakaiyani: “Thami owamaakaantiri Jesús”. Iro kantzimaitacha antawoiti ithawantayitakari atziriiti.

³ Ikanta Judas jiitaitziri iijatzi Iscariote ikaawitapiintari 12 jiyotaani Jesús, ikamaarishiritakaanakiri Satanás.

⁴ Jyaatashitakiri ijiwari Ompiratasorintsitaari, iijatzi ijiwari aamaakowintawori tasorintsipango, ikinkithawaitakaakiri tsikapaiti jaakaantiri Jesús.

⁵ Antawoiti ikimoshiritaiyanakini jiwari, ikamantawakaiyakan impiri kiriiki.

⁶ Aripaiti jaminaminatanakiro Judas tsikapaiti jaakaantiri, iiro jiyotzimaita atziriiti.

*Iwiyaantawori jowakaanaari jiyotaani
(Mt. 26.17-29; Mr. 14.12-25; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)*

⁷ Ari imonkaatapaakari kitijyiri jowantapiintaitawori tantaponka, jowamaapiintaitziri iijatzi oijja jowaitari kitijyiriki Anankoryaantsi.

⁸ Ipoña Jesús jotyaantakiri Pedro itsipatanakari Juan, ikantakiri: “Piyaati ponkotsitakaanti oyaari kitijyiri Anankoryaantsiki”.

⁹ Ikantaiyini irirori: “¿Tsika janta pikowika nonkotsitakaanti?”

¹⁰ Ikantzi Jesús: “Aririka pariitzimataty nampitsiki, ari pintonkiyotaari atziri aakotzirori ijinaati kowityaanikiki. Poyaatzishitanakiri irojatzi pankotsiki tsika intyaapaaki.

¹¹ Tsikarika intyaapaaki, pinkantiri ashitawori ipanko: ‘Ikowi jiyoti yotaanari tsika janta

jowakaiyaari jiyotaani, joimoshirinkiro kitijyiri Anankoryaantsi’.

¹² Ari joñaaganakimiro jinoki ipanko, antawo okantaka jiwiitsikaitakiro inkini jowaitya. Ari ponkotsitakaantiri janta”.

¹³ Jataiyakini jiyotaani, jiñaakiro okaatzi ikan-takiriri, ari jonkotsitakaantakiri joyaari.

¹⁴ Okanta imonkaataka jowantyaari, saikapaaki Jesús itsipatakari jiyotaani.

¹⁵ Ipoña ikantakiri: “Tima irootaintsi noñiro inkimaatsitakaitina, antawoiti nokimoshiritzi owaiyani iroñaaka kitijyiri Anankoryaantsiki.

¹⁶ Tima iiro nowitaawo jiroka, irojatzi paata imonkaatantaiyaari impinkathariwintantai Pawa, aripaiti napiitapairo”.

¹⁷ Ipoña jaakotakiro jimiriitari, ipaasoonkiwintakiro, ipakotakiri jiyotaani, ikantakiri: “Piriro jiroka, pantitaiyaawo pikaataiyini.

¹⁸ Tima iiro niritaawo naaka, irojatzi paata aririka imonkaataiya impinkathariwintantai Pawa”.

¹⁹ Ipoña jaanakiro tanta, ipaasoonkiwintakiro, ipitoryaakiro, ipayitakiri jiyotaani, ikantziri: “Poyaawo, nowatha inatzi, tima iro kamawintimini. Irootaki pinkinkishiritapiintantinani”.

²⁰ Ari ithonkakiro jowaiyani, jaakotakiro jimiriitari, ikantzi: “Niraani inatzi, irootaki shitowatsini onkantya jawisakotantaiyaari ojyiki atziri. Irootaki oñaagantaironi owakiraari ankajyaakaawakaiaari.

²¹ Imapiro nokantzi: Pikaataiyakini patyootana, tzimatsi apaani pithokashitinani jaakaantina.

22 Tima imapiro impiyakotya Itomi Atziri, ari matzimaitaka ikowitzakiri pairani. Iro kantacha. ¡Inkantamachiitiri aakaantirini!"

23 Ipoña jiñaanatawakaiyanakanjiyotaani, ikantzi: "¿litakama matironi?"

Ita ñaapirotachani

24 Ipoña jiñaanatawakaiyakanjiyotaani, ikantzi: "¿litama ñaapirotachani paata?"

25 Ipoña ikantanaki Jesús: "Piyotaiyini iiroka tsika ikanta pinkatharitsiri jaka, jompiratanta. Tima ñaapiro ikanta ipashitantayita ikojyika jompiratantanyaari.

26 Iiro pimatziro iirokaiti aririka piñaapiroyitya iroñaka, aña pinkimitakotyaari iwuyaantawori itzimi. Aririka pijiwatakaanti, pinkimitakotyaari ompirataari.

27 ¿litama ñaapirotachari? ¿Tiima iriitaki ñaapirotacha kimitariri oyaawintachari jantawaitaitiniri? Irooma naaka nokimitakaanta pantawaitakaanimi powina.

28 Irooma iirokaiti tsipatapiintakinari, noñaayitzirowa okaatzi pomirintsitzimoyitakinari.

29 Irootaki noshinitantzimirori pimpinkathari-wintanti, ikimitaakinawo Ashitanari naaka ishinitakinawo.

30 Ari piñiilo ankaati owaiya, arawaitai tsika nompinkatharitai. Ari pinkimitaiyaari pinkathari isaikantawo owaniinkakitachari isaikaminto, pimpinkathariwintairi maawoni incharinintayitaari Israel, kaatatsiri 12 jinashiyitawo".

*Ikinkithatakotziro Jesús jookawintanti Pedro
(Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Jn. 13.36-38)*

³¹ Ipoña Jesús ikantanakiri jiyyotaani: “Simón, ikamitantakimi Satanás jiñaatashiritimi, inkimitakaantimi jotikakitatyiimimi.*

³² Iro kantzimaitacha ojyiki namanakowintakimi iiro powajyaantantawo pikimisantanai. Tima aririka pimpiyashiritapaaki, iirokataki aawayashiritakaapaakirini pijyininka”.

³³ Ari jakanaki Simón ikantanaki: “Aña ayimatakina Pinkatharí akaati jomontyaiti, aritaki akaati ijijatzi jowamagaitai”.

³⁴ Ipoña japiitanakiro Jesús ikantziri: “Pedro, nonkantimi, iroñaaka tsiniri, tikiraata jiñiita tyoopi, mawajatzi papiitiro pinkantaki: ‘Tii noñiiri Jesús’ ”.

Thaatintsi ipoña osataamintotsi

³⁵ Ipoña josampitanakiri Jesús ikaatzi jiyyotaani, ikantziri: “Chapinki notyaantantzimiri tii paanaki pithaati, tii paanaki pi-zapato-ti. ¿Oitama kowityiimotakimiri?” Ikantaiyini irirori: “Tikaatsitya”.

³⁶ Ipoña ikantziri ijijatzi: “Kamiithatatsi iroñaaka payiro pithaati. Iriima kaari tzimatsini josataaminto, impimantiro iithaari, jamanantantyaari.

³⁷ Tima imapiro imonkaatyä okaatzi josankinatakoitakinari pairani, kantatsiri:

* **22:31** Ikantakoitziri jaka jotikakitatyiimimi, ari ikimitatzirori trigo-pani jotikakiitziro. Timá aririka jotikakiitakiro, iyoshitanatyä opintakiiriki kaari ompantyaawoni. Irootaki jojyakaawintaitantariri jiyyotaaniiti ikimitakotawo jotikakiitziro trigo-pani. Timá ari jiñaitziri tii jimatziro inkamiithashiriti.

Ari intsipataitakiri kaaripiroshiriri.

Iiro okantashita jiroka, ontzimatyii imonkaatya".

38 Ikaimaiyanakini jiyyotaani: "Pinkatharí, tzi-matsi jaka apiti osataamintotsi". Ikantzi Jesús: "Aritapaaki".

*Jamana Jesús Getsemaní-ki
(Mt. 26.36-46; Mr. 14.32-42)*

39 Ipoña ikinanai Jesús otzishiki Olivo ikimitapi-intziro, ari itsipatakari jiyyotaaniiti.

40 Ikanta jariitaiyakaní janta, ikantapaakiri jiyyotaani: "Pamanaiyaani iiroka jaka inkimpoyaawintantaitimiri otzimikari inkinakaashitakaitimiri".

41 Ari jawisaniintanaka irirori. Otzirowapaaka kipatsiki, amanapaaka.[†]

42 Ikantzi jamana: "Ashitanarí, iroorika pikowakaanari, paawayakainawo pookakaaw-intinarimi nonkimaatsityaari. Iiro pantanawo nokowawitari naaka, aña iro pantiri okaatzi pikowakaakinari iiroka".

43 Ari jomapokapaaka maninkari poñaachari inkitiki, ishintsishiritakaapaakiri.

44 Tima antawoiti okantzimoshiritanakari, jamanapirotonaka. Iro oshitowantanakari imajawinka okimiwaitanakawo iraantsi opitinkapaaka kipatsiki.

45 Ikanta jamanaka, piyapaaka, jiñaaapaatziiри jiyyotaani jimagaiyini okantakaawo jowashirittaiyani.

[†] **22:41** Kantakotachari jaka jawisaniintanaka, tima jawisanaki kapichi Jesús, tii osamani jiyaati, okimiwaitakawo iwiyaa osanthazranki aririkami jookaitiro mapi.

46 Ikantapaakiri: “¿Litama pimaantari? Pinkak-itaiyini, pamaña iiroka inkimpoyaawintantaitimini otzimikari inkinakaashitakaitimiri”.

Jagaitakiri Jesús

(Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Jn. 18.2-11)

47 Jiñaaawaiminthaitzi Jesús, jiñaashitakari pokaiyaintsiri. Iri iiwatapaintsiri Judas ikaawitapiintari 12 jiyotaani. Jontsitokapaakari Jesús inthropootiri.

48 Ipoña Jesús ikantawakiri: “Judas, ¿Arima pipithokashitari Itomi Atziri pithopootapaakiri?”

49 Ikanta jiñaaawakiro ikaatzi itsipatakari Jesús, ikantanakiri: “Pinkatharí, thami ampiyatantyaari osataaminto”.

50 Akotanaki, itotsitakiri ikimpita saikatsiri jakopiroki jompiratani ijiwaripirori Ompratasorintsitaari.

51 Ari ikantzi Jesús: “Aritapaaki, iiro pimaamanitziri”. Ipampitsitairi ikimpita, ishitakotanai itowitakari.

52 Ipoña Jesús ikantanakiri ikaatzi pokashitakiriri, ijiwari Ompratasorintsitaari, aamaakowintawori tasorintsipanko, Antaripiroriiti, ikantziri: “¿Naakama koshintzi pamashitantanari posataaminto, pipajaminto?

53 ¿Tiima piñaawitapiintana tasorintsipankoki niyotaantzi? ¿Kaarima paantana janta? Aritaki onkantya, tima aripaiti jimatakaimiro iroñaaka tsiniriwiri kaari pantzi pairani”.

Ikantzi Pedro: “Tii noñiiri Jesús”

(Mt. 26.57-58, 69-75; Mr. 14.53-54, 66-72; Jn. 18.12-18, 25-27)

54 Ikanta joojoitanakiri Jesús, jagaitanakiri isaiki ijiwaripirori Ompiratasorintsitaari. Impoitatsi Pedro irirori joyaatakowintziri jantyaatsikiini Jesús.

55 Ipoña jowaampataitaki paampari pankotsi-nampiki, jakitsitaiyani. Ari isaikitapaaka ijatzi Pedro jakitsita.

56 Okanta tsinani ompirataawo, oñaapaakiri Pedro isaiki jakitsita. Okimpoyaapaakiri, ari okantzi: “¿Tiima irijatzi jirika itsipatapiintakari Jesús?”

57 Ikantanaki Pedro irirori: “Tii noñiiri”.

58 Okanta osamaniityaaki, ikinapai pashini, ikantapairi Pedro: “¿Tiima ijatzi iiroka ari pikatziri Jesús?” Ikantanai Pedro: “Tii naaka”.

59 Iro osamani ijatzi, tzimatsi pashini kantapaakiriri Pedro: “Imapirotya iirokataki tispatariri Jesús chapinki, tima Galilea-jatzi pinatzi”.

60 Ipoña ikantanai Pedro: “Tii niyotziri pikantnari”. Aripaiti jiñaanaki tyoopi.

61 Ari ipithokapainta Jesús, jaminapaintziri Pedro. Irojatzi ikinkishiritantanakari Pedro ikantakiranki: “Tikira jiñiita tyoopi, mawajatzi pinkanti: ‘Tii noñiiri Jesús’ ”.

62 Shitowanaki jikokiroki, antawoiti jiraawaitanaka.

Ipajawaititziri Jesús (Mt. 26.67-68; Mr. 14.65)

63 Ikanta jirikaiti ikaatzi aamaakowintakotariri Jesús, ishirontaminthawaitakari, ipoña ipajawaitziri.

64 Jotzimikapootakiri, jompojapoowaitzimaitari, ikantziri: “¿Tiima Kamantantaniri pinatzi, incha piyoti iita ompojapootakimiri?”

65 Tzimatsi ojyiki oita ikantawaitziriri kaaripirori ñaantsi.

Japatowintaitari Jesús

(Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Jn. 18.19-24)

66 Ikanta okitijiyitamanai, apatotaiyakani ijigaripirori Ompiratasorintsitaari itsipatakari Antaripiroriiti, ipoña Yotzinkariiti. Ari jamaitakiri Jesús, josampiitakiri, ikantaitziri:

67 “Pinkantina, ¿Iirokatakima Cristo?” Ari ikantzi irirori: “Aririka nonkantakimi, iiro pikimistana.

68 Aririka nosampitimi, tima iiro pakana, iiro pipakaana iijatzzi.

69 Iro kantzimaitacha itanatyaa wo iroñaaka, ari jiñi iro Itomi Atziri isaiki jakopiroriki Pawa joñaagantairo ishindsightsinka”.

70 Ipoña ikantaiyanakini ikaatzzi apatowintakariri: “¿Iirokatakima Itomi Pawa?” Ari ikantzi Jesús: “Iirokataki kantatsi naakataki”.

71 Irojatzi ikantantaiyanakarini: “¿Litama ankowiri iroñaaka? Aakataki kimakiriri ikantakiri”.

23

Jagaitanakiri Jesús Pilato-ki

(Mt. 27.1-2, 11-14; Mr. 15.1-5; Jn. 18.28-38)

1 Ipoña ikatziyaiyanaani ikaatzzi apatotainchari, jaanakiri Jesús Pilato-ki.

2 Ikantapaakiri Pilato: “Jirika atziri ojyiki jowaari pirotakiro nampitsi, ikaminaakiri atziriiti

iiro ipantaari kiriiki pinkathari César, ikantaki iijatzi Cristo jinatzi iri pinkatharitatsiri”.

³ Ipoña Pilato, josampitanakiri irirori, ikantziri: “¿Iirokama iwinkathariti Judá-mirinkaiti?” Ari jakanakiri ikantzi: “Irootaki pikantakiri”.

⁴ Ikantziri Pilato Ompiratasorintsitaari, iijatzi maawoni atziriiti: “Tikaatsitya noñi oitya inkinakaashitatyaari jirika”.

⁵ Iikiro ishintstanakitzi jiwaripaini ikantzi: “Ojyiki ikaminaantaki jirika imaamanitanti atziriiti nampitsiki, jitanakawo Galilea-ki irojatzi iroñaaka jaka Judea-ki”.

Jowawisaitakiri Jesús janta Herodes-ki

⁶ Ikanta ikimawaki Pilato ikaminaantaki Galilea-ki, josampitakowintanakiri Jesús iriirika Galilea-jatzi.

⁷ Ikimatzi ikantaitzi iriitaki. Jowawisaakiri Herodes-ki ipoki irirori jariita Jerusalén-ki.

⁸ Ikanta Herodes jiñaaawakiri Jesús, antawoiti ikimoshiritanaki, tima ojyiki ikowawitapiintaka jiñiiri, ojyiki ikimakowintakiri iijatzi okaatzi jantayitakiri, ikowapirotaiki jiñiiri irirori intasonkawintanti.

⁹ Ojyiki josampitawakiriri. Tii jakimaita Jesús.

¹⁰ Ari isaikitakari ijwari Ompiratasorintsitaari itsipatakari Yotantaniriiti, ojyiki ikantakowitakariri.

¹¹ Ikanta Herodes itsipatakari jowayiriti irirori, imanintashiritanakiri, ikawiyawaitanakiri. Ikithaatantakari iroopirori kithaarintsi, joipiyairi isaiki Pilato.

12 Aripaiti jaapatziyananakari Herodes jirika Pilato, tima pairani owanaa ikisaniintawakaawitaka.

*Jiyakowintatziri Jesús
(Mt. 27.15-26; Mr. 15.6-15; Jn. 18.38-19.16)*

13 Ipoña Pilato japatotakiri ijiwari Ompiratasorintsitaari itsipataakiri ikaatzi jiwtakaantatziri nampitsiki, iijatzi maawoni atziriiti.

14 Ikantakiri: “Aña pamawitakinari jirika atziri owaaripirotironimi nampitsi, nosampisampiwitakari, tii noñiro onkaaripiroti okaatzi jantakiri ikantakoyiitziriri.

15 Ari ikimitaka iijatzi Herodes, tima notyaantawitakanari irirori. Tikaatsitya janti jirika atziri inkini owamaakaantiri.

16 Apa nompajatakaantakiri naaka, nompakagairi”.

17 Iro jamitapiintari Pilato joimishitowakaantzi apaani akaantaari kitiiyiriki joimoshirinkaita.

18 Iro kantzimaitacha ikantaiyanakini atziriiti: “¡Tii nokowiri jirika! ¡Iri poimishitowakaanti Barrabás!”

19 Jirika Barrabás iri jomontyaitziri okantakaantziro itsitokantaki imamanitakiri pinkatharitatsiri nampitsiki.

20 Ipoña japiiwitakari Pilato tima ikowawitatya irirori impakaakaantirimi Jesús.

21 Japiitzimaitanakawo atziriiti ikaimaiyini: “¡Pimpaikakotakaantiri, pimpaikakotakaantiri!”

22 Iro mawajatzi japiiwitakawo Pilato josampitantzi: “¿Litama kaaripirori jantakiri jirika? Tikaatsitya oitya jantiri, iiro

okantzi owamaakaantashityaari. Apa
nompajatakaantashityaari, jiyaataita”.

²³ Iikiro ishintsitatzi atziriiti ikaimaiyini, ikowi impaikakoitiri Jesús. Iro japiipiintanakiri ikaimaiyini iijatzi ijiwari Ompiratasorintsitaari, jimatakari.

²⁴ Irojatzi jantantakawori Pilato okaatzi ikowakiri.

²⁵ Jomishitowakaantakiri tsitokantzinkari maamanitziriri jiwtakaantatsiri nampitsiki, tima iri ikowaiiyakirini atziriiti. Ishinitakiniri inkantawaitiri Jesús ikowakiri iriroriiti.

Ipaikakoitakiri Jesús

(Mt. 27.32-56; Mr. 15.21-41; Jn. 19.17-30)

²⁶ Ikanta jagaitanakiri Jesús, itonkiyotaitakari iitachari Simón poñaachari Cirene, ari jariita irirori ipoñagaawo jowaniki, ishintsiwintaitakiri inatanakiro impaikakoitantyaariri Jesús.

²⁷ Ojyiki atziri oyaatakowintanakiriri Jesús. Tzimatsi tsinani iraakotanakariri.

²⁸ Ari jaminapaintziro Jesús okaatzi tsinani iraakotakariri, ikantziro: “Jerusalén-jato, iiro piraakowaitashitana naaka, aña piraakotaiya iiroka, iijatzi powaiyaniiti.

²⁹ Tima irootaatsi piñiiro inkantayiitai: ‘Kimoshiri inatyi tsinani kaari owaiyantatsiri, othotaawaitashitantakari.

³⁰ Impoña inkaimaiyitai, inkantaiti: “Pintaankashitina otzishi, pinkitatinaata”.

³¹ Tima piñaakiro tsika ikantaitakiro inchato añainkawo, aña iro jowatsipiroiti kaminkawo”.

³² Ari jagaitanaki iijatzi apiti kaaripiroshiriri itsipataitanakiri Jesús intsitokaitiri.

33 Ikanta jariitakaitapaakari jiitaitziro atziriitoni, ari ipaikakoitakiri. Jowatzikakoitaki apaani kaaripiroshiriri jampatiki, iriima pashini jakopiroriki.

34 Ari ikantzi Jesús: “Ashitanarí, tii jiyyotzi oita jantziri kimaatsitakaakinari, pimpiyakotiri”. Ipoña jagaitakiro iithaari Jesús ipawakaakawo, ikimitakaantakiro jiñaaaritaita.

35 Irojatzijaminaiyakini atziriiti. Jimatsitakawo jiwatakaantatsiri nampitsiki, joitsinampaawaitakiri Jesús, ikantziri: “Jowawisaakotziri pashini, ¿kaarima jimatantawo jowawisaakotya irirori? Aña iriimi Cristo jiyyoshiitani Pawa, ari jimatakiromi”.

36 Ari jimatsitakawo iijatzi owayiriiti, ithainkakiri Jesús, jamakotakiniri kipijyaari.

37 Ikantapaakiri: “Incha powawisaakotya, imapiyorika iiroka iwinkathariti Judá-mirinkaiti”.

38 Tzimatsi osankinarintsi ikintakoitakiri jiñokiini ipatziitoki, iñaaniki Judá-mirinka, iñaaniki Roma-jatzi, iñaaniki iijatzi Grecia-jatzi, okantzi: “IWINKATHARITI JUDÁ-MIRINKAITI”.

39 Ari jimatsitakawo iijatzi jiñaanaminthatziri apaani kaaripiroshiriri tsipatakari ipaikakota, ikantziri: “Iirokatakirika Cristo, powawisaakotya, powawisaakotsitaina naaka iijatzi”.

40 Irojatzi jakantanakari pashini kaaripiroshiriri, ikisanakiri ñaanatakiriri Jesús, ikantziri: “Pimatsitawoma iiroka tii pipinkathatziri Pawa, ari akaatakiri jowasankitaayitai.

41 Tima tzimatsi antakiri aaka añaantakawori

jowasankitaayiitai. Iriima jirika jowasankitaashi-itakari, tikaatsi kaaripirori janti”.

42 Ipoña jaminanakiri Jesús, ikantziri: “Pinkatharí, iiro pimajantana paata aririka pimpiyi pimpinkathariwintantai”.

43 Jakanaki Jesús, ikantziri: “Imapiro nonkantimi, aritaki pintsipatapaiyaana iroñaaka iiroka janta tsika ikimoshiriitapai”.

44 Ikanta itampatzikatapaaki ooryaatsiri, omapokashitapaaka otsiniritanaki, irojatzi jyitiini ithapirotanaka ooryaa.*

45 Ari itsiwakanakiri ooryaatsiri. Okanta janta tasorintsipankoki, sagaanaki niyanki tontamawotatsiri ithatashiitzirori.

46 Irojatzi ikaimantanakari Jesús shintsiini, ikantziri: “Ashitanarí, paawakinawo noshiri”. Ithonka jiñaawaitanakiro jiroka, kamanaki.

47 Ikanta ijiwari owayiri katziyawintakariri jiñaakiro okaatzi awisaintsiri, antawoiti ithaam-intawintanakari Pawa, ikantanaki: “Imapiro-tatyaama ikamiithashiritzi jirika shirampari”.

48 Iijatzi ikaatzi ñaayitakirori awisaintsiri, okatsizmoniintanakiri jiyaayitai.†

49 Iriima ikaatzi ñaapiintakiriri, iijatzi tsinani-paini, tsipatakariri ipoñaantakari Galilea-ki, in-

* **23:44** Iro ikantaitziri pairani: jiwiyaanaka ooryaa 6, ari omapokapaaka otsiniritanaki irojatzi jiwiyaanaka ooryaa 9. † **23:48** Kantakotachari jaka “okatsizmoniintanakiri”, iro kantakotajaantachari jompojashipaniitanakitya jirika atziri. Tima irootaki jamiyitari Judá-mirinkaiti aririka onkatsitzimoshiritiri tsikarika oitya. Inashita okaatzi amitari aakapaini aririka ampojashipaniitya, tima asagaawintawaitatya.

taina ikatziyaiyakan jaminakotakiri oita awi-saintsiri.

Ikitaitakiri Jesús

(Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Jn. 19.38-42)

⁵⁰ Ikanta José poñaachari nampitsiki Arimatea saikatsiri Judea-ki, kamiithashiri jinatzi jirika, iriitaki itsipatapiintari japatota jiwariiti Judá-mirinka,

⁵¹ tiimaita inimotziri okaatzi ikantawaitaitakiri Jesús, tima ojyiki joyaawintakari irirori Pawa impinkathariwintantai.

⁵² Jiyaatashitakiri Pilato, ikantapaakiri: “Pishinitinari Jesús, nonkitatairii”.

⁵³ Ipoña ikintakoryaakotairi, iponatantakari manthakintsi, ikitatakiri ikiyaitziro impiitanaki, kaari ikitatantaita kaminkari.

⁵⁴ Tima irootaki kitijyiri jaminantapiintaitari joyaari oñaatamani kitijyiri jimakoryaantaitari.

⁵⁵ Okanta tsinanipaini tsipatakariri ipoñaantakari Jesús Galilea-ki, oyaatakowintanakiri, oñaakiro tsika ikanta jomaryaitapaintziri ikitaitakiri.

⁵⁶ Okanta opiyaiyapaakani iwitsikayitakiniri kasankaari. Imakoryiyyakini, tima iro kitijyiri ikantakaantaitziri jimakoryaantaityaawo.

24

Jañaantaari Jesús

(Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Jn. 20.1-10)

¹ Okanta okitijyitamanai domingo, ananinkamanai tsinani iyaati impiitamooki tsika jomontyaakoitakiri Jesús, aanakiro kasankaari

iwitsikakiri chapinki. Ari okaatakiri iijatzi pashinipaini tsinani.

² Okanta aminawitapaaka, oñaatzi otainkanaki mapi jashitantaitakawori omoona.

³ Tyaapaaki inthomainta, tii oñaapairi tsika jowakowitakari.

⁴ Ojyiki othaawanaki. Oñaashitakari ikatziyimotoapaakawo apiti mainari, shipakiryaa okantaka iithaari.

⁵ Tima othaawanakitzi, otzirowashitanakari. Ari ikantziro: “¿Itama paminaminatantariri añaagatsiri kaminkarimooki?

⁶ Tii isaiki jaka, aritaki añagai. Pinkinkishiritiro okaatzi ikantakiri isaikantawitari Galilea-ki.

⁷ Ikantziranki: ‘Irootaintsi jaakaantaitiri Itomi Atziri, impaikakotiri kaaripiroshiriri atziri. Awisawitatya mawa kitijyiri, aritaki jañagai iijatzi’”.

⁸ Ari okinkishiritaiyanakironi iroori okaatzi ikantakiri Jesús.

⁹ Opiyapithatanakawo omoona, okamantapaakiri 11 jiyotaani Jesús iijatzi pashinipaini.

¹⁰ Jiroka okaatzi tsinani: María Magdala-jato, Juana, María inaanati Jacobo opoña pashinipaini tsinani, irootaki kamantapaakiriri otyaan-tapiroriiti.

¹¹ Iro kantzimaitacha ikaatzi okamantawitapaakari, tii ikimisantziro, jiñaajaantaki okantashiwaita jirokaiti tsinani.

¹² Ikanta Pedro, jatanaki omoonakiki irirori, ishiyapirotañakitya. Jaminawitapaaka inthomainta omoonaki, jiñaapaatziiro omaryaaka manthakintsi iponataitakariri. Iyokitzi ikanta jiñaapaakiro, piyaa pankotsiki.

*Aatsijatachari Emaús-ki
(Mr. 16.12-13)*

13 Tikira osamanitzi, janiitaiyini apiti jiyotaani Jesú斯 jiyaatiro nampitsiki iitachari Emaús. Tii osamanipirotzi osaiki Jerusalén okaatzi 11 kilómetro.*

14 Iro ikinkithatakotaiyini janiitzi okaatzi awisaintsiri.

15 Ikinkithawaiminthatzi janiitaiyini, pokapaaki Jesú斯 irirori itsipatapaakari janiitzi.

16 Iro kantzimaitacha jirika jiyotaani, kimiwaitaka jotsimikaitatyiirimi jokiki, iiro jiyotantawaari.

17 Ikantapaakiri: “¿Litama pikinkithatakotziri paniitaiyini? ¿Litama powashiriniintantari?”

18 Ari jakanaki apaani jiitatziri Cleofas, ikantanaki: “¿Iirokama apintzi kaari yotakotironi okaatzi awisaintsiri Jerusalén-ki?”

19 Ikantzi: “¿Litama awisaintsiri?” Ari ikantaiyini jiyotaani: “Iri Jesú斯 jiitatziri Nazaret-jatzi, tsika itzimi jotsaantakiri Pawa, inkamantaniraniti, iri jiyotawaki atziriiti. Tima okaatzi jantayitakiri, okaatzi ikantayitakiri iijatzi, ari joñaagantziro ish-intsinka.

20 Iro kantzimaitacha jaakaantakiri ijiwari Ompiratasorintsitaari itsipatakari pinkathariiti, jowamaakaantakiri janta ipaikakoitakiri.

21 Aña noñaajaantawitaka naakaiti iri ookawintairini maawoni ajyininka. Irootaki mawatatsiri iroñaaka kitiiyiri jowamaantaitakariri.

* **24:13** Iro ikantakoitziri jaka 11 kilómetro, ikantatziro pairani 60 estadio.

22 Tzimayitatsi tsinani nokaatapiintziri omapokashitakinari, ananinkamanai omoonakiki.

23 Tii oñaapairi jowakowiitakari Jesús, opiyaa okamtantapai, okantzi: ‘Noñaaki maninkari, ikantakina: “Añagai Jesús”’.

24 Ari jiyaataiyanakini nokaataiyini janta omoonaki, jiñaapaakiro okaatzi okantaiyakirini tsinani, tii jiñiimaitapaari Jesús”.

25 Ari jakanakiri irirori, ikantanakiri: “¡Tiitya piyotanitzi iirokaiti, ojyiki pithainkashiritakiro okaatzi ikamtantayitakiri Kamantantaniriiti!

26 Aña iro kowapirotacha awijyimotiri Cristo jirokapaini, isaikai jowaniinkawoki”.

27 Ari jitanakawo joñaayiniri okaatzi osankinayitainchari tsika ikinkithatakooitziri Cristo, opoñaanakawo josankinariki Moisés japirotakiniri okaatzi josankinayitakiri maawoni Kamantantaniriiti.

28 Ariitaiyakani nampitsiki tsika joshiritawo. Ari ikowi Jesús jawisanakimi irirori kimiwaitaka jiyaatatyimi intaina.

29 Ikantaiyirini jirika apiti: “Iiro pawijyi, aripisaikanaki. Tima tsiniriityaaki”. Irojatzisaikan-tanakari Jesús pankotsiki isaikapaaki.

30 Ipoñaashitaka isaikaiyini jowaiyaani, jaakiro Jesús tanta, ipaasoonkiwintakiro, ipitoryaakiro, ipayitakiri.

31 Aripaiti jiytakaayiitanairi iriitaki Jesús. Irokantzimaitacha Jesús ipiyashitanaka, tii jiñaawairi tsika ikinaki.

32 Ikantawakaiyani: “¿Tiima thaamintashiri pikanta ikinkithawaitakai aatsiki, ikinkithatak-

tairo osankinarintsi iijatzi?”

³³ Tii isaikanaki, piyanaka Jerusalén-ki. Jiñapaatziri ikaatzira 11 jiyotaani japatotaiyani, itsipayitakari ikaatapiintaiyini.

³⁴ Ikantaiyini: “Imapiro jañagai Awinkathariti. Tima joñaagaari Simón”.

³⁵ Icamantantapaakiro irirori okaatzi awijy-imotakiriri aatsiki, tsika okanta jiyotantaariri ipaasoonkiwintapairo tanta.

Jesús joñaagari jiyotaani

(Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Jn. 20.19-23)

³⁶ Ikinkithawaiminthaitzi jiyotaani, osatikapaaka Jesú, jiwithatapaakari ikantziri: “Pisaikaita kamiitha”.

³⁷ Antawoiti ithaawaiyanakini, jiñaaajaantaki iri shiritsi ñaanatziriri.

³⁸ Ipoña ikantanakiri iijatzi: “¿Litama pithaawantari? ¿Litama pikisoshiriwintantanari?

³⁹ Pamininawo nako, iijatzi noitzi, naakataki. Potirotina, pimpampoyiina. Tima shiritsi tii otzimi iwatha, tii otzimi itonki. Irooma naaka tzimatsi”.

⁴⁰ Joñaayimaitari jako iijatzi iitzi.

⁴¹ Okantakaakari ithaamintanaka tii ikinkishiritaaña iriiwitaka Jesú. Iikiro josampitanakitziri, ikantziri: “¿Tzimatsima oyaari?”

⁴² Ipaitakiri tzimagaantatsiri shima itsipataitakiniri iyaaki pitsi.

⁴³ Jaawakiri Jesú, jiñaakiri ikaatzi jiyotaani jowakari.

⁴⁴ Ari ikantzi: “Irootaki nokantsitakimirii niro notsipayitzimi. Ontzimatyi imonkaayitya

okaatzi josankinatakoyitakinari Moisés-ni, Kamantantaniriiti, ipoña Salmo”.

⁴⁵ Ikimathatakaakiri Jesús okaatzi osankinatakoyitainchari.

⁴⁶ Ikantziri: “Irootaki josankinaitakiri. Ontzimatyii inkimaatsitakaityaari Cristo, iro awisawitatya mawa kitijyiri aritaki jañagai.

⁴⁷ Ontzimatyii inkinkithatakoitairo nowairo maawoniki kipatsi, ari jitaitanatyaaawo Jerusalén-ki. Ari onkantya jowajyaantantaityaawori kaaripirori jantayiitziri, impiyakoitairi ijatzzi.

⁴⁸ Iirokataki ñaayitironi jiroka.

⁴⁹ Ari piñaakiri notyaantimiri ikajyaakaakimirí Ashitanari. Ari pisaiyawakini jaka Jerusalén-ki, irojatzzi ishintsitakaantimirí poñaachari inkikitiki”.

Itzinaantanaari Jesús inkitiki

(Mr. 16.19-20)

⁵⁰ Ipoña Jesús jaanakiri jiyotaaniiti janta Betania-ki. Ari itzinaawakotanaka, itasonkawintanairi.

⁵¹ Ikanta itasonkawintakiri, jomapokashita itzinaana inkitiki.

⁵² Ikanta ipinkathataiyanakirini jiyotaani, piyaiyaani Jerusalén-ki, antawoiti ikimoshiritaiyanakini.

⁵³ Ari ikantaitanakityaani ithaamintawintanakari Pawa janta tasorintsipankoki. Ari onkantyaari.

**KAMIITHARI ŅAANTSİ
New Testament in Ajyíninka Apurucayali
(PE:cpc:Ajyíninka Apurucayali)**

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ajyíninka Apurucayali

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ajyíninka Apurucayali [cpc], Peru

Copyright Information

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ajyíninka Apurucayali

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

cxl

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 30 Dec 2021
f6359b3a-1ee9-58fb-a9df-96f6fcc0ffa5